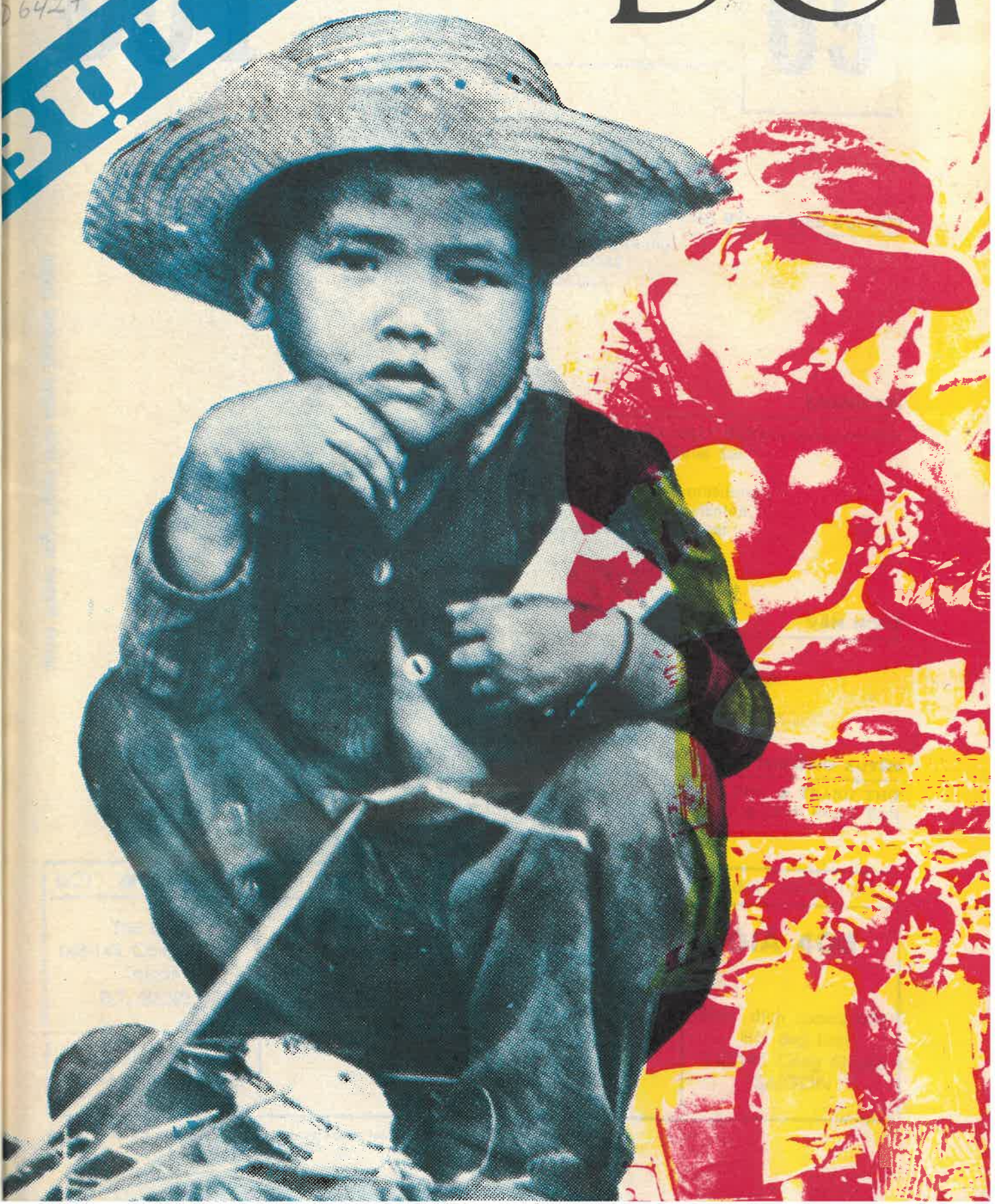

65
ASON
S 531
642+

ĐỒI

ĐỒI

ĐỜI

65

1 CHỦ ĐỀ : 35 KIỂU BỤI ĐỜI

- SỐNG NGOÀI ĐƯỜNG của vương hữu bột
- NHỮNG BẢNG BỤI ĐỜI của tề đề
- 35 KIỂU BỤI ĐỜI của hắt úc đạo

2 CHÁNH TRỊ

- CHÁNH SÁCH QUỐC PHÒNG MỚI CỦA NHẬT BẢN của Hoàng văn Đức
- ĐỐT ĐUỐC SOI ĐỜI TÌM NGƯỜI SẠCH của đời
- CHÓ BỤI LANG THANG của kim nhật
- TỪ CÁI SA ĐỌA CỦA GIÁO DỤC .. của cao thê dung
- GIÁO CHỦ ĐẸP TRAI NHẤT NƯỚC... của lão tôn
- DALAT SAU CƠN BIẾN ĐỘNG của tôn thấi phứt

3 VĂN NGHỆ

- LUỒNG CẢI VÀNG của cung tích biên
- BÔNG HỒNG CHO ĐƯA CON GÁI «BỤI» của phạm nga

4 CÁC MỤC THƯỜNG XUYỀN

- NÓI VỚI ĐẦU GỐI • THƠ ĐỜI • SINH TỬ PHÙ • TRANG THƠ
- NGƯỢC ĐỜI • ĐỜI GỖ GHỀ • TÍNH SỐ ĐỜI • SINH HOẠT VĂN HỌC NGHỆ THUẬT

ĐỜI • NĂM THỨ HAI • SỐ 65 • TUẦN LỄ TỪ 31-12-1970 ĐẾN 07-01-1971

Tòa soạn
143-145 Cống Quỳnh
Saigon
Đ.T. 22.323

▼
Chủ nhiệm
Bà Trần thị Anh Minh

Chủ trương biên tập

CHU TỬ
và nhóm Sống

GIÁ 40đ

Giao dịch quảng cáo
Hỏi ông Linh
143-145 Cống Quỳnh
SAIGON

đầu tranh cho đời

Đột được soi đời tìm người sạch KÍNH GỬI QUÍ VỊ ĐỘC GIẢ TUẦN BÁO ĐỜI

Từ ba tuần nay, báo Đời báo trước một số 35 người sạch, và kêu gọi quý độc giả gửi cho tài liệu, hình ảnh của các NGƯỜI SẠCH đó.

Trong tuần qua, một số bạn đọc đã gửi thư về nguyện ý muốn cộng tác nhưng nghi ngờ khả năng thực hiện của báo Đời vì các người sạch nhất nước thường lại là những người vô danh, sống âm thầm tối nhất : làm sao có thể đưa lên tuần báo để thu hút sự chú ý của đồng bào được.

Vậy chúng tôi xin đoán chắc với bạn đọc một lần nữa rằng : Chính Tuần Báo Đời tha thiết mong tìm ra những người sạch, sống thanh liêm, cương trực và âm thầm nhất, vô danh nhất.

Những người đó có thể là một công chức hạng B ở một công sở, lương ba cọc ba đồng, có thể ăn mà không ăn hối lộ, con không cho đi bán bar, vợ không bỏ chồng lấy Mỹ.

Những người đó có thể là một binh sĩ, một sĩ quan, hạ sĩ quan, dũng cảm, hy sinh, tận tụy với nghĩa vụ, mà không sa đọa, không luồn cúi ai...

Những người đó có thể là một ông giáo làng hết một đời người chỉ sống với lý tưởng giáo dục, vun trồng cho đầu óc của con em.

Kề ra không thể hết.

Nhưng để giúp các bạn của Đời dễ dàng trong việc tìm kiếm người sạch, chúng tôi đề nghị một số tiêu chuẩn đại khái.

1) Những người sạch phải trên 35 tuổi và càng cao niên càng tốt vì đã trải hết mùi đời rồi mà không bị cám dỗ mới hy vọng là người sạch đích thực.

2) Người sạch phải sống bằng nghề nghiệp của mình, hành nghề tận tụy và tận tụy vì tinh thần công ích chứ không phải vì tư lợi.

3) Người sạch hoặc độc thân, hoặc gia đình cũng phải sạch.

4.

Các bạn sẽ tìm hiểu gì về người sạch ? Xin các bạn chú ý soạn biết : tên, tuổi, nghề nghiệp, gia đình, nơi làm việc, lợi tức hoặc lương bổng, gia sản : nhà, ruộng, xe, nếp sống hàng ngày.

Lời nhận xét của những người chung quanh lối xóm, trong sở, ngoài đường... quan niệm của người sạch về hạnh phúc nhân sinh, về đạo đức, về tình thế quốc gia, về nghề nghiệp của mình, về gia đình, con cái v.v.

Tuần báo Đời mong các bạn giới thiệu người sạch nào, cố gắng lấy chữ ký, tên địa chỉ của một số bạn cùng giới thiệu càng nhiều càng tốt.

Tha thiết trông đợi sự hưởng ứng của bạn đọc.

ĐỜI

Một cảnh đuổi nhà

Một buổi sáng sớm, dưới gốc me đường Gia Long, kẻ bên trường La San Taberd, tôi đã chứng kiến cảnh một gia đình dọn nhà. Dừng đúng chữ hơn, phải kêu là họ bị đuổi nhà.

Như bao cuộc đuổi nhà khác, ở đây cũng hiện diện bóng dáng của nhân viên công lực.

Hai người cảnh sát đứng hút thuốc dưới gốc cây. Chưa bao giờ có một cảnh đuổi nhà dịu dàng thơ mộng như vậy.

Vì chủ gia đình không chống đối, không kháng cự. Bà ta không nói, không nhìn. Người đàn bà trông già ngoài bốn mươi tuổi đang nhẫn nại ngồi thu xếp các thứ đồ làm bếp lại : một cái nồi, soong, chén, đĩa và một bếp dầu hồi... đang được xếp rất thừ tự vào cái thùng cây.

Đây là một cuộc đuổi nhà không có nhà. Nơi tạm trú của cả gia đình là lẽ đường Gia Long, gần ngã tư Hai Bà Trưng. Ban ngày, cả gia đình thu xếp tài sản vào mấy cái thùng cây, để một đứa trẻ ở đó trông coi. Khi cả gia đình đi vắng thì mấy chiếc thùng cây được khóa lại. Chắc không một tên trộm tham lam nào có ý định xâm phạm tài sản đó.

Người đàn bà làm công việc thu xếp đồ đạc bằng một tay. Tay trái bà còn mắc bế đứa con nít. Trông bộ nó thì chắc chưa đầy 6,7 tháng. Nó ngủ, mẹ nó có thể đặt nằm xuống đất. Có lẽ bà ta muốn bế con, chỉ để có lý do thừa hành mệnh lệnh nhà nước một cách hết sức chậm chạp. Bà ta không nhìn lên các ông Cảnh sát. Đôi mắt khô và lạnh lùng hình như sinh ra đời chỉ để nhìn xuống với một vẻ mệt mỏi và nhàn nhác.

Một đứa con, chừng 4,5 tuổi đang gập tằm vải lều nhà bình lại. Tằm vải vừa do viên Cảnh sát gỡ xuống giùm, từng được chẳng lên làm mái lều che sương cho gia đình chui rúc ngủ qua đêm.

Một đứa nhỏ khác chừng lên 2 lên 3 vẫn còn đang ngon giấc trên một tờ báo nhàu rách. Nó nằm co quắp chân tay, miệng sùi nước bọt như bao nhiêu trẻ nằm ngủ khác. Chưa ai đánh thức nó dậy. Cuộc dọn dẹp nửa cửa chưa xong, chưa

ký sự

Vương Hữu Bật

SÔNG NGOÀI ĐƯỜNG

đi di chuyển. Chiếc xe bốn bánh sơn 2 màu xanh, trắng đậu bên đường đợi chờ. Người tài xế Cảnh sát đứng tựa lưng vào đầu xe hút thuốc.

Người đàn bà đang tiếp tục nhấc chiếc chiếu rách nát bằng tay phải. Chiếc chiếu khổ lớn được trải ra, mấy cái quần rách nát xếp vào trong đó. Vẫn dùng một ngón tay, người đàn bà dọn chiếc chiếu lại, rồi kiếm sợi dây kẽm để buộc. Bà buộc mấy lần không được. Rút cục, một ông Cảnh sát phải cúi xuống buộc giúp tại giây kẽm.

Người đàn bà không nói. Tay trái chuyên đưa con còn ngủ say sang tay phải, bà lại quay sang mở một cái thùng cây khác.

Trong lúc đó, đứa con có lẽ lớn

nhất trong gia đình, một cô bé gái chừng 6,7 tuổi đang dọn dẹp mảnh vườn bông nhỏ.

Trong 2 mảnh đất vuông dưới gốc 2 cây me, bên lẽ đường xi măng, gia đình này đã trồng vườn bông của họ. Cũng là một «vườn bông» chiếm bất cứ hợp pháp như «cần nhà» chiếm cứ bất hợp pháp.

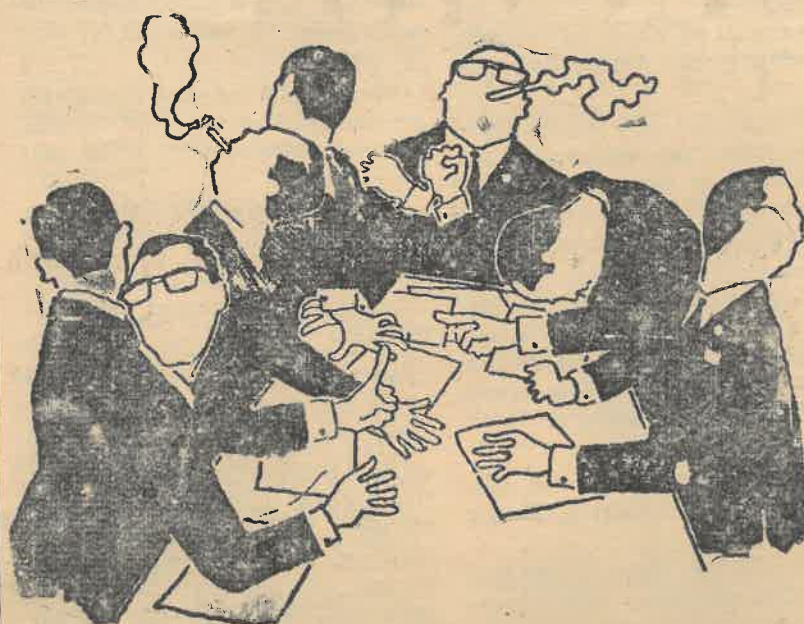
Những cây hoa «màu gà» đỏ tía được trồng dọc theo các cạnh của mảnh đất hình vuông ; thành các luống song song rất đều. Bây giờ bé gái đang nhổ các cây bông lên. Nó xếp các cây song song thành một đồng, sẵn sàng để gói lại mang đi nơi khác. Cô gái nhỏ dùng bàn tay nương nhẹ, chậm chạp bới đất chung quanh các gốc hoa rồi rút lên. Các cây bông vẫn còn tươi

được bứt lùa khỏi mặt đất, nhẹ nhàng, bật cả rễ còn dính đất ướt.

Tôi chợt nhớ một ý văn trong cuốn Terre des hommes của Saint Exupéry. Tác giả đi xe lửa, nhìn đứa bé, con của một người thợ chèn chức trong toa xe hạng ba, tác giả thấy khuôn mặt đứa bé hao hao giống mặt Mozart trong các bức họa. «Khi một cây con nảy mọc trong vườn, bao nhiêu người lo chăm sóc. Nhưng biết bao nhiêu Mozart đã ra đời, và thiếu những bàn tay chăm sóc, để tàn lụi tuổi thơ, khô héo thiên tài».

Cả gia đình chậm chạp dọn nhà, dưới sự quan sát của ông lão sửa xe máy. Cửa tiệm của ông là cái thùng cây khoa vó chân cột đèn góc phố

ĐỜI TỔ CHỨC CUỘC TRANH LUẬN CÔNG KHAI

GIỮA BỐN TƯỚNG và nhóm HÀ THỨC NHƠN

Để làm sáng tỏ vụ y sĩ Thiếu tá Phạm văn Lương tố giác bốn tướng Đỗ cao Trí, Đặng văn Quang, Lữ Lan Đoàn văn Quảng. Đời có ý định tổ chức một cuộc tranh luận công khai giữa hai bên, tại tòa báo Đời. Do đó ngày 24-12-70 vừa qua, tuần báo Đời đã gửi văn thư mời các tướng và nhóm Hà thức Nhơn tham dự cuộc tranh luận. Dưới đây là nguyên văn hai văn thư.

1) Văn thư gửi bốn tướng

Saigon, ngày tháng năm 70

Kính gửi :

Trung Tướng Đặng văn Quang
Trung Tướng Đỗ cao Trí
Thiếu Tướng Lữ Lan
Thiếu Tướng Đoàn văn Quảng

Kính thưa quý vị

Hiện nay dư luận rất chú ý đến việc Thiếu tá Bác sĩ Phạm văn

Lương đã mạnh mẽ lên tiếng tố cáo nạn tham nhũng trong guồng máy Quốc gia ; trong đó có những lời liên quan đến bốn vị là các tướng lĩnh cao cấp trong Quân đội và chánh phủ.

Tuần báo « Đời » chúng tôi với nhiệm vụ trình bày và phân tách mọi tin tức, vấn đề liên quan đến đời sống xã hội, rất mong được thấy những tiếng nói phát xuất từ chính quý vị tướng lĩnh liên hệ ngõ hầu làm sáng tỏ dư luận.

Dù tuần báo « Đời » hiện đang hỗ trợ công cuộc chống tham nhũng của nhóm Hà thức Nhơn mà Bác sĩ Phạm văn Lương là một sáng lập viên, chúng tôi cũng hy vọng được đăng tải nguyên văn trung thực những tiếng nói của quý vị về vấn đề này.

Cho nên chúng tôi trân trọng đề nghị cùng quý vị :

1) Tham dự một cuộc tranh luận công khai tại tòa soạn giữa :

— Một bên là quý vị tướng lĩnh liên hệ.

Một bên là Thiếu tá Y sĩ Phạm văn Lương và các bạn trong nhóm Hà thức Nhơn.

Để cho cuộc tranh luận cởi mở và tự do hoàn toàn, chúng tôi xin đề nghị quý vị cùng thường phục.

Cuộc tranh luận này sẽ vào đề tài thời sự sôi nổi kể đoạn trên, và tất cả các lời biếu sẽ được ghi nguyên văn đăng trên tuần báo Đời.

2) Nếu quý vị vì những lý do đo không thể tham dự cuộc tranh luận kể trên, chúng tôi đề nghị quý vị viết thành văn các ý kiến tưởng và trình bày các dữ kiện hình ảnh v.v... về vấn đề những và các lời tố cáo liên quan đến quý vị.

Chúng tôi sẽ đăng nguyên văn đầy đủ tất cả những lời quý vị nói.

Thưa quý vị,
Vì tinh thần tôn trọng sự thật và với lòng tôn kính danh dự uy tín của người quân nhân, báo Đời tha thiết xin quý vị thuận các đề nghị của chúng tôi. Xin kính chúc quý vị vạn phúc và Quốc gia.

Chủ biên

2) Văn thư gửi Nhóm Hà Thức Nhơn

Kính gửi ông Tổng Thư ký nhóm Hà thức Nhơn

Kính ông Tổng Thư ký, Chúng tôi trân trọng gửi lời chào và cảm ơn vì đã gửi bản sao văn thư mà chúng tôi bốn vị tướng lĩnh bị Y sĩ tá Phạm văn Lương trong Nhóm Hà thức Nhơn tố giác là tham nhũng để mời 4 vị tướng lĩnh tham dự một cuộc tranh luận công khai tại tòa báo Đời. Chúng tôi rất mong được làm sáng tỏ dư luận về những y sĩ Lương đã tố giác.

Chúng tôi tha thiết mong Nhóm chấp thuận đề nghị của Đời và cử người tham dự tranh luận.

GIẢI PHẪM XUÂN TÂN HỢI CỦA BÁO ĐỜI

— Giải Phảm Xuân Tân Hợi của tuần báo Đời sẽ phát hành ngày 14-1-71 tức ngày 18 tháng chạp âm lịch.

— Sau số Xuân, báo Đời sẽ phát hành một SỐ TẮT NIÊN vào ngày 21-1-71 tức 25 tháng chạp âm lịch rồi nghỉ Tết.

— Vì không được cấp đủ bông giấy, để thực hiện số Xuân Tân Hợi, chúng tôi bắt buộc phải hạn chế tới mức tối thiểu số in của Đời Xuân Tân Hợi. Muốn chắc chắn có Xuân Tân Hợi, bạn đọc nên đến trước các đại lý, các sạp.

— Giải Phảm Xuân Tân Hợi, với chủ đề « Yêu Đời » dĩ nhiên là một công trình nghệ thuật không những mang lại một cái Tết đầy đủ ý nghĩa nhất cho các bạn, mà còn mang lại TIN TƯỜNG, YÊU THƯƠNG tới mọi gia đình, mọi cá nhân.

— Tất cả những cây bút được bạn đọc mến chuộng đều có mặt trong XUÂN TÂN HỢI và số TẮT NIÊN của Đời.

MỘ KHÚC

Con đường về một đêm trăng
những hàng cây đóng cửa
đời sống tầm thường như lá cỏ. Ngủ.
bên bờ một mái tóc thời niên thiếu
tình yêu đánh vắn theo gió
ôi là đôi môi hôn. Rất khẽ.
là đôi mắt nhìn nghiêng thơ mộng
hôm ấy trời mưa, hạt mưa là những
dấu phẩy vô tận, ai là một dấu chấm
chấm dứt những dấu phẩy?
tiếng cười vỡ tan giọt nước
lòng đầy mưa và tóc

hôm sau mưa không còn
những ngày sau ô và i không còn
ô là chữ ô. ô, ô, ô, ô
i là í, ì, ỉ, ị, ỉ
tại sao không tập đánh vần như hồi mới đi học
tại sao những sợi tóc tối tăm rơi vào trí nhớ
trở về là gõ cửa mộ mình
ai đã cắt tắng những ngày thơ mộng
ai đã... thôi, hãy lắng nghe
bước chân và tiếng gió vi vu...
lá ngậm sữa trắng
hạt cười trong tiếng khóc trẻ thơ đời bu
HỒ NGỌC NGỮ

... Ngày tôi rời khỏi Saigon từ năm 1961 đấy, làm gì đã có danh từ «bụi đời». Và ngày nay, nếu ai gọi đời chỉ có nghĩa là lang thang, vô sở bất chi, đói khát thường trực trong cuộc sống vô định, không ngày mai, theo kiểu mấy em bé đánh giầy, mấy chú lỏi trốn nhà du hí hay những anh chàng chịu chơi thì, tôi quả là loại «bụi đời» ngoại hạng. Một loại bụi «phong trần» mà gió bão chỉ có thể làm cho nó đầy đặn hơn thôi.

Cơn lốc bắt đầu...

Năm 1963, tôi đang là sinh viên năm thứ ba của trường đại học y khoa Saigon. Một buổi tối, giữ nhiệm vụ trực đêm tôi đang ngồi tại phòng nhận bệnh của bệnh viện Chợ Rẫy thì người gác cổng chạy vào báo :

— «Ông thầy» ơi, có một cô nào đó đang đứng ngoài cổng bảo là người nhà của ông thầy Định, xin được vào gặp thầy Định, có chuyện nhà khẩn cấp lắm.

Cô nào vậy kia ? Gia đình tôi ở mãi tận miền Trung, vào đây học tôi ở trọ nhà người ta thì làm gì có ai gọi là người nhà «Bồ bịch», người yêu cũng chả có. Vậy thì... chỉ T chăng ? Tôi hồi hộp quá.

Ba chân lỏn cẳng, tôi chạy vội ra cổng. Đứng là chị T rồi, chị T. có vẻ nóng nảy, sốt ruột đi đi lại lại ngoài đường. Thấy tôi ra đến, chị hấp tấp sấn lại sát chân song rào bao quanh phía đường Thuận Kiều. Không kịp chào hỏi gì hết, T vào đề ngay :

— Nguy rồi anh !

Tôi nghe một cảm giá như có một luồng điện chạy qua sống lưng. Tôi đảo mắt liếc quanh. Chung quanh chỗ chúng tôi đứng không có ai cả. Ngoài đường Thuận Kiều cũng vắng xe, Tôi thì thầm :

— Chị đề ý coi chừng có người theo dõi...

— Không ? Chẳng có ai cả. Tôi quan sát cẩn thận rồi, Anh đừng lo.

— Chuyện gì vậy chị ?

— Anh Hà bị bắt rồi !

— Trời đất ! Bị bắt hồi nào ?

— Hồi chiều ! Anh vừa ra khỏi nhà chừng hai trăm thước là bị một chiếc xe màu đen kẻ theo rồi bắt chớ lên xe. Tổ chức của mình bị bắt rồi. Ở trên ra lệnh báo động

và chỉ thị cho anh em thu xếp đồ đạc chạy lên Gò Vấp ngay bây giờ. Chậm là nguy hiểm đó. Có lẽ khuya nay bọn mình sẽ được đưa thẳng vào chiến khu Tây Ninh. Thôi, tôi về. Anh nhớ lấy. Phải hành động ngay bây giờ, kẻo không kịp.

Tôi chưa kịp nói gì thì T. vội vã bước ra lẽ đường leo lên chiếc xe đạp dựng ở đấy đạp đi ngay.

Còn lại một mình, tôi hoang mang cực độ. Vừa hoang mang, vừa sợ hãi. Anh Hà mà bị bắt từ lúc chiều đến giờ có lẽ anh ta bị mật vụ khai thác bèo nhèo như cái mền rách. Không biết anh ta đã khai những gì rồi ? Biết đâu giờ này anh ta đang ngồi trên xe đạp dẫn đường cho mật vụ đến đây bắt mình cũng nên.

Tôi điếng người lên, đi vội vào phòng trực cởi blouse, thay vội

quần áo rồi phóng mobylette như bay về nhà trọ, không kịp nói một lời nào với thằng bạn cùng phòng trực với tôi.

Lúc đó đã 11 giờ đêm. Ở nhà đóng cửa ngủ từ lâu. Tôi gõ cửa rồi tông vào nhà như gió, hốt vội quần áo và vật dụng cần dùng linh tinh cho vô va li, rình ra xe mobylette chất lên porte bagage trước cửa mắt ngạc nhiên cực độ của bà chủ nhà. Tôi bị giao động và không sao còn bình tĩnh được nữa. Quả tình giờ phút đó, cái ám ảnh bị mật vụ đến nhà, ập vào nhà với những họng súng đen ngòm làm tôi không còn biết phải làm sao nữa, ngoài việc phải lấy cho được chút ít quần áo rồi tháo chạy cho thật nhanh. Đồ đạc có lấy sót, lấy thiếu, bỏ lại món này hay quên món kia, nấp

sách vở, đồ chơi, mùng mền v.v.. cái đó đâu có nghĩa gì. Chỉ cần có ít quần áo để thay đổi là được. Hướng gì sự kinh ngạc hay thắc mắc, giận hờn của bà chủ nhà ! Tôi mà ra khỏi đây là không còn trở lại, việc gì phải để ý xem thái độ đối xử của mình phải ra sao.

Tôi còn nhớ lúc tôi rằng xong chiếc va li, leo lên xe rườn người đạp cho xe nổ máy, bà chủ nhà hỏi tôi :

— Cậu ! Cậu ! Chuyện gì vậy cậu ? Cậu làm sao vậy cậu ? Cậu chớ đi đâu đi đâu giờ này vậy cậu ?

Tôi chỉ đáp lời lại rằng cách rõ ga cho xe vọt đi. Hử vìa ! Lúc đó đường thật vắng. Không thấy có chiếc xe nào thấp thoáng tôi mới hơi yên tâm. Cho đến khi xe chạy qua khỏi cầu chữ Y ra đến đường Trần Hưng Đạo tôi mới thật sự hết hồi hộp.

Lúc ấy «Cánh thanh niên SVHS Giải Phóng Saigon — Cholon» của tôi có một địa điểm liên lạc đặc biệt ở Xóm Gà Gò Vấp. Bất kỳ ngày đêm, hễ có động là tôi chạy đến đây chờ ở đây người ta dẫn đi «tấn cưu» tạm thời. Sau đó sẽ tính sau.

Cho đến 12 giờ đêm hôm đó tôi được dẫn tới một căn nhà lụp xụp ở công xe lửa số 10 Phú Nhuận. Căn nhà đó, chỉ có một ông già tên ông Tám ngủ trên một cái giường tre xệu xạo. Trong nhà, ngoài cái giường, chỉ có thêm cái bàn nhỏ 3 chân lung lay và một cái ghế đẩu. Bề ngang căn nhà chừng 3 thước, bề dài đầu chừng năm thước là cùng. Nhà lợp lá, còn vách thì toàn là liếp tre cũ mục nát, sát vách liếp phía sau nhà là bếp bằng mấy cục gạch kê trên nền đất. Cạnh đó, một thùng phuy sét, đựng nước.

Khi người dẫn đường đưa tôi đến đây, ông già Tám đã ngủ lâu rồi. Anh ta, người dẫn đường, đẩy cánh cửa liếp khép hờ một cách tự nhiên rồi vịn sáng cái đèn chong đèn trên chiếc bàn 3 chân, bước lại giường khẽ lay ông già Tám, gọi nhỏ nhỏ :

— Ông Tám ! Ông Tám !

— Ai đó ? ông già Tám ngái ngủ hỏi lại.

— Tôi ! Tôi đây !

Chứng nhận ra người quen, ông Tám «ơ» một tiếng, uể oải ngồi dậy.

Người dẫn đường khẽ bảo tiếp :

— Ông cho tui gởi cậu này ngủ nhờ với ông đêm nay nghe. Sáng ra đi sớm !

— Ờ !

Ông già Tám chỉ trả lời vậy rồi lại ngả lưng nằm xuống. Ông ta vẫn không ra ngoài mừng, chiếc mùng rách vá từ tung. Trong khi người dẫn đường và ông già Tám đối thoại nhất giữ mấy câu, tôi để chiếc vali xuống sát chân ghế, đứng quan sát căn nhà ổ chuột.

Người dẫn đường quay ra, thì thầm vào tai tôi như sự hàng xóm chung quanh nghe thấy :

— Xong rồi ! Thôi cậu đẩy cái xe mô bi lết vô nhà đi. Rồi leo lên giường ngủ tạm với ông. Khuya tỉnh ! Tui về nghe !

Nói xong, anh ta kéo cửa liếp bước ra. Còn lại một mình, tôi ngơ ngàng đẩy xe vào, đóng cửa bếp, ngồi thừ trên chiếc ghế đẩu một lúc lâu. Những biến cố mà tôi vừa trải qua nó đột ngột, dồn dập đến nỗi không kịp cho tôi có một phút suy nghĩ nào. Tôi cứ động như một cái máy.

Vậy là, kể từ giờ phút này, tôi trở thành một người khác rồi sao ? Những gì quen thuộc cũ, cũng như nếp sống thường ngày, hoàn cảnh xã hội với nhiều ưu đãi dành cho 1 cậu SV y khoa, 1 bác sĩ tương lai như tôi chấm dứt ngay từ giờ phút này sao ? Trước đây mấy tiếng đồng hồ, tôi không bao giờ nghe tới, không bao giờ ngờ đến. Nhưng tôi, gạt khía cạnh chính trị sang bên, thì đã la bước chân vào cuộc đời «phong trần gió bụi» rồi đó.

Tuy không chút tiếc rẻ về việc tôi đã làm, không chút tiếc rẻ về quá khứ đã qua, tôi hẳn nhiên là khác, bởi tôi nghĩ rằng tôi đã đi đúng đường, đã hy sinh đời mình cho một lý tưởng đúng và đẹp, tôi không sống ích kỷ riêng cá nhân tôi, tôi đã và đang đi vào cuộc đời làm cách mạng, hơn các bạn tôi chỗ đó thì tại sao tôi lại tiếc, nhưng dù sao sự thể xảy ra, bất buộc tôi lao vào cuộc sống mới khác với cuộc sống thường ngày quá cũng là một điều buồn. Nhưng biết sao giờ ? Giá nó đừng

đến vẫn hơn. Phải hy sinh ! Ờ, tôi đã hy sinh đời tôi cho cách mạng giải phóng miền Nam, cho lý tưởng CS mà tôi đã được nghe giải thích như đó là 1 chân lý tuyệt vời.

Ông già Tám vẫn nằm yên trong mùng. Tôi ngồi thừ trên chiếc ghế đẩu với một tâm trạng bàng hoàng choáng váng, nghe tiếng đêm của thành phố vắng ngát, buồn hiu. Chui vào ngủ với ông già Tám trên chiếc giường tre xệu xạo, trên chiếc mùng rách bươm, cột chặt, đầu này, cột túm đầu kia đó ư ? Rồi, ông già Tám, ngoài những tiếng «ơ», «ơ» này ngủ, tôi chưa hề biết mặt mũi ông ta ra sao.

Giờ này, nếu sự thể chưa xảy ra tôi có lẽ đang nằm ngủ ngon lành trong phòng nhận bệnh của bệnh viện Chợ Rẫy hay ngồi tán hươu tán vượn với mấy cô tá viên điều dưỡng chưa ra trường, đang tập sự ở đây.

Chợt ông già Tám lè nhẹ :

— Vô ngủ cậu ! Khuya rồi ?

Tôi dạ khẽ một tiếng nhưng vẫn còn ngồi yên trên ghế.

— Vặn cái đèn lu xuống đi.

— Dạ !

Phen này thì đành phải chui vô mùng với ông già Tám. Tôi vặn đèn lu xuống, tháo dây ra rồi giờ vách mùng bước lên chiếc giường tre. Chiếc giường oằn xuống, kêu rang rạc, đóng đũa như chực sập đến nơi. Ông già Tám co hai chân lên, nhường lối cho tôi bước vào phía trong :

— Bước nhẹ, sập bây giờ !

Tôi rón rén bò qua rồi gượng nằm xuống sát cạnh ông già Tám. Chiếc giường tuy rộng nhưng mùng lại hẹp, dù ông già Tám nhích ra nhường chỗ, tôi thì nằm nghiêng vẫn đụng vào vách mùng. Trong mùng có một mùi hết sức đặc biệt trộn lẫn cái mùi mồ hôi, mùi mốc, mùi ngai ngái, mùi chua, cái mùi rượu dầy men từ trong hơi thở, trong áo quần và con người của ông già Tám cộng với giường chiếu xông ra.

Dù vậy, tôi cũng thiếp đi trong giấc ngủ chập chờn.

Tiếng đồng hồ báo thức của nhà ai chợt reo vang dội. Tôi giật mình choàng dậy. Ông già Tám vẫn ngủ khò khò ngủ ngon lành. Tôi rón

rên ngồi dậy chui ra khỏi mùng, bước lại vận sáng chiếc đèn chong để trên bàn xem giờ. Năm giờ sáng. Tự dưng tôi tỉnh ngủ hẳn. Không khí trong nhà ngột ngạt khó chịu quá, tôi định đẩy cửa bước ra ngoài thở chút khí trời mát mẻ khoảng khoảnh thì có tiếng dép bước lao xao trên đá ở đường rây trước cửa. Rồi cánh cửa liếp lay động, một cô gái bước vào. Cô ta còn rất trẻ, mặc chiếc áo bà ba trắng, tóc kẹp buông sau gáy.

Cô ta nhìn tôi một thoáng rồi tự nhiên như quen tự bao giờ :

— Anh dậy sớm quá vậy ! Ông Tám còn ngủ hả anh ?

Tôi chưa biết phải trả lời và nói năng ra sao, chỉ gật đầu, nhìn cô ta đắm đắm. Cô ta mỉm cười :

— Tôi đến đây để kêu anh dậy rồi đưa anh ra xe đồ đi đây. Anh đã sửa soạn xong chưa ?

Tôi bối rối hỏi cô ta :

— Ủa đi ngang xương vậy sao cô ? Tôi còn nhiều công việc phải giải quyết, còn phải gấp lại...

— Cô ta cười ngắt lời tôi :

— Giờ này thì còn có ai đâu nữa mà anh gấp ? Anh gấp tôi, có việc gì giải quyết thì anh cứ nói tôi nghe, tôi giải quyết cho. Lệnh ở trên phổ biến cho tôi biết thì điều quan trọng và cấp bách cần phải giải quyết trước mặt là đưa anh ra khu càng sớm càng tốt. Làm thế nào mặt trời mọc, sáng ra là anh đã ra khỏi Saigon. Có giải quyết gì, chờ khi ra khu rồi hãy hay. Anh chưa hay gì sao ?

Tôi tròn xoe mắt nhìn sống cô ta. Cô ta vẫn cứ cười cười :

— Hồi hôm này công an mật vụ nó đến nhà thương vậy rần rần rần rần bắt anh không co, nó quay về nhà trọ của anh, chặn cửa trước cửa sau, bắt bà chủ nhà mở cửa. Vô kiếm anh không được, nó bắt bà chủ nhà rồi

— Ủa, thiệt sao cô ?

— Vậy, tôi nói láo với anh sao ?

— Nhưng bà chủ nhà... bà ấy đâu có dính dáng gì đến tôi mà bắt ?

— Ai biết !

— Thế ai cho biết mau quá vậy.

— Ở, anh hỏi kỹ ? Cần gì ai cho

biết !... Mà thời dần dà ở đây lâu rồi nó theo dấu tôi đây nữa bây giờ ! Anh cần đem theo cái gì đâu ?

Tôi lại bối rối, hoang mang cùng cực. Cô ta nhìn chiếc xe hỏi tiếp :

— Xe này của anh phải không ?

— Phải !

— Vậy thì phải bỏ xe lại đây. Đem đi đâu có được !

— Bỏ đây sao ?

— Anh coi, không bỏ đây thì bỏ đâu bây giờ ?

— Hay để tôi đem đi gửi...

— Được rồi ! Anh cứ để ở đây sẽ có người đi gửi cho anh !

— Nhưng gửi cho ai ?

— Nữa... coi ! Chuyện sống chết, chuyện công tác anh không lo ở đó đi lo cái xe.

Tôi thở dài, không còn biết nói làm sao. Cô ta lại chỉ chiếc va li để ở cạnh chân bàn :

— Cái vali này của anh phải không ?

— Của tôi !

— Cái này cũng kèn càng lắm. Đem đi không được đâu ! Đi vô trong khu cần mang theo cái xách nhỏ đựng vài bộ quần áo, vài thứ vật dụng cá nhân xài hàng ngày, không biết anh có sức lợi bộ mà xách nổi hay không, nói gì tới cái va li. Chưa kể anh mang đùm đề ra bến xe, mặt vụ nó để ý nó bắt anh rồi.

— Vậy tôi cũng phải bỏ va li lại đây nữa sao ?

Cô ta co về cau :

— Nói ra này giờ anh không nghe tôi giải thích gì hết sao. Tôi đã nói là anh xách va li đùm đề lộ bí mật hết rồi còn đi đâu được nữa. Gia dụ như có trượt này, khi xuống xe đồ, liệu anh có xách nổi cái va li này đi bộ một hơi cả chục cây số bằng đồng lộ ruộng không nè. Cái gì anh cũng bỏ được mà cái này không bỏ được sao ?

Tôi đành cưng hòng. Tôi thấy vừa tiếc rẻ, vừa xót xa. Gia tài tôi chỉ còn sót lại có ngàn này, giờ lại bỏ nốt, không xót xa sao được. Nhưng tình thế nó thế, phen này là phải tay, hết thật. Lỡ cô ta nói vậy mà đúng. Tôi đã bỏ hết tất cả rồi. Bỏ cả sự nghiệp học hành, bỏ cả gia đình, bỏ cả đời sống của tôi thì tất cả trở thành vô nghĩa, sá gì những món vô nghĩa này.

Tôi buồn rầu hỏi cô ta :

— Bỏ thì bỏ, nhưng tôi biết lấy cái gì đựng quần áo với chút ít món vật dụng linh tinh như kem đánh răng, bàn chải, lược, dao bào cạo râu, v.v... ?

— Tôi có kiếm cho anh một cái xách với một đôi dép mới đây nè !

Nói xong, cô ta bước ra cửa lấy một cái xách tay bằng ny lông đã cũ, kiểu xách tay đi du lịch, để khuất sau cửa liếp đem vào đưa cho tôi. Cô ta kéo fermeture, lôi từ trong ra một đôi dép cao su Nhật Bản :

— Đó, anh thấy chưa ! Lo cho anh đủ thứ, từng li từng tí một. Còn gì nữa ! Thôi, sắp xếp lẹ lên đi, kéo trời sáng bây giờ, nguy lắm đó.

Tôi nuốt ực nước miếng, tiếp lấy cái xách cao su, rồi mở va li lựa quần áo, vật dụng cho vào. Chỉ mới có một bộ đồ pyjama và hai bộ áo phông với cái khăn tắm đã chật cứng. Tôi cố nhét thêm một cái quần tây, vắt va li mới kéo fermeture kín lại được.

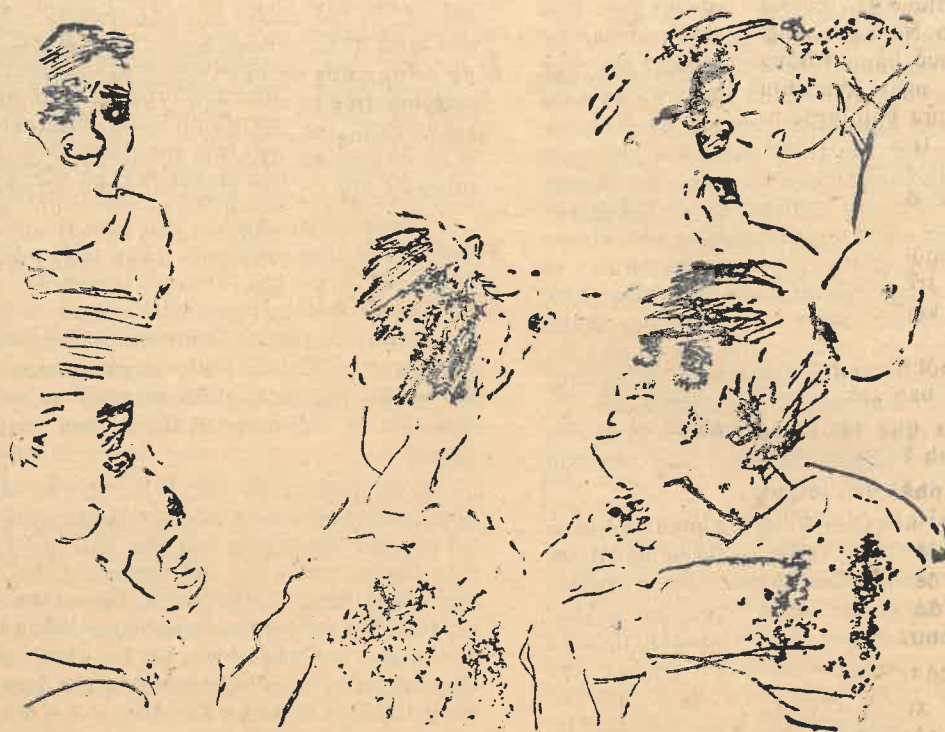
Cô ta đứng xem tôi sửa soạn, luôn luôn giục :

— Lẹ lên ! Lẹ lên anh !

Ông già Tám có lẽ đã thức giấc lâu rồi nhưng ông ta cố ý nằm im trong mùng, không chường mặt ra. Tôi liếc vào mùng một thoáng, tiếc nuối ngắm chiếc xe, băng hoàng nhìn đôi giày, đoạn máng cái xách lên một vai ngơ ngàng bước ra cửa.

Ngoài kia trời vẫn tối đen. Mấy bóng điện lù mù từ xa soi xuống quảng đường vắng. Một chiếc xe ngựa lợc cộc chạy qua. Và tôi thì bắt đầu đi vào «phong trần gió bụi» khi trời chưa kịp sáng.

(Còn tiếp)

NHỮNG BĂNG BỤI ĐỜI

Một trong những hiện tượng xã hội của thời đại này là giới trẻ thích sống thành nhóm, thành «băng». Đã có những «băng» gieo kinh hoàng, chết chóc tàn phá như những băng Thiên Thần Địa Ngục tại Mỹ, băng Áo Đen tại Pháp. Những nhóm này có thể gọi là những nhóm bụi đời ác ôn nhất, dữ dằn nhất. Họ tụ họp lại và có sinh hoạt riêng. Họ thường đi xe mô tô loại hạng nặng phát ra tiếng nổ cuồng nộ, cuồng nộ như chính những tâm hồn nổi loạn chống xã hội của họ, họ để râu để tóc bôm xôm, mặc quần áo đặc biệt của băng, đeo biểu tượng Đức quốc xã, xăm cánh tay, xăm mình bằng những hình vẽ chịu chơi... và họ trang bị những vũ khí để tấn công. Những băng này trở nên một vấn đề xã hội lớn, gai góc đối với nhà cầm quyền. Loại băng thứ hai là loại Hippie có vẻ hiền hơn, lễ phép hơn vì họ chủ trương chống lại xã hội băng đường lối ôn hòa hơn như đeo hoa, mặc quần áo sặc sỡ, để râu để tóc, tụ họp nghe ca nhạc, làm tình tập thể, hút cần sa, dùng LSD và ngay cả khi họ xuống đường biểu tình chống chiến tranh nữa họ cũng hiền hơn so với những hành động của các nhóm nơi trên.

Tại VN, tuy chưa có những băng kinh hồn như băng Thiên Thần Địa Ngục. Nhưng cũng có rất nhiều băng lâm cầm, băng hí-pi, băng bụi đời

băng du đảng tài tử, băng du đảng đứng bến, băng du đảng chém mướn, và băng cướp như băng của Dừng Mexico mới đây. Nói chung tất cả những loại băng nói trên đều là những loại băng bụi đời cả.

Tại sao giới trẻ chịu bụi đời ? Theo các nhà xã hội và tâm lý thì một trong những nhu cầu của thanh niên tới tuổi mới lớn là nhu cầu kết bạn. Đây là một trong những nhu cầu quan trọng nhất trong đời. Hầu hết thanh niên cảm thấy thỏa mãn qua gia đình, bạn bè, hội đoàn, nhà trường, tổ chức hướng đạo, tổ chức tôn giáo v.v... Những người khác có đủ phương tiện hơn thì lập thành những hội như hội bơi, hội quần vợt...

Nhưng cũng có những thanh niên không thể thỏa mãn trong những nhóm nêu trên thì họ quay ra lập những băng bụi đời, những băng chống xã hội.

Người ta thấy rằng giới trẻ thích bụi đời hoặc bắt buộc phải bụi đời trước hết vì hoàn cảnh gia đình. Hoặc là gia đình nghèo nàn, hoặc là gia đình có sự trục trặc như cha mẹ ly thân, ly dị, cờ bạc rượu chè. Trong những hoàn cảnh này, đứa trẻ không thể nào thỏa mãn về vấn đề vật chất cũng như tinh thần được và phải thoát khỏi địa ngục gia đình để giang hồ, để lang thang bụi đời. Cũng có khi 1 gia đình khá giả mà con cái vẫn

hội đời vì không biết giáo dục, không biết hướng dẫn. Thí dụ một ông bố quá khát khe không cho con đi tóc dài, để râu, mặc quần áo đúng mốt, nháy nhót, một bà mẹ lèm bèm thích kiểm soát con gái từng phút không cho con có bồ có bịch, không cho may mặc gì cả trong khi những thứ này đến với con mình lại là những thứ cần thiết nhất, đôi khi còn cần hơn chính tình thương của cha mẹ. Đây là một sự thực mà nhiều đứa trẻ không dám nói thẳng với bố mẹ chúng và chính bố mẹ chúng cũng như không muốn biết điều đó. Cha mẹ ngày nay còn phải là một người bạn của con cái mình để tìm hiểu nhu cầu của chúng, giúp đỡ chúng và hướng dẫn chúng nhưng đa số thường chỉ có quan niệm nuôi cho ăn hai bữa, cho học hành, cho quần áo mặc, mang chữi thể là giáo dục rồi! Đây là một quan niệm sai lầm lớn! Nhưng trên thực tế có nhiều gia đình còn không lo đủ được cả những thứ nêu trên thì còn nói gì đến hướng dẫn với tìm hiểu.

Học đường ngày nay cũng không phải là nơi ở đó giới trẻ tìm thấy những thích thú thỏa mãn được những nhu cầu cá nhân, nhất là tại những trường học của chúng ta ngày nay. Đa số những cơ sở giáo dục ở đây đều thiếu thầy hay, thiếu phòng thí nghiệm, phòng thực hành, phòng thuyết trình, phòng tập thể thao, phòng trình diễn văn nghệ, sân cỏ sân chơi thể thao, những phương tiện để giải trí v.v. Có thể nói trường học ngày nay buồn thảm như nhà tù, lại vài ông giáo sư quen mặt, vài quyển sách vài cái bàn cái ghế! Giới trẻ không có dịp nhìn vào một cái kính hiển vi để mà say mê môn vật lý, không có dịp sờ chất nọ sang chất kia biến màu xanh đỏ để mà mê môn hóa học, không có dịp đi viếng nghe một cô giáo Mỹ, cô giáo Pháp cô giáo Anh để mà mê học sinh ngữ, không có dịp tuấn lỏ nguyên tử, cơ xường kỹ nghệ để mê môn toán môn vật lý, có dịp tiếp xúc, sinh hoạt với các văn nghệ sĩ để mà mê môn Việt văn, môn hội họa âm nhạc. Trong những điều kiện này, nếu gọi là nhà trường bây giờ là một thư nhà tù giam hãm những tâm hồn cuồng tức, dồn ép, bất loạn cũng không phải là một điều quá đáng. Đa số những tư thực tình trạng còn bi đát hơn, lớp học thì tổ chức theo kiểu cá hộp, « sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi », thì

cứ thi lấy sách ra chép, cộp nhau công khai, thông tin bạ thì làm điểm ma, chủ trường chỉ biết thúc học sinh đóng học phí ngoài ra chẳng cung cấp cho họ những học cụ cần thiết gì cả, giáo sư thì nghe chuông tan học như nghe chuông cứu rỗi linh hồn, xa học trò lúc nào khoái lúc đó. Đây là một thực tế ít có giáo sư dám nói thẳng với « môn đệ » của mình để giữ uy tín, giữ chất « mô phạm »!

Trong cái không khí khô cứng, tiêu điều của học đường hồi làm sao giới trẻ tìm thấy hứng thú sách đèn. Mà một khi không tìm thấy hứng thú họ tìm lối thoát bằng cách họ « cộp cua » đi lang bang vào các quán cà phê, chui vào các rạp chớp bóng thường trực để xem phim chiếu, phim cao bồi, phim dâm dăng... hoặc đi bắt phố ngầm gái, cua đào.. Từ đi bắt phố học đi đến bụi đời con đường thật ngắn!

Hoàn cảnh xã hội cũng là nguyên nhân chính dẫn thanh thiếu niên vào con đường bụi đời. Giới trẻ bây giờ đứng giữa một quá khứ buồn thảm đầy máu lửa chết chóc và một tương lai mù mịt đe dọa của chiến tranh của đói rách. Điều kiện này tạo cho họ lối sống « yêu cuồng sống vội » hưởng thụ hiện tại không lo xây dựng tương lai, họ thích sống buông thả, mà trong gia đình sự buông thả lại không được chấp thuận, thế là họ bụi đời.

Giới trẻ ngày nay, nhất là giới trẻ miền Nam này bị vây quanh bởi quá nhiều cảm dỗ vật chất khi họ thấy không được thỏa mãn trước những cảm dỗ này họ dễ sinh ra phản nộ, phản kháng, và phải tìm mọi cách để thỏa mãn những nhu cầu vật chất này mà một trong những cách tốt nhất là ra khỏi gia đình kết băng, kết đảng. Thế là họ bụi đời.

Ở mọi cái xã hội mà tham nhũng như một mục đích cuộc đời, sách khiêu dâm, báo cởi trướng được bày bán công khai cạnh những cuốn kinh thánh, kinh Phật, sách vở, phòng trà, snack bar nhiều hơn trường học, cảnh sát đông như trộm cướp, đàn bà con gái ăn mặc hở hang, gái điếm đông như con nhà lành, hỏi làm sao giới trẻ có thể tin tưởng vào những giá trị tinh thần?

Và như thế, họ thấy rằng hành động bụi đời của họ là một cái gì còn tốt đẹp hơn tham nhũng, buôn lậu, tối đẹp hơn cả hành động gọi là cứu dân, cứu nước của các đàn anh làm chính trị, chính em xôi thịt, bản thủ!

Rồi thì phim ảnh ướt át, báo chí loại sexy, câu chò, ngày đêm tấn công tâm hồn trong trắng của giới trẻ. Dở tờ nhật báo, tuần báo nào cũng có mục sexy, mục dâm ngay cả những mục gọi là Y học cũng chỉ là một hình thức để khiêu khích sự tò mò của thanh niên nam nữ mới lớn. Đọc tin hàng ngày thì họ chỉ thấy dâm chém, cướp giật, hiếp dâm, bê hội đồng, và ngay cả các nhà tu hành như một ông sư nọ cũng còn yêu đương dâm chém thử hỏi sao họ không bụi đời được?

Họ bụi đời như thế nào? Có rất nhiều loại bụi đời. Loại bụi đời tài tử thì gồm thanh phần con nhà trung lưu hoặc giàu có kết băng lại với nhau thuê

phòng riêng, cờ bạc rượu chè, cua đào, bê hội đồng, ngủ với ca ve, gái điếm.. rồi giờ cơm, hoặc tối khuya lại trở về sống với gia đình như là những đứa con ngoan ngoãn. Bố mẹ họ thì phải còn mãi lo áp phe, làm giàu hoặc đêm ngày tennis, mà chược, xì phé còn đầu thì giờ mà theo dõi đời sống riêng tư của con cái! Những băng loại này mới đầu có thể sống rất lương thiện nhưng càng ngày càng sống chung với nhau nhất là sống chung với đào, với con gái, nhu cầu vật chất càng gia tăng thế là từng thì phải tính, họ sinh ra án cắp của cha mẹ, bạn bè. Đã có những con nhà rất giàu mà vào Cercle ăn cắp các máy cassette gắn trong xe hơi, ăn cắp vợt tennis đem bán để có tiền vui vớ với bạn bè trong băng và nhất là với các em, và từ chỗ ăn cắp đến chỗ ăn cướp, ăn cướp có vũ khí không bao xa!

Loại bụi đời thứ hai là loại bụi đời tài tử. Loại này đa số thuộc thanh phần học sinh. Họ kết băng lại để che đỡ cô đơn, không có phòng riêng nên họp nhau ở đầu đường góc phố, cộp cua, vào tiệm cà phê phi phèo đàm ba điều thuốc, nghe vài bài ca, rồi ức đời, chữi đời, và nuôi hận, nuôi hận trong chốc lát rồi lại hiền khô trở về với gia đình để rồi lại ngấm cảnh nghèo túng, đau khổ của gia đình. Loại bụi đời này không phải là thành phần không đáng kể, bởi loại bụi đời này không sợ cha mẹ, không sợ cảnh sát, không sợ tù tội! Loại này cũng gồm các Hippy!

Loại bụi đời thứ ba là loại bụi đời vì hoàn cảnh gia đình, phải từ bỏ gia đình thực sự để tìm kế sinh nhai. Loại này gồm đa số các em đánh giày, bán báo, giữ xe, lau xe, dẫn gái... Đây mới là loại bụi đời thực sự chứ không phải bụi đời để bụi đời. Nhà nước và các cơ quan từ thiện phải tận tình

giúp đỡ loại bụi đời này không họ dễ trở thành những du đãng, những kẻ phạm pháp. Hiện nay tại khu Dân sinh có một Trung Tâm Bụi Đời để nâng đỡ những em bụi đời kiểu này.

Loại bụi đời thứ tư là loại bụi đời ác ôn ngoài vòng pháp luật, đó là thứ bụi đời đứng bốn, chém mướn, coi sự vào tù như pha, chém mướn là « nghề của chàng ». Loại bụi đời này càng ngày càng gia tăng vì kiếm tiền vì song hành. Loại này là một đe dọa trầm trọng cho xã hội miền Nam này. Còn loại bụi đời này thì còn hiếp dâm, còn cướp giật, còn dâm giết.

Riêng về loại bụi đời con gái tuy chưa có nhiều đến mức đáng kể nhưng không phải là không có. Con gái bụi đời đa số vì thi rớt, bị cha mẹ cấm đoán, la mắng, hoặc bụi đời để hưởng những cảm giác sinh lý... và từ chỗ bụi đời đi đến bán bar, làm điểm cũng khá gần!

Trước những hiện tượng này, các nhà đạo đức có thái độ la hoảng hoặc kinh hãi, các quan tòa thì lo kết án, cảnh sát thì lo đánh lo nhốt, các nhà phân tâm, các nhà xã hội thì lo phân tích giải thích, các nhà giáo dục thì lác đác chán nản. Tất cả hầu như không thể nào tìm được biện pháp hiệu quả để ngăn chặn, phòng ngừa cũng như giải quyết vấn đề bụi đời.

Chúng ta không thể làm gì hơn được nếu gia đình, nếu học đường, nếu xã hội còn bất công, còn bản thủ, còn lem nhem, còn chiến tranh còn chém giết. Và vấn đề bụi đời chắc chắn không thể giải quyết được, nếu không nói là nó sẽ phát triển mạnh như ngành tham nhũng của đất nước bất hạnh này.

CÁO LỖI VỚI BẠN ĐỌC

Vì một lý do ngoài ý muốn của tòa soạn, nên chủ đề số này đã không thể thực hiện hoàn hảo đúng như dự định. Mong bạn đọc thông cảm và lượng thứ cho.

ĐỜI

COTRACYN

VIÊN NGỌT DỄ UỐNG

SU CÔNG HIỆU MẠNH LIỆT CỦA

2 TRỤSINI
(SULFAMIDES)

Triệu chứng:

- BAN NÔNG, BAN CỦA
- THUỖNG HẠI
- CẢM HO, SÚNG PHỔI
- NIỄM VI-TRÙNG
- GHÉ LỎ LÓT VẾT ĐAU
- SÚNG MŨ LÂM ĐỘC

UỐNG

ĐỂ TRONG GIẤY THIẾT CỐ HÌNH TRẢI TÌM

CÓ GÓI THUỐC BỐT RIÊNG CHO TRẺ EM

MUA ĐỂ ĐĂNG TÀI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

KHA TRẦN ÁC

Sát vụn và máu xương

Vụ án Hà thúc Nhơn vẫn chưa được vạch ra cho sáng tỏ.

Vụ bốn va ly bạc đang từ từ lại nhận chìm xuống.

Lời tố cáo của Phạm văn Lương vẫn treo lơ lửng không được giải quyết.

Dân thì được kêu gọi đóng thêm thuế, bớt ăn, bớt mặc để theo chánh sách khác khổ.

Lính thì chiến đấu nơi rừng sâu, đắm lầy với cái bụng đói, để vợ con ở nhà neo nhóc.

Các vụ án tham nhũng chưa giải quyết, bây giờ lại nổ bùng thêm một vụ án tham nhũng khác: Cuộc tranh dành gay gắt giữa bà tướng và một ông tư lệnh vùng về công cuộc làm ăn khai thác sít vụn, đồ phế thải, vỏ đạn của Mỹ.

Theo tin vài nhật báo tại thủ đô thì bà vợ một ông tướng ở trung ương đã bắt được mối khai thác các hầm chôn vỏ đạn, đồ sắt vụn phế thải của Mỹ tại Bình Dương.

Nếu khai thác được 1500 tấn sắt vụn này, bán ra ngoại quốc với giá gần 800 Mỹ kim một tấn bà tướng sẽ kiếm được khoảng 100 triệu bạc VN!

Một trăm triệu!

Đúng bằng số tiền mà Thượng viện cắt bớt ở quỹ đen phủ Tổng thống, làm cho nhà nước cay đắng sớt sa!

Tổng thống biết cay đắng sớt sa khi bị cắt bớt 100 triệu!

Còn 100 triệu cả quốc gia bị mất thì ai sớt sa?

Kẻ sớt sa lại là ông tư lệnh vùng, vị vua con của miền đất nơi chôn hầm vỏ đạn.

Vì thế mà cuộc tranh chấp giữa ông tư lệnh vùng với vợ của ông tư lệnh trung ương đã nổ lớn!

Một trăm triệu!

Bao nhiêu người đổ máu, bao nhiêu gia đình tan nát trong cuộc chiến tranh này!

Xương máu đỏ đã tạo nên các đồng sát vụn phế thải, các hầm vỏ đạn bỏ đi!

Và bọn đầu cơ xương máu, than ôi lại chính là những kẻ vẫn ăn trên ngồi trốc nhục mình lãnh đạo cuộc chiến đấu!

Mà sát vụn, vỏ đạn được bán ra ngoại quốc cho ai?

Cho bọn con buôn ở Hồng Kông, Tân gia ba để rồi chuyển sang tay kẻ địch, để chúng đem đục thành súng, thanh đạn bán vào chiến sĩ của ta, pháo kích vào dân lành của ta!

Ái chịu về trách nhiệm về cái tội đầu cơ xương máu của nhân dân và chiến sĩ đó?

Tại sao suốt sáu tháng trời, Ủy ban liên bộ do ông Tổng Trưởng Tư Pháp cầm đầu vẫn ý ra không điều tra xong vụ tranh chấp bán thú của bọn đầu cơ đó!

Tại sao phải đợi đại sứ Mỹ Bunker đích thân tới thuyết phục Tổng Thống Thiệu giải quyết vụ này?

Những câu hỏi đó, chúng tôi yêu cầu những người lãnh đạo phải trả lời!

Chúng ta sẽ chặt đầu tham nhũng hay tham nhũng sẽ chặt đầu chúng ta?

Viết tới đây, Đầu Gối mới nhận thấy lời lẽ trịnh trọng của bài «Sát vụn và máu xương» này, đáng nhẽ

phải xếp vào mục «Đấu tranh cho Đòi» mới đúng chỗ nhưng đã chót viết rồi, bạn đọc cố nuốt dùm.

Đối thoại giữa các tướng lãnh và nhóm Hà thúc Nhơn

Đòi vừa gửi văn thư mời 4 tướng bị Phạm văn Lương tố giác là tham nhũng tới tòa soạn báo Đòi tranh luận công khai với nhóm Hà thúc Nhơn. Đầu Gối tiên đoán rất ít hy vọng cả 4 tướng đều hưởng ứng đề nghị của Đòi, nhưng ít nhất sẽ có một tướng chấp thuận đó là tướng Đoàn văn Quang, vì tướng Đoàn văn Quang vừa gửi một thư ngỏ tới các báo, đề thanh minh một cách thẳng thắn rằng không hề «ấn cấp mặc đầu biết an cấp và đã có nhiều cơ hội để ăn cắp và không hề tham nhũng mặc đầu biết cách tham nhũng, và của cải hiện có, trong suốt 29 năm binh nghiệp đến nay thu gọn lại chưa chác có được mười triệu đồng».

Đầu Gối chỉ sợ rằng 4 tướng lãnh có thành kiến với báo Đòi đứng về phía Phạm văn Lương do đó cuộc tranh luận công khai do báo Đòi làm trọng tài sẽ thiếu tình cách vô tư. Đòi cần nói rõ báo Đòi có cảm tình ủng hộ nhóm Hà thúc Nhơn hết mình, nhưng trong cuộc tranh luận sắp tới, báo Đòi sẽ chỉ làm nhiệm vụ vô tư của một cơ quan thông tin, không thiên lệch bên nào. Đòi sẽ thẳng thắn chất vấn Phạm văn Lương đòi hỏi Phạm văn Lương phải chứng ra bằng cứ. Nếu Phạm văn Lương chỉ căn cứ vào dư luận đồn đại, để tố cáo suông, thì Phạm văn Lương là kẻ có lỗi đối các tướng, vậy Đầu Gối mong vị 4 tướng lãnh sẽ tham

đồng đủ để sự thật được sáng tỏ.

Nếu 4 vị tướng lãnh bớt chút thời giờ vàng ngọc, hạ cổ tới dự, Đòi sẽ dành 4 vị tướng lãnh sự đón tiếp không những trọng thể nhất, mà còn thành khẩn nhất, nồng hậu nhất, và Đầu Gối cam đoan khi ra về, bốn vị sẽ thư thái hân hoan hơn bao giờ hết.

Thơ

Một số bạn đọc gửi thư đến phản đối vụ báo Đòi thực hiện hai số đặc biệt về «35 nữ ca sĩ» và «35 người đẹp Việt Nam», lấy lý do rằng báo Đòi là báo chính trị, báo để suy nghĩ, không nên đề cập tới những chuyện làm cảm về ca sĩ, về người đẹp, và nên dành những đề tài này cho những tờ báo «hạ cấp». Để trả lời, Đầu Gối xin mượn một lời của Dassault.

Dassault là nhà tỷ phú số 1 của nước Pháp, là kỹ sư cha đẻ ra những các loại máy bay Mystère,

Mirage, là nghị sĩ, là chủ nhiệm tạp chí «Jours de France». Dassault nói về tờ «Jours de France» như sau:

«Thoạt đầu, tờ Jours de France là 1 tờ báo chính trị. Nhưng chúng tôi kịp hiểu ngay rằng một tờ báo chính trị muốn có ảnh hưởng sâu rộng, cần phải có nhiều độc giả, mà muốn có nhiều độc giả thì đừng nên nói tới chính trị...»

Quan niệm trên đây cũng là quan niệm của báo Đòi. Một sự thật hơi mỉa mai nhưng đầy ý nghĩa, là trong suốt hơn 60 số báo của Đòi, số đặc biệt về 35 ca sĩ là số báo bán chạy nhất. Huống hồ, theo Đầu Gối viết về «ca sĩ», viết về «người đẹp» có gì là «hạ cấp». Chính trị mới dơ dáy, chứ ca sĩ, người đẹp bao giờ chẳng thơm! Ít nhất cũng thơm hơn những đảng chừa khách của ta hiện tại.

Tết không tết

Ngoảnh đi ngoảnh lại, tết đã đến rồi.

CHO NGÀY THÁNG CUỐI NĂM

1.

Đã hết năm rồi phải không em
ngày tháng rơi trên ngọn tóc mềm
ta vẫn sống như người mất trí
với cơn say và những cơn điên
trong hồn ta buồn thảm như đêm

2.

Đã hết năm rồi phải không em
những tháng những ngày qua trí nhớ
thật vô tình và thật cô đơn
như mũi tên bắn vào định mệnh
sẽ giết ta và sẽ giết em
những cơn mồi lang thang cùng quẩn

3.

Đã hết năm rồi phải không em
ta đâu còn chi để chúc mừng
cho mẹ cho cha cho anh em bằng hữu
những kẻ sống còn những kẻ nằm yên
thôi cũng đành quay lưng cúi mặt
như kẻ vô tình để lãng quên

4.

Đã hết năm rồi phải không em
hãy tính dùm ta coi bao nhiêu tuổi
mấy tuổi làm người, mấy tuổi chiến tranh
mấy tuổi đau thương, mấy tuổi làm tình
để ta khóc mừng ta còn sống
với xác thân khô và ý thức ngu đần

5.

Đã hết năm rồi phải không em
hạnh phúc nào vừa tan trong mộng
ta mù lòa không tìm thấy bình minh
nên đứng trơ vờ như loài ngựa đá
đợi chờ ngày vỡ nát thiên nhiên.
ôi nước mắt đâu trở thành phép lạ

6.

Đã hết năm rồi phải không em
hãy đem thơ ta đi đốt lửa
để đón giao thừa để cúng tổ tiên
để thấp sáng đời ta u tối
thấp sáng tim em thấp sáng hòa bình
và đốt tan hoài nghi thù hận

7.

Đã hết năm rồi phải không em
ta vẫn lang thang như kẻ thất tình
có phải là ta hay thú vật
mãi lầm lì như kẻ vô tâm
những sáng những chiều những cơn say khướt
ôm lỉnh nhón ngát ngưỡng lưu vong

8.

Đã hết năm rồi phải không em
hãy đốt dùm ta tháng ngày quá khứ
hãy tô màu cho hy vọng mai sau
dù hy vọng sẽ tan thành khói
và chúng ta sẽ chết tình cờ,

TỐ NHƯƠC CHÂU

Tả, hữu

Trong một năm gần đây bản đạo nhận thấy có nhiều vụ « trống đánh xuôi kèn thổi ngược » giữa ông Tổng Thống với ông Phó Tổng Thống.

Cánh tả và cánh hữu dinh Độc Lập trở nên 2 vùng cách biệt, mà cái hành lang ở giữa thì coi như 1 con sông Bến Hải. Khi Thiếu tá B.S. Phạm vào dinh Độc Lập gặp Tổng Thống đã chứng kiến cảnh đó. Người đón B.S. Lương vào dinh là nhân viên của ông Phó. B.S. Lương được ông Phó tiếp, xong được hướng dẫn bởi 1 Đại úy qua gặp ông Chánh. Vị Đại úy đưa B.S. Lương tới hành lang giữa dinh Độc Lập thì dừng lại và chia tay :

— Thưa Thiếu tá, tới đây là hết nhiệm vụ của tôi. Xin Thiếu tá qua hành lang, tới bên kia sẽ có người tiếp thu đề đưa tới văn phòng Tổng Thống.

Bản đạo chắc tâm trạng B.S. Lương khi đi qua hành lang dinh Độc Lập là một tâm trạng cô đơn khủng khiếp. Cô đơn còn hơn cả chàng Kinh Kha khi qua bờ sông Dịch.

Tất nhiên cảnh trở về của Phạm v. Lương, phải qua bờ sông Dịch lần thứ hai cùng mệnh mang niềm u uất.

Tại sao mà 2 cánh nhà dinh Độc Lập lại xa cách nhau như vậy ?

Chẳng qua vì hiến pháp ta qui định có 2 ông : chánh và phó TT. Mà các luật bầu cử của ta thì lại bắt 2 ông phải phân biệt chức vụ.

Thí dụ dự luật bầu cử của 8 ông DB, Nghị sĩ đệ nạp ở Hạ viện ngày 10-12-70, điều số 12 có đoạn nói rằng : « Mỗi liên danh phải ghi rõ người nào ứng cử TT, người nào ứng cử phó TT ».

Làm như vậy là gây ra sự phân biệt, rồi từ sự phân biệt mới gây ra chia rẽ, từ chia rẽ gây ra xung đột, từ xung đột v.v.

Cho nên bản đạo trân trọng thỉnh cầu các nhà lập pháp nếu rộng rãi, cứ cho mỗi liên danh 2 người. Sau khi đắc cử 2 người đó sẽ chia nhau coi ai làm chánh ai làm phó.

Muốn cho luật pháp phân minh ta ấn định rõ hơn. Ví dụ mỗi năm mở 1 cuộc thi để 2 ông tranh nhau ai thắng làm chánh, thua làm phó.

Cuộc thi đó có thể là thi đấu đồ vật, Wrestling hay thi tài thiệu xạ, nhưng như vậy có vẻ vô biên quá. Trong lúc chế độ ta đang cực lực lên án những kẻ vu cáo tính chất quân nhân của nhà nước, ta chớ nên làm cuộc thi có vẻ vô biên.

Để cho văn vẻ, nho nhã, ta sẽ mở cuộc thi câu cá và thi chọi gà.

Trong cuộc thi thứ nhất, với giờ phút hạn định, anh nào câu được nhiều cá nhất, anh đó sẽ làm chánh, anh kia chịu ngồi ghế nhai.

Sang năm sau, ta tổ chức một cuộc thi thứ hai, gà anh nào chọi hay, anh đó sẽ lên ngôi cao. Tất nhiên luật lệ cũng phải ghi rõ là gà trống kéo người ta diễn giải làm bắt các ông đem gà mái của mình ra thi chọi thì khó tổ chức.

ÔNG ĐẠO CÂY

Mở cuộc thi đua như vậy, trước là khuyến khích dân mở mang ngư nghiệp và chăn nuôi, đúng chủ trương tự túc phát triển. Sau nữa là lại còn chính thức hóa các cuộc giải trí thanh tao của các nhà lãnh đạo. Từ đó dân ta sẽ có khẩu hiệu « Cầu cá là yên nước ! Chọi gà là phát triển chăn nuôi tự túc kinh tế ! »

Xin quý vị nghị sĩ dân biểu nên chú ý đến lời ông Đạo dạy.

Mua bán

Các vị dân biểu bàn nhau không biết nên chấp nhận điều khoản thứ 10, chương III của dự luật 181/70 bầu cử Tổng Thống hay không. Mục 7 điều 10 nói rằng : các ứng cử viên Tổng Thống và Phó Tổng Thống phải được sự giới thiệu của bốn mươi (40) nghị sĩ dân biểu hoặc của 100 nghị viên hội đồng tỉnh, đô thành, thị xã...

Nếu thượng viện chấp nhận khoản này như Hạ Viện thì một kết quả đầu tiên là sẽ có vụ mua bán chữ ký giới thiệu.

Cuộc mua bán có gay go không ? Các dân biểu, nghị sĩ, nghị viên liệu có được trả giá cao, được khách hàng đánh giựt không ?

Có người nói không.

Vì nhiều dân biểu, nghị sĩ, nghị viên lắm, số cũng lớn (hàng ngàn vị) mà số tiêu thụ ít, (40 với 100). Vậy đầu có lo cảnh mua bán cạnh tranh !

Vả lại số dân biểu, nghị sĩ, nghị viên « bất khả mại » cũng ít ỏi. Lo gì !

Nói vậy là làm.

Nếu bản đạo ứng cử thì không những bản đạo tìm cách « mua » được sự ủng hộ 40 dân biểu nghị sĩ hay 100 nghị viên để giới thiệu mình, bản đạo còn tìm cách để « mua » 150 dân biểu nghị sĩ hay gần 1000 nghị viên còn lại, chỉ cần mua 1 lời hứa là được có ký tên giới thiệu ai ngoài liên danh Đạo Cây cả. Mua được như vậy, kết quả là bản đạo sẽ ứng cử được một mình một chợ !

Như vậy cuộc mặc cả chắc chắn phải gay go. Vì trong bất cứ lãnh vực doanh thương nào, kẻ trúng thầu cũng phải trả giá cao nhất. Nếu muốn trúng thầu một mình một chợ thì cái giá phải trả còn tăng vọt lên gấp trăm gấp ngàn lần nữa !

Nào, những ai ủng hộ Đạo Cây ứng cử tổng thống hãy hùn vốn vào.

La Bất Vi Phu Tử đã nói buồn vua lời không biết bao nhiêu mà kể ! Ai muốn đầu tư vào Tổng thống Đạo Cây, xin hãy bỏ vốn gấp. Rút tiền ở ngân hàng ra, bán hết các kho đầu cơ tích trữ đi, góp vào chúng ta cùng làm ăn một vốn lớn !

Quyền giới thiệu

Các DB bên vực quyền giới thiệu đã nói rằng đó là một cách để hạn chế bớt số người ra ứng cử. Nếu để các ông như Nguyễn đình Quát, Hoàng cơ Bình v.v... xung phong ra 1 lần nữa thì nước ta sẽ phải lựa chọn giữa mấy chục liên danh ứng cử, liên danh nào cũng tài đức như nhau, làm sao dân chúng quyết định được.

Nhưng muốn hạn chế số ứng cử viên tại sao lại phải dùng hàng rào, các ông DB, NS để lựa lọc trước dân lựa chọn sau ?

Làm vậy người ta dự nghị rằng các DB, NS có quyền làm luật nên dành mỗi cho mình. Các ông đứng ra làm hàng rào chắn thì tự đứng là các ông sáng giá, có nhiều người cầu cạnh.

Các ông được cầu cạnh, xin chữ ký thì các ông sẽ đòi hỏi lại. Một trong các điều đòi hỏi là liên danh Tổng Thống sẽ phải « yểm trợ » cho các ông ra ứng cử dân biểu lại, và phải « bảo đảm » cho các ông đắc cử !

Làm vậy khác chi làm « sáng ta » ?

Vậy bản đạo khuyên các ngài nên bỏ điều khoản đó đi.

Muốn làm một hàng rào chắn, tại sao không nhờ các ký giả viết « phim » đóng vai trò lựa lọc « vòng một » ?

Tại sao không ?

Số ký giả viết phim còn ít hơn số dân biểu, nghị sĩ và nghị viên.

Như vậy thì cuộc lựa lọc kỹ hơn, số liên danh ứng cử sẽ còn ít hơn nữa !

Hay các ngài sợ các ký giả viết phim dốt nát về chánh trị ? Không đâu, trong làng viết phim cũng nhiều tay chánh khách lỗi lạc lắm. Cũng có người biết khoe chim giữa nhà hát tây, sẽ có cả người biết buôn lịch côi truông, có số người thờ phượng Đức Thánh Trần thì đông đảo vô kể.

Các dân biểu, nghị sĩ nên nhường mối cho bọn này đi. Bọn này cam đoan sẽ biết ơn và ân cần hậu tạ.

Ngã tư quốc tế

Cuối cùng Hạ Viện đã biểu quyết chấp thuận khoản 7 điều 10 dự luật bầu cử Tổng Thống.

Nhưng cuộc tranh luận gay go về điều khoản quan trọng nhất của dự luật này vẫn đang ghi vào lịch sử nghị trường ở Việt Nam.

Có dân biểu đã ném cả bút mực lên van chủ tọa, la ó tùm lum.

Dân biểu Nguyễn trọng Nho đã mĩa mai ra các vị nào muốn yểm trợ Tổng Thống Thiệu để thêm một nhiệm kỳ 4 năm nữa thì cũng nên tìm một cách nào khéo léo và tế nhị hơn là ứng hộ điều 10 khoản 7 này, nó trắng tráo quá.

Dân biểu Hồ ngọc Nhuận thì dùng lối văn « ọ ọ tanh » mĩa mai nói rằng Hiến pháp đã bị cưỡng hiếp.

D.B. Hồ hữu Trường lấy làm tiếc rằng Nguyễn Hữu Thọ và Nguyễn thị Bình không thể có cơ hội ứng cử được dù TT Thiệu từng tuyên bố cho phép. Lý do là Thọ và Bình không có hy vọng kiếm được 40 chữ ký giới thiệu của các dân biểu và 100 chữ ký của các nghị viên tỉnh, thị xã...

DB Nhuận còn đề nghị các vị DB hãy treo bằng kê giá tiền của từng vị, như các bằng thực đơn, đơn dân trước cửa quốc hội và các nơi thị tứ.

Tóm lại nghị trường đã không còn là nơi thảo luận đĩnh đạc về các vấn đề chánh trị của quốc gia nữa mà biến thành một quán cà phê ngã tư quốc tế cho các nhà báo tán chuyện theo lối đầu gối.

Mà quán cà phê ngã tư quốc tế thì luôn luôn đi đi với rạp hát cải lương.

Vậy bản đạo đề nghị cụ Lương mời bà bầu xe đồ Bưu Hiệp lập gánh hát. Ta sẽ diễn các tuồng tích có biên soạn cần thận chữ toàn một điệu tuồng cương như bây giờ không ăn khách nữa rồi.

PHONG NGŨA

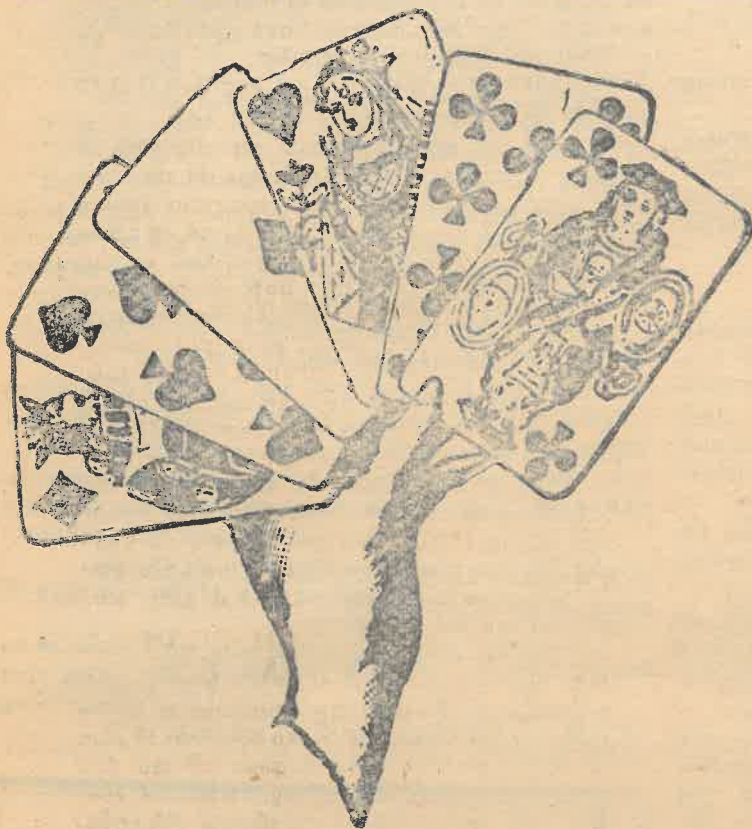
Chê chọc, lờ lói, gài tới đâu ăn lan tới đó
Không phải thoa phết sơ sài ngoài da mà hết
uống : **Giải phong Sát Độc Hoàn**

ÔNG TIÊN
GẦN 40 NĂM DANH TIẾNG

Hỏi các tiệm thuốc Hoa—Việt (có bán lẻ)
Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Phú Lâm—CHOLON—KNBYT số 3—9-5-63

Nhật Bản sẽ thay thế Mỹ ở Việt Nam ?

CHÍNH SÁCH QUỐC PHÒNG MỚI CỦA NHẬT BẢN VỚI HIỆN TÌNH VIỆT NAM

① Hoàng v. Đức

Ngày 20 tháng 10 năm 1976 vừa rồi, Nhật Bản đã công bố một cuốn Bạch thư về chính sách Quốc phòng Nhật. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử Nhật bản, và nhất là từ Thế chiến thứ hai, Nhật bản có thái độ công khai rất rõ ràng dám minh định chính sách quốc phòng của đất nước họ cho thế giới biết. Điều này là một sự lạ mà chúng ta cần phải tìm hiểu.

Về phương diện chính thức, Nhật bản vẫn một mực tuyên bố rằng chính phủ và nhân dân Nhật chủ trương hiếu hòa chứ không chủ chiến. Chủ hòa mà vẫn gia tăng quân lực. Thái độ mới này của Nhật bản chứng tỏ rằng lý do chính đã thúc đẩy họ là vì những nước đã chiến thắng Nhật trong cuộc thế chiến thứ hai là Nga, Hoa, Anh và Mỹ đã không còn có đủ phương tiện để uy hiếp họ nữa, nhất là Nga và Hoa. Vì trên thực tế, nước Anh đã trở thành không đáng kể, mà Mỹ thì đã là một đồng minh hoàn

toàn 100% của Nhật (nước Nhật đã trở nên giàu có vì núp bóng Mỹ và được các giới đại tư bản Mỹ đầu tư vào tất cả mọi ngành công nghệ Nhật bản). Bởi thế cho nên, có thể nói được rằng Nhật bản đã dám có thái độ ngang nhiên thách thức các cường quốc và đang tăng cường chính sách quốc phòng của họ chính là do Mỹ muốn và đang triệt để hỗ trợ.

Tại sao Mỹ lại muốn và hỗ trợ để giúp cho Nhật bản trở lại cường vị của 1 cường quốc quân sự? Muốn có câu trả lời phải xét kỹ về chiều hướng mới của chính sách quốc phòng Nhật bản. Như vậy, phải tìm hiểu xem chiều hướng mới đó có những đặc điểm gì.

NHỮNG ĐẶC ĐIỂM CỦA CHIỀU HƯỚNG MỚI CỦA CHÍNH SÁCH QUỐC PHÒNG NHẬT BẢN

a) Phương diện tinh thần

Trong cuốn Bạch thư về chính

sách quốc phòng mới, và nhất là trong Chương trình thứ tư về công cuộc tăng cường hệ thống phòng thủ (4e Programme de Renforcement de Défense) được công bố sau cuốn Bạch thư, Nhật nói rõ rằng Nhật chỉ có tham vọng trở nên 1 lực lượng phòng thủ trung hạn. Lời tuyên bố chính thức này có phù hợp với chủ trương chính trị của Nhật là tôn trọng những cam kết của họ đối với những cường quốc đã chiến thắng họ trong cuộc thế giới đại chiến lần thứ hai, và có phù hợp với những phương tiện gọi là phòng thủ mà Nhật đang chuẩn bị dàn bày ra hay không? Muốn thấy rõ chính sách quốc phòng mới của Nhật bản bắt buộc ta phải xét đến những phương tiện phòng thủ (hay gọi là phòng thủ) này: chúng sẽ giúp cho ta nhận định rõ ràng Nhật bản chủ hòa hay chủ chiến (thực sự) và với cương vị quân sự mới này Nhật bản sẽ làm lợi hay làm hại cho

VN và cho tất cả vùng ĐNÁ sau này. Và muốn biết được đến như thế, ta cần phải xét đến các đặc điểm về phương diện thể hiện trên thực tế chương trình tái vũ trang (tự vệ) của Nhật.

b) Phương diện thể hiện thực tế chương trình tái vũ trang

Hiện giờ tổng số quân lực (tự vệ) của Nhật gồm có 260 000 người được phân chia ra như sau :

— Lục quân : 180.000 người (13 sư đoàn, 770 chiến xa, 4.500 khẩu đại bác).

— Không quân : 45 000 người (1.000 phi cơ, trong số đó có 200 F-104, 330 F-86 và 72 đạn hỏa tiễn Nike)

— Hải quân : 35 000 người (trọng lượng chung 14.400 tấn, gồm những khu trục hạm cỡ nhỏ hộ tống hay mang dàn hỏa tiễn, mười tiềm thủy đình).

Quân phi dành cho Chương trình ngũ niên thứ ba 1967—1971 tổng cộng là 2.340 tỉ yên (100 yên bằng 1,5 quan Pháp).

Trong Chương trình thứ tư về công cuộc tăng cường hệ thống phòng thủ cho thời gian 1971-1976, quân phi tổng quát sẽ tăng lên 5.700 tỉ yên, tương đương với 83 tỉ quan Pháp, và số binh sĩ sẽ tăng lên thành 286.000 người.

Như thế là so sánh với Chương trình thứ ba của niên khóa 1967-1971, về quân số Chương trình thứ tư dành cho niên khóa 1971-1976 chỉ tăng lên có (286000-260.000) 26.000 người, trong khi đó quân phi lại được gia tăng lên đến (5.700 — 2.340) 3.360 tỉ yên. Tại sao trong khi quân số chỉ tăng lên có 26.000 người mà quân phi lại tăng lên những 3.360 tỉ yên ? Tại sao và để làm gì ? Và để dùng vào đâu ?

Tưởng cũng nên nhớ rằng một nước khác, chưa ngang hàng với Nhật về năng lực sản xuất kinh tế mà cũng có tham vọng đóng vai trò cân cân giữa Nga với Mỹ là nước Pháp, mà quân phi năm 1971 chỉ có 28.872 tỉ quan Pháp mà thôi. Trong lúc đó thì Nhật Bản nói rằng Nhật chỉ có ý muốn tự bảo vệ mà lại gia tăng quân phi một cách vô cùng quan trọng so sánh với một quân số tương đương. Vì lẽ đó mà tìm hiểu được «chỗ xử dụng của số quân phi gia tăng» của Nhật là đầu tiên như giúp cho ta hiểu

được thấu đáo cái nội dung tiềm ẩn của chính sách hay đường lối chính trị của Nhật trong hiện tại và trong những năm sắp tới.

Nhật dự định trong Chương trình thứ tư dành cho niên khóa 1971 — 1976 này sẽ tối tân hóa vũ khí và các trang bị khác cho quân lực «tự vệ» của họ. Sự tối tân hóa này sẽ đặt theo những tiêu chuẩn cao nhất của kỹ thuật khoa học hiện tại, nhất là về mặt hỏa tiễn và điện tử. Nhật cũng sẽ rất chú trọng đến vấn đề ở ngoại quốc, nhất là đối với các nước trong vùng Đông nam Á (trong đó có VN), Trung Hoa và Nga sô. Trọng tâm cố gắng của Nhật sẽ hướng về hai ngành hải và không quân, và không mấy chú trọng đến lục quân (Vì không muốn tăng cường lực quân cho nên Nhật cho rằng số lục quân 180.000 cũng đã là đủ lắm rồi).

Về lục quân, Nhật chỉ tăng số chiến xa từ 770 lên thành 1.000 (là một sự gia tăng không có gì quá đáng), tăng số đơn vị Hawk từ 4 đơn vị lên thành 8 : về số xe bọc sắt Nhật sẽ có 850 chiếc và về máy bay trực thăng sẽ có 380 chiếc như vậy là ít.

NHUNNG, VỀ HẢI QUÂN : Hiện Nhật chỉ có 14.400 tấn ca nô hạm, cuối Chương trình thứ ba thuộc niên khóa 1967-1971 Nhật sẽ có 175.000 tấn ; nhưng đến cuối năm 1976 thì sẽ có đến 245.000 tấn gồm vào khoảng 200 chêm hạm. Theo Bộ Hải quân Nhật, số tàu hiện hữu của Nhật chỉ đủ để huấn luyện thủy thủ chứ không đủ để bao vệ các eo biển và duyên hải của Nhật ; cho nên chương trình được gia tăng lên sẽ cho Hải quân Nhật thêm vào khoảng 80 chiếc tàu nữa, gồm có nhiều loại có tốc độ nhanh, nhiều khu trục hạm cơ trang bị hỏa tiễn, 9 tiềm thủy đình và 2 hang không mẫu hạm cho trực thăng để phòng vệ chống các tiềm thủy đình.

VỀ KHÔNG QUÂN : Không quân Nhật dần dần sẽ được biệt lập để không còn phụ thuộc vào không quân Hoa Kỳ nữa. Tất cả số phi cơ (được gia tăng số lượng lên một cách vừa phải) sẽ được cực kỳ tối tân hóa (ultra-moderne) và gồm các loại phi cơ khu trục, phi cơ thám thính, vận tải và huấn luyện ; không có loại phi cơ oanh tạc. Và tất cả đều sẽ do Nhật chế tạo lấy.

Chính sách mới của Nhật phân định quân phi cho ba ngành Hải, Lục, Không quân như sau :

— Lục quân, quân phi được gia tăng theo tỉ lệ 1,9 :

— Hải quân, gia tăng theo tỉ lệ 2,3

— và Không quân : 2,8

Kỹ nghệ quân sự của Nhật sẽ trang bị những vũ khí tối tân nhất cho 3 ngành hải lục, không quân Nhật, những vũ khí đó sẽ do chính Nhật hoàn toàn sản xuất ra chứ không do Mỹ hoặc do một quốc gia nào khác chủ cấp cho cả, do đó sẽ có một sự cố gắng (phi thường) để khai triển ngành kỹ nghệ tư nhân để phối hợp sản xuất với các xí nghiệp phòng vệ (agence de défense) (ức Bộ Quốc phòng Nhật) một cách chặt chẽ, để khai sinh ra một thứ kỹ nghệ của Nhật được quy hướng về việc sản xuất vũ khí mà phần lớn sẽ chuyển hướng về khảo cứu và gia tăng các thứ kỹ giới mới.

VỀ THÀNH PHẦN CỦA QUÂN ĐỘI

Theo Chương trình thứ tư 1971—1976 của Nhật quân đội Nhật sẽ gồm có 50 % từ hạ sĩ quan trở lên đến sĩ quan cấp tướng, và 50 % sẽ gồm toàn là lính. Phần số chia phân nửa, phần nửa như thế hiển nhiên là có dụng ý rõ ràng. Cái dụng ý này không thể nào phủ nhận được nếu ta biết xét qua về công dụng của những khí cụ, xe, tàu, và số sĩ quan nó hết sức quá đáng trong Chương trình thứ tư của Nhật.

a) Về khí cụ, xe, tàu v.v...

1.— Đặc biệt nhất là không có phi cơ oanh tạc. Như thế có nghĩa là Nhật không tính đến chuyện đem quân đi đánh ở những nước khác. Vì muốn đi đánh thì phải dọn đường trước, tức là phải có phi cơ oanh tạc.

2.— Thủy quân không thấy có tàu vận tải quân đội, thì lại càng rõ là chẳng những Nhật đã không nghĩ đến cả việc tấn sẽ có những chiến tranh đa quốc trong nhiều quốc gia cùng một lúc (guerre multi nationale) cho nên Nhật không nghĩ đến viễn tượng chính nước Nhật có thể bị xâm lăng để không thêm nghĩ đến việc phải gia tăng lực quân. Do đó, Nhật đã không nghĩ đến việc chiếm đóng nước ngoài hay đến việc tham dự vào chiến cuộc.

Xét về phương diện khí cụ, xe, tàu như thế thì « bài học đầu tiên để cho chúng ta rút tĩa ra » là : « Nhật không có tham vọng thay thế Hoa kỳ ở Đông nam Á, ở Việt nam » sau khi quân đội Mỹ đã rút lui ra khỏi vùng này như người ta thường nói : « những sự kiện hiển nhiên chứng minh điều đó, chưa nói gì đến việc Nhật dù có muốn cũng không đủ sức mà làm. Và đã như thế thì tàu thủy, tàu bay và ngay cả đến các vũ khí nguyên tử (được cho phép chế tạo theo Chương trình thứ tư) sẽ được dùng để làm gì ? Còn để làm gì nữa nếu không phải là để án ngữ Nga, Tàu không cho phép Nga, Tàu tấn công đánh mình, vì, về phần Nhật thì Nhật không có tính đến chuyện tấn công vào Nga Tàu.

b) Về tỉ lệ quân, sĩ 50%/50%

Trong những trận chiến tranh theo quan niệm mới quân đội không cần thiết để chiến thắng, mà chỉ có những chuyên viên nghĩa là những cấp bậc hạ sĩ quan, sĩ quan tương tá mới là cần thiết. Quân đội chỉ cần đến để chiếm đóng, nghĩa là để bình định. Nhật bản hiện không có tham vọng chiếm đóng đất đai thì lẽ dĩ nhiên là Nhật bản không có quân đội.

Sự kiện trên cho chúng ta bài học thứ hai, là : « Tất cả các kỹ nghệ sản xuất vũ khí tối tân kia của Nhật không phải chỉ để nguyên dùng vào công cuộc phòng thủ nước Nhật, mà còn nhằm mục đích chính yếu là bán cho các quốc gia nhược tiểu trong thế giới thứ ba trong đó có Đông Nam Á và Việt Nam ; sự khuếch trương cơ quan tình báo trong quân đội Nhật chỉ là để tìm kiếm thị trường chiến tranh khả dĩ ; việc khảo cứu các vũ khí tối tân chỉ là để cung cấp những nhu cầu chiến tranh mới ; và cái tỉ lệ 50% sĩ quan và hạ sĩ quan chỉ là để đóng vai phái bộ quân sự đi huấn luyện quân sự (nghĩa là cách xử dụng những vũ khí mới do Nhật chế tạo để giết lẫn nhau) cho các nước mua khí giới của Nhật ».

Xét như thế, ta có thể « Quả Quyết » rằng cái ý kiến cho rằng Nhật sẽ thay thế Mỹ ở Việt Nam và ở Đông Nam Á là sai. Mục

tiêu của Nhật là cái nhu cầu sống dân vũ khí của các nước nhược tiểu trong Thế Giới thứ ba, và khai sinh ra cái kỹ nghệ vũ khí để hỗ trợ cho nền kinh tế của Nhật càng ngày càng phồn thịnh. (Nhật cũng sẽ lấy kinh tế để làm phương tiện tiên phong cho việc bán súng ống của Nhật, do đó mới thấy có sự hợp tác chặt chẽ giữa các giới kỹ nghệ tư của Nhật với cơ quan phòng thủ tức là Bộ Quốc Phòng Nhật). Nhật tự gán mình cái vai trò gieo rắc chiến tranh mà không bao giờ sẽ can thiệp tiếp tham gia chiến tranh.

TỔNG KẾT LUẬN

Chính sách của Nhật đã như thế thì ta nên luận lý mọi cách thuận lý rằng :

1) Nền thịnh vượng tương lai của Nhật hoàn toàn tùy thuộc ở chính sách cộng đồng của các nước thuộc Thế giới Thứ ba và đối với chúng ta, của các nước Đông Nam Á, mặc dù Nhật giàu và mạnh hơn.

2) Như thế Nhật sẽ không thể nằm ngoài « vòng ảnh hưởng » của Đông Nam Á được. Mà nếu không nằm ngoài vòng ảnh hưởng của Đông Nam Á thì lẽ tất nhiên là Nhật sẽ bắt buộc nằm trong « Liên bang các nước Đông Nam Á » và sẽ phải tùy thuộc chính sách chung của Liên Bang Đ.N.Á tương lai.

3) Và nếu Nhật nằm trong liên bang Đông Nam Á tương lai thì Nhật sẽ có đủ phương tiện để khiến cho Nga, Tàu phải nể vì (chất là khi Nhật lại vẫn là đồng minh của Mỹ nữa), và Nga, Tàu sẽ không dám làm áp lực hay thao túng những nước Đ.N.Á nữa trong đó có Việt Nam.

Tất cả mọi việc đều liên đới với nhau. Vấn đề đặt ra cho chúng ta, Việt Nam, và cho các quốc gia Đông Nam Á khác là sáng suốt và quyết tâm theo đuổi chủ trương vận động sự hình thành một « Liên Bang chính trị các nước Đ.N.Á » Chỉ khi nào Liên Bang đó được thành hình. Việt Nam và Đ.N.Á mới nắm vững được số mệnh của mình và mới khiến cho các cường quốc Nga, Tàu Mỹ hết thao túng mình và phải cùng mình xây dựng một tương lai thành bình chung cho toàn thể nhân loại.

HOÀNG VĂN ĐỨC

Hắn nóng ruột nhấn thêm mấy hồi chuông nữa. Trong nhà vắng hoe và chấp choạng bóng tối. Đang tắc lừ đừ khó chịu thì hắn thấy một bóng dáng con gái bước ra cổng thật chậm. Cô gái có vẻ mệt mỏi, mặt lơ lơ như mới ngủ dậy. Bộ quần áo mặc nhà phong phanh nhàu nhai. Mai tóc biểng cỡ rối bù, một vẻ gì thâm thâm trên khắp châu thân cô gái lạ mặt này.

Hắn lờ lờ :
— Chào toa. Có Minh ở nhà không toa ? Tại móa có cái bum Nguyễn minh Chiêu, gấp 1 m. Muốn mời Minh đi, Minh đâu ?

Người con gái đứng nghiêng người trong một vị thế hết sức chênh vênh, tay tựa vào cánh cổng cặp mắt vẫn tiếp tục lơ lơ ngái ngái. Nàng đáp thật chậm và mệt mỏi :
— Minh... Minh hông có ở nhà.

Hắn nóng nảy mở miệng định hỏi thêm thì thình lình, người con gái ngã dúi vào người hắn. Ngạc nhiên quá đối nhưng hắn vẫn kịp đưa hai cánh tay ra đỡ lấy thân hình mềm nhũn kia. Chắc là con bé bị bệnh nặng. Hai con mắt nhắm nghiền, lông mi thật cong một nét điển lệ kiều kỳ, và hơi thở thật yếu. Hoàng quá, hắn vội ôm cô gái đi tuôn vô phòng khách, đặt nằm trên cái ghế dài. Hắn vỗ vỗ má cô gái, hồi nhớ.

— Toa làm sao xiu vậy ? Bệnh nặng lắm hả ?
Hồi lâu đôi mắt đẹp mới hé mở và giọng nói thều thào :
— Móa mới uống hết một ống optalidon... mới tỉnh lại hồi... rưa thôi... mệt quá hân...

oOo

Hắn đã quen Vân trong buổi gặp gỡ kỳ cục đó. Vân là chị của Minh cô bé mà hắn định đến mời đi bum tối đó. Đến nhà Minh chơi đã lâu nhưng không gặp mặt Vân vì Vân không ở nhà. Nàng không chọn nhà cha mẹ làm nơi cư trú thường nhật. Rồi hơn, Vân là một cô gái « bụi đời », nói tắt là « bụi ». Nàng bỏ nhà đi luôn, ăn ở lang cha hết nhà con bạn này đến nhà thằng kếp kia. Khi Saigon, khi Mỹ Tho, Vũng Tàu, hay xa hơn : Đalat, Nha Trang... Vô chừng. Có khi mấy tháng con ngựa trời li lợm này mới bay về tổ. Một thứ ngựa trời dữ

dân. Vân là bạn thân của những đứa con gái hippies bà chơi hạng « chẳng » nhưt và nổi danh khắp nơi như Mai « mắt », Marie v.v... Có điều là Vân ít nổi tiếng và đám choai choai thành phố ít biết mặt là vì Vân ít đi bum (nàng không thích, nhảy yếu nữa) và cũng ít « đóng » ở mấy nơi công cộng đông người qua lại như khu Anh đào trước công viên « Không gian », công trường « Rúa », dọc theo Cati-nat...
Bản tính cốt yếu nhất của Vân là thích đi. Đi hoài, đi mãi, đi đâu

MỘT BÔNG HỒNG CHO ĐỨA CON GÁI « BỤI »

cũng được. Nàng là type thanh niên thích ở nhà. Điều lạ là nàng « bụi đời » có chu kỳ. Đi biệt mấy tháng rồi lù lù mò về nhà, chọc gai con mắt bà mẹ Vân và Minh nhưng Vân lại chịu khó (hay vì lý do mệt mỏi ?) ở nhà đôi tháng, đôi tuần bất thường. Hắn đã quen Vân ở cuối một chu kỳ « bụi đời ». Sau hai tháng ở Mỹ Tho với thằng con một nhà xuất nhập cảng, tự dưng Vân tràn đầy chán chường. Nàng mò về Saigon, về nhà và tìm thấy một ống thuốc để thương trong ngăn

đàn. Vân là bạn thân của những đứa con gái hippies bà chơi hạng « chẳng » nhưt và nổi danh khắp nơi như Mai « mắt », Marie v.v... Có điều là Vân ít nổi tiếng và đám choai choai thành phố ít biết mặt là vì Vân ít đi bum (nàng không thích, nhảy yếu nữa) và cũng ít « đóng » ở mấy nơi công cộng đông người qua lại như khu Anh đào trước công viên « Không gian », công trường « Rúa », dọc theo Cati-nat...
Bản tính cốt yếu nhất của Vân là thích đi. Đi hoài, đi mãi, đi đâu

đàn. Vân là bạn thân của những đứa con gái hippies bà chơi hạng « chẳng » nhưt và nổi danh khắp nơi như Mai « mắt », Marie v.v... Có điều là Vân ít nổi tiếng và đám choai choai thành phố ít biết mặt là vì Vân ít đi bum (nàng không thích, nhảy yếu nữa) và cũng ít « đóng » ở mấy nơi công cộng đông người qua lại như khu Anh đào trước công viên « Không gian », công trường « Rúa », dọc theo Cati-nat...
Bản tính cốt yếu nhất của Vân là thích đi. Đi hoài, đi mãi, đi đâu

kéo tử thuốc, còn độ gần 20 viên. Ồi cái thu vị kỳ cục khi nóc trợn gần 20 viên thuốc ! Đưa con gái chán đời đã ngủ li bì làm cô em và mẹ nghi, đành phải đánh thức, lay tỉnh, bắt uống nước chanh, đắp nước nóng v.v... Để sau cùng, trong lúc cả nhà bận việc đi hết, hân vô tình đến tìm Minh, đã phải đang tay ra hững cái thân mềm nhũn của Vân vừa mới « đã » thuốc.

Hắn và Vân đã yêu nhau một cách dễ dàng. Đúng theo cái nhìn của đám con trai con gái hippy, bắt quá hân và Vân chỉ chịu nhau và kết nhau thôi. Đám con trai tóc tai tiền sử, bạn của hắn, đã cười rộ thật đều khi thấy hắn đi chơi lần đầu tiên với Vân. Cái thằng bất được con Vân rồi kia con nhỏ ngon con thấy mẹ ! Trong nếp sống ăn chơi cuồng loạn hiện tại, đám hippies không tin là có một gan bỏ tình thân tình cảm nào đó, mang tên là tình yêu, chỉ có đào để dẫn đi chơi, một thứ partenaire trong những trò vui bal, bum, picnic v.v... Đám bạn trẻ lại càng không tin là nơi một đứa con gái « bụi », « chẳng » như Vân và một thằng con trai không vắng mặt ở bất cứ một cái bum nào, lại có thể xảy ra cái gọi là tình yêu. Và dù có những xúc cảm chân thực, không thằng bạn nào của hắn lại nghĩ hắn hạ giá đi yêu một đứa con gái rạc ròi như Vân. Chính trong thâm tâm hắn, ở buổi sơ giao, hắn cũng chỉ nghĩ là cặp với Vân, thích rủ Vân đi chơi riêng vì hân khoái hàng lông mi cong vút trên đôi mắt lém lỉnh của cô bé. Bất quá Vân chỉ là đào ruột trong một giai đoạn nằm vai tháng là nhiều.

Đám tuổi trẻ thành phố, con trai cũng như con gái, họ xa lạ với hai chữ « tương lai ». Họ sợ hãi chiều dài và sức nặng của thời gian. Đừng nói tới một dự tính sâu xa với họ. Trong ý nghĩ thường nhật hippies chỉ có cái bal tối mai, vụ đi Cấp tuần tới hay xa lắm là cái anniversaire tháng sau. Sống là vô vấp và nuốt trọn mọi thú vui trên những cái honda rồ ga phóng vọt tới và trong những vòng tay xiết chặt nhau nhanh chóng để ra buông rơi ra cũng lẹ làng.

Vậy mà hắn và Vân đã yêu

nhau trong một thời gian ngắn và màu nhiệm, màu nhiệm vì ngắn. Những kỷ niệm sân đậm nồng nàn đã thức dậy hai đứa yêu nhau chân thành.

Chỉ ba hôm sau cái đêm hân gặp Vân ngắt đứt vì tự tử hụt, Vân đã đưa hân về nhà vào sát giờ giới nghiêm. Hân tổ chức trong cine buổi chiều, Vân ngã ngay vào vòng tay hân để rồi hai đứa đi với nhau suốt buổi tối và lạng lẽ về nhà. Vân vào giữa khuya. Sau này hân mới thấy là mình liều lĩnh. Người nhà ngủ ở khu phòng trong, hai đứa nằm với nhau suốt đêm trong phòng khách. Nửa đêm hân đòi hỏi sau khi đã nói chuyện chán, đòi hỏi là một chuyện hân đã tưởng tượng trước. Nhưng trái dự đoán của hân, Vân từ chối bằng nước mắt. Nàng kể cho hân nghe một đoạn đời cay đắng của nàng đã nảy sinh một con Vân rạc rai bây giờ. Cha của nàng chết, bà mẹ lập tức theo tình nhân chung sống, căn nhà này là nhà của ông đường rẽ đó. Vân và Minh bị bỏ vào nội trú, Vân học hành với mơ ước quá sớm. Một buổi tối chủ nhật, Vân rời khỏi nhà trường về nhà chơi và ngủ lại ở trường lệ. Ông đường đã mở vào gương nàng. Không kịp nghĩ đã g tiếng xảy ra nhưng từ sáng hôm sau mặt trời mọc lên, không còn một con Vân hiền lành nữa. Sự sống dựng, Vân đâm ra chán nản tới cùng. Nàng bắt đầu leo hàng rào trường trốn đi chơi. Mọi gã làm an ninh sẵn đón nàng và sau cùng biến con bé thành đầu bà. Mưu kế của hân thật đơn giản: hân đầu giấy cần cươc của Vân, buộc nàng phải uống cạn 2 ly Whisk, sặc hân mới trả. Và đưa con gái mat rình trong cơn say rượu mê muội... Ông đường ghé và gã công an, mỗi người một giai đoạn, đã biến Vân thành một đứa con gái trụy lạc cho đến ngày nay.

Nước mắt đã đổ dài theo câu truyện và đập tạt cơn thêm muốn của hân, và cho đến tờ mờ sáng, suốt đêm hân kinh hoàng xiet cưng thân thể đưa con gái bạc hạnh bang vô và, xót xa.

Sáng giờ sang, hân đã phải chỗi dậy lạng lẽ lấy xe rời khỏi nhà Vân. Giữa tiếng xe cộ bắt đầu vang ồn ngoài đường, hai đứa quyền luyến

mãi Vân mới bước vào nhà. Một cái quán khách trú mở cửa sớm, hân mệt mỏi ghé vào gọi một ly cà phê nhỏ. Cả người bần thần mệt nhọc nhưng hân không thể ngừng ý nghĩ về Vân được. Một đêm thức trắng với nước mắt với xót đau thẳng thốt để cái mưu định xác thịt bị chụp bỏ để nhường chỗ cho một niềm thương vô bờ. Những lời chế diễu của mấy thằng hippy còn vang vang nhưng hân đã quyết định: không xem Vân là một đứa con gái để lợi dụng thân xác nữa. Hân yêu Vân thực rồi.

oOo

Từ đó hai đứa đã trao nhau bao nhiêu kỷ niệm! Những ngày tháng đông đầy hạnh phúc. Vân bảo không bỏ đi đâu nữa hết, ở mãi với hân trong tình yêu này. Những chiều mưa nắng yên tĩnh với nhau trong phòng. Những đêm hôm lạnh lẽo giữa trời khuya nhìn sương, hai đứa đã gặm miếng bánh mì khô, cơn tay cầm của dân bụi đời, trên một cái vỉa hè nào đó, như những đêm lên Núi d'Orléans nháy nhót, vui đùa đến cạn hết tiền trong túi, đến phải giải quyết « vấn đề bao tử » một cách « đậm bạc » như vậy. Dĩ nhiên, hai đứa cũng đi đến tận cùng với nhau. Đó là một điều net sức tự nhiên bao hàm trong những tha thiết ngút ngàn giữa đôi tình nhân chứ không phải là một thứ chiến công nào đó mà hân « làm bàn » trên thân thể một đứa con gái đã trót hư hỏng. Sự biểu lộ thiêng liêng nhất để chứng minh một tình yêu có thực là chuyện Vân đã khoe trong lòng trao thân đầu tiên cho hân. Khi buông rời ra thì Vân cứ úp mặt xuống nệm tức tức mãi. Hân vuốt tóc Vân và nói một câu khẳng quyết, nói cho Vân nghe mà cũng là nói với chính mình:

— Đừng khóc nữa Vân. Minh sẽ sống với nhau bằng mọi cách...

Vân vẫn thút thít:

— Vân muốn ở bên cạnh anh hoài... Nhưng... em còn gì để cho anh đâu. Em không còn gì để cho anh hết... Hân ôm ghì lấy người yêu:

— Câu nói của Vân đã quá đủ, quá quý báu cho anh... anh thương Vân.

Tánh Vân rất hồn nhiên, buồn

đó, vui đó. Có điều là nàng sợ những lúc suy tư (hay phải đoán suy nghĩ) sâu xa lâu lâu. Cái đầu óc lười biếng và bẽ đã biến Vân thành một loại cổ đại một hiện tượng thiên nhiên. Từ cái vẻ dễ thương, cuộc đời đã hợp sức lại cướp hết của nàng mọi giá trị của một nhân cách con gái ở ngay cái tuổi 17 này. Nhưng Vân không hề lấy làm buồn về chuyện đó cũng như không nghĩ gì đến ngày mai. Phải nói là Vân trốn chạy quá khứ và tương lai một cách dễ dàng với cái tánh hồn nhiên của nàng. Một tâm hồn trẻ thơ trong một thân xác đàn bà. Hân đã đắm say điều nghịch lý này. Cho nên hân luôn luôn đòi hỏi không nể nể không nghĩ gì cả trên môi Vân. Ánh mắt tươi tan lên ánh của Vân đã xoa dịu mọi nỗi buồn phiền cho thân phận của thằng con trai thời đại nên hân không chịu nổi những giây phút Vân ngồi ủ rũ.

Có một hôm đang đi với Vân ngoài đường thì gặp Chi, một người bạn gái học cùng trường. Tối đến, cô sinh viên VK đến hân lập tức, cũng gặp lúc hân không đi tình tự với Vân tới đó. Bọn bé điều biết Chi đã yêu hân từ lâu, nhưng vì một lý do riêng hân chỉ xem Chi như một người bạn gái thân. Hân khó chịu khi phải ngồi tiếp cô nữ SV vừa giàu vừa đẹp này (và dĩ nhiên tí ti tri thức) Chi mỉm cười.

— Không ngờ anh lại đi chơi phổ với một con bé như vậy... Em kính mến anh nên không muốn anh « hạ thể » như vậy...

Hân ngắt lời Chi lập tức.

— Người yêu của anh đó Chi à. Đừng mĩa mai vô ích. Đồng ý là Vân không bằng một góc của Chi nhưng hãy để cho anh sống cuộc đời anh...

Chi uất ức muốn khóc:

— Tại sao không chịu hiểu em? Anh hiện sinh quá nhỉ. Nhưng dù anh là học trò của Sartre, của Camus cũng không thể đi với một con hippy dơ bẩn đó! Em lạ gì cái mặt của nó, nó lang bang khắp Saigon này...

Hân hét lớn:

— Có im đi. Tôi lặp lại lần nữa: tôi yêu Vân, cô nghe rõ chưa? Tại sao cô lại xen vào quyền tự do cá nhân của người khác.

1. Ngày xưa một nhà có năm người hai người theo chồng đi xa xôi hai người quanh quẩn bên chòm xóm với chồng ngày đêm thoát tiếng cười một người sốt lại nghe hồn xót đêm lá vàng như đếm xuân tươi sấm soi ngọn tóc thêm vàng úa ngày một dài theo nỗi biếng lười mẹ già buồn cũng vui đôi chút không chóng thì chầy trai đánh hơi
2. Ngày nay một nhà có năm người một người con lớn chồng bỏ rơi theo lao nên phóng đời vô đá đá vững nên đời thêm tả lơi

một người con thứ trôi theo bạc bạc đếm hoài — tình đếm rã tay một người con nữa buông đời sống trong biển tình yêu hạnh phúc đầy một sớm đông sang buồn khô môi tin chồng chinh chiến đã qua đời mấy khăn tay ướt khăn tang chút góa phụ nuôi con cũng lỡ thời người con áp út vui tình ấm độ hai con trắng đã lệ rơi chồng từ trận chiến gươm đao ấy về chồng gây buồn theo tuổi hời người con gái út nằm chong mắt đêm lụn ngày tàn theo nắng phai thời nay trai trắng đi làm lính lang bạt giang hồ ai rảnh tay?

PHÙ SA LỘC

Người con gái kiên sa nín lặng, cúi mặt. Hân thấy mình hơi quá lời, và để tiễn Chi ra về, hân đã nói với Chi một giọng thật trầm, thật ngậm ngùi:

— Chi. Anh hiểu Chi quí anh lắm. Anh cũng mến Chi. Nhưng hãy để cho anh kết hợp với một cô bé bất hạnh. Không có chuyện hiện sinh hay quần tử lâu giờ đây, nhưng anh hãy và thông cảm được nỗi bất hạnh của Vân, anh không thể không yêu Vân.

Có lẽ ngoài hân ra, không còn ai hiểu được và yêu được sự hồn nhiên của Vân hay loại con gái như nàng, một kiếp cô đại nhưng tràn đầy sức sống đơn hậu,

xxx

Vân đã bỏ đi mất sau 2 tháng nơ nề tình ái. Vân chán hân như đã chán nhiều con trai sau một thời gian sống bên nhau. Con ngựa chứng không thể quên hân những đậm đường trường. Lúc yêu hân,

Vân thân nhiên cho hết, trao hết, nhưng vì yêu nhau tận tình quá nên người ta đã ngán, đã mắc bệnh bội thực. Đối với Vân, hay như Vân, những đứa con gái hippy khác. Không có cái thứ keo sơn tình thân, tình sâu nghĩa nặng nào dán dính nàng lâu dài vào một khối tình chân thực của bất cứ ai. Dĩ nhiên kể thiệt thòi là hân nhưng hân không nghĩ là mình bị lừa dối hay xa rời thực tế khi trốn mơ một chuyện tình lâu dài với Vân. Hân đã thừa hiểu tâm tính của Vân, không lạ gì những vô chạn ngựa hoang. Nhưng hân đã quá yêu, quá « ghiền » những nụ cười hồn nhiên của đứa con gái bụi đời.

Lên nhà Vân tìm mãi không gặp. Dò hỏi thì biết Vân đang về ở với bang tại Cổng Quỳnh. Kết quả là hân bị ấn đồn hội chợ ngay quán Loan của dân con trai ở đây, để gì chứng để cho hân đến khuyên dụ Vân về để mất một con mồi béo bở sắp đưa vào làm thịt. Trận đòn

đã chấm dứt một thời gian nửa tháng đi tìm Vân đồn đáo khắp nơi.

Bây giờ một mình ngồi ở Pagode, Mimosa, Xuân Hương... hay những chỗ hẹn hò cũ, hân nghe một nỗi tiếc thương tỏa lan khắp cõi lòng. Vân sẽ ở Saigon, đi Cấp, Đalat hay Nha Trang... bất cứ đâu để tiếp tục cái kiếp ngựa rừng hân chơi của nàng, cho đến khi kiệt sức, cho đến ngày thân tàn mà dại. Nhưng hân, thằng hippy hơi nhiều mộng tưởng, suốt đời không thể quên Vân. Nụ cười của Vân sẽ đeo đuổi hân suốt cuộc đời mỗi chân này.

Hỡi hippies con trai con gái Sg, hỡi tuổi trẻ ăn chơi thành phố, hỡi những cái bum vui nhọc, hỡi những vỉa hè... hãy trao một cánh hoa hồng tưởng nhớ đến tay một đứa con gái bụi đời dùm hân.

PHẠM NGÀ

ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT

LTS.— Kể từ tuần lễ này, tuần báo Đời sẽ mở một số trang trình bày tin tức về Sinh Hoạt Xã Hội. Từ trước, theo lời yêu cầu của bạn đọc chúng tôi đã thực hiện trang Sinh Hoạt Nghệ Thuật. Nhưng Văn Học Nghệ Thuật vẫn chưa đủ để trình bày cuộc sống muôn mặt của xã hội. Chúng tôi hy vọng mục ĐỜI MUÔN MẶT này sẽ làm quý vị hài lòng hơn. Nhóm kỹ giả phụ trách phần Sinh Hoạt số này gồm có : Hải Lưu, Huỳnh Trang Tĩnh, Duy Bình; Hạ Quyên và Hữu Quang.

SÁCH

VÒNG ĐAI XANH

TG : Ngô thế Vinh
NXB : Thái Độ

Trong thời chiến buổi chiến tranh này, nhiều đứa con đã ra đời trong lúc người cha còn đang lặn lội ở một chiến trường xa xôi, không kịp về ký tên vào bản khai sinh.

Đứa con tinh thần của Ngô thế Vinh cũng ra đời dưới một ngôi sao xấu. Nhà xuất bản tổ chức một buổi lễ giới thiệu cuốn sách Vòng Đai Xanh tại quán cà phê Hàm Giỏi vào tối thứ sáu tuần trước, mà trong buổi ra mắt của cuốn sách, Tác giả Ngô thế Vinh còn đang mặc đồ lính phục vụ tại một bệnh viện dã chiến trên cao nguyên.

Tuy vậy, bà con thân hữu cũng đến nhìn mặt đồng tử. Các văn nghệ sĩ như Dương Nghiễm Mậu, Vij Y, Từ công Phụng, Thượng tọa Đức Nhuận, ĐĐ Từ Mậu, Thanh Văn thuộc NXB Lá Bối, và nhà phê bình Cao thế Dung v.v..

Nhà văn Thế Uyên chủ trương tủ sách Văn Nghệ Xám đã long trọng giới thiệu cuốn Vòng Đai Xanh với cử tọa và xin lỗi về sự vắng mặt của tác giả.

Vòng Đai Xanh, một tập truyện kể có tính chất ký sự, là tác phẩm thứ ba của nhà văn quân y Ngô thế Vinh. Thế giới của Vòng Đai Xanh là thế giới mà tác giả đang sống : Cao Nguyên. Nhân vật chính tự kể chuyện mình là một nhà báo làm tin chiến sự. Các nhân vật khác là các ông Tướng ông Tá trấn thủ

trên cao nguyên, phần lớn mang tên thật.

Nhưng các nhân vật nổi bật nhất trong tập ký sự này là những ông cổ vấn Mỹ, những toán biệt kích Mỹ và các người thiểu số VN: đồng bào Thượng.

Ngô thế Vinh đã sống ở cao nguyên và làm nhân chứng trong vụ « nổi loạn » của nhóm Fulro, cũng như các trận đánh Dakto thảm khốc. Từ địa hạt tiểu thuyết với các cuốn Mây Bão, Bóng Đêm, bây giờ anh đã quay sang địa hạt ký sự. Chuyện hướng mới này không phải là một sự tình cờ. Phải có những sự thật mạnh và cứng đập vào mặt người nghệ sĩ mới khiến cho anh tạm hy sinh trí tưởng tượng sáng tạo để chuyên lo chụp lấy các hình ảnh của sự thật, như là ống kính của lịch sử.

Không đóng vai trò thuần túy của một chứng nhân, Ngô thế Vinh còn muốn phê phán lịch sử trước mắt. Sự kiện lịch sử đó là âm mưu lập một vòng đai xanh, gồm những người lính mũ xanh trong các đoàn biệt kích Mỹ, gồm các sĩ quan Mỹ và các binh lính Thượng.

Âm mưu lập một vòng đai xanh đã thất bại, nhưng mối tranh chấp Kinh Thượng vẫn còn âm ỷ đó « viên ảnh của một vùng đất hứa cao nguyên còn phải trải qua nhiều máu, mồ hôi và nước mắt » (trang 244).

Trong dịp phát hành cuốn Vòng Đai Xanh này, nhà văn Thế Uyên cũng cho biết anh và các văn hữu đang đứng tên kiện Bộ Thông Tin về tội vi phạm hiến pháp khi tiếp tục duy trì việc kiểm duyệt sách, với cái sở mang tên Phối Hợp Nghệ Thuật.

Chúng ta nhớ lại rằng Vòng Đai

Xanh đã được thai ghén dễ dàng nhưng sinh nở khó khăn. Cuốn sách đã bị luồn, kéo phối hợp cắt sấn tan tành trước khi ra đời. (Hải Lưu)

THIỆU NHI

Vườn địa đàng trẻ em

Một khu vườn chơi đầu tiên cho trẻ em rạp theo khuôn mẫu Disneyland đã được thiết lập tại khu « chuồng nai cũ trong Sở thú, phía cổng đường Hồng Thập Tự.

Vườn Địa Đàng Công ty (viết tắt là VUDIDACO), một cơ sở doanh thương của tư nhân muốn thiết lập tại Saigon và mỗi tỉnh ít nhất một khu vườn cho trẻ em tới chơi vừa giải trí vừa học hỏi. Vườn Địa Đàng trong sở thú là thí điểm đầu tiên của họ.

Với số vốn khoảng 50 triệu, trên khoảng đất rộng 2 mẫu, Vườn Địa Đàng gồm tất cả gần hai chục trò chơi cơ khí. Sau khi lấy vé vào cửa 20đ, mỗi em, nếu muốn tham dự đủ các trò vui trong vườn, sẽ phải mua thêm trên 100đ vé nữa.

Là bạn đồng ngữ cũ của TT Thiệu ông Giám Đốc VUDIDACO cho biết « sẽ dành 1 số ngàn khoản để dựng cây đu, cầu trượt v.v... để các em mua vé vào cửa là có thể chơi suốt ngày mà không mất tiền thêm ».

Vườn Địa Đàng gồm 3 khu : Bắc, Trung và Nam. Các trò chơi cơ khí mang những cái tên thơ mộng như Đu tiên, Tiên vũ, Tiên xa. Kỳ mã v.v... Các trò chơi cơ khí này, mà phần lớn do sáng kiến của ông Giám Đốc Trần văn Thương đã được chế tạo tại VN.

Trong vườn, nổi nhất là Mỹ Nhân Đài, xây theo kiểu 1 lâu đài cổ tây phương, với cô « Công chúa » giả nằm thẳng đơ trên lâu đài. Ngoài ra còn hồ tắm ba tầng cao thấp khác nhau. Trên cao là pho tượng Vọng phu mà nước mắt ròng ròng xuống hồ cho các em có thể ngắm mình tắm mát.

Điểm đặc biệt khác của Vườn Địa Đàng, có lẽ phải kể tới căn nhà để « sở phân bón », tập nập Cảnh sát ra vào ; vẫn nằm « chính in » ngay trước cổng ra vào ?

Phải viên báo Đời chỉ muốn đem một rổ táo vào Vườn Địa Đàng mà bán... cho người lớn, vì mỗi quý vị con nít đi chơi, thường kèm theo tới vài ba phụ huynh nom rất ngon lành.

(Hạ Quyên).

GIAO DỤC

Quả là đánh võ rường

Hiện nay các trường trung học đang cho thi Đề nhất lục cả n.uyệt.

Bỗng đứng ngày 3.12 vừa qua, ông thủ trưởng Nguyễn danh Đàm ban ra một văn thư định rằng từ nay trở đi, hệ số các môn trong kỳ thi lục cả nguyệt sẽ bằng nhau, nghĩa là tất cả đều hệ số một !

Như vậy một học sinh chăm chỉ và có năng khiếu về Toán, Quốc văn, Sinh ngữ sẽ được xếp ngang với học sinh gắng công học nhạc, vũ, v.v... Học 6 giờ Quốc văn 1 tuần đến kỳ thi may lắm được 13, 14 điểm luận, như vậy sao bằng chăm cái học 2 giờ Văn vật với hy vọng được 17, 18 điểm.

Đó là một cuộc cách mạng trong học chế cho bậc Trung học. Tuy nhiên vì nó « quá cách mạng » nên các giáo sư và học sinh toàn quốc đều sửng sốt hoang mang.

Nữ sinh trưởng trung học Gia Long đã phản đối bằng cách làm reo không chịu thi lục cả nguyệt nữa.

Đến ngày 18-12 bỗng lại có một

văn thư khác của bộ Giáo dục ban bố rằng hệ số các môn thi được ấn định trở lại như tình trạng cũ.

Nhiều trường trung học ngoan ngoãn tuân hành chỉ thị cấp trên, đã thi xong vài môn, ghi điểm, xếp hạng, nay phải làm lại tất cả.

Ông thủ trưởng phụ trách Trung Tiểu Học đã từng tuyên bố ông đánh võ rường bất cần chính sách. Ông đã vừa cho các nhà mô phạm toàn quốc một tấm gương sáng về chăm ngôn « Lời nói đi đôi với việc làm.

(HL)

THỂ THAO

Người hùng Á Vận Hội 1970

Người hùng của Á vận Hội 1970 tổ chức tại Vọng Các (Thái Lan) không phải là 1 lực sĩ Nhật, quốc gia đã dẫn đầu với 136 huy chương, cũng không phải cô Chi-Cheng người Trung Hoa Quốc gia đã đoạt 5 huy chương vàng ! Người hùng đó là 1 lực sĩ Việt Nam Cộng Hòa. Nhưng đừng tưởng đó là tay súng Hồ minh Thu, người đã mang về cho VN huy chương đồng duy nhất để nước ta chiếm được chỗ đứng chót trong bảng thành tích sau cả... Kampuchia. Người hùng chúng tôi định nói đây là lực sĩ chạy bộ Nguyễn văn Anh, kỷ lục gia quốc gia về môn chạy 1500 và 500 thước. Kỳ này anh Anh là lực sĩ duy nhất đại diện cho ngành điền kinh tham dự Á vận Hội. Không biết anh đã tham dự mấy môn đua và mỗi môn anh được sắp hạng mấy. Nhưng anh đã nổi tiếng khắp năm châu bốn biển vì môn chạy Marathon dài hơn 42km.

Lực sĩ Anh đã bứt xa đích thủ, không phải dễ vượt về mức trước mà anh đã bứt xa để ở lại đẳng sau. Khi người về nhất, một lực sĩ Nhật bản về đến mức đã hơn 1g10 phút, ban tổ chức, chuyên viên, các tay đua và các

khán giả sửa soạn ra về thì người hùng VN mới lộ dạng. Nguyễn văn Anh chạy về đến mức giữa tràng pháo tay hoan nghênh của 1 số khán giả... chậm chân chưa về kịp. Thành tích này làm cho người ta nhớ lại một người hùng điền kinh khác — lực sĩ Trần văn Lý tại Thế vận hội Helsinki năm 1952. Trong cuộc đua 10.000 thước gồm có 10 vòng sân mỗi vòng 1000m, khi « đầu máy xe lửa » Tiệp Khắc Zatopek chạy hết 10 vòng về gần đến mức thì đang trước anh ta, Trần văn Lý của Việt Nam đang dẫn đầu. Nhưng Trần văn Lý mới chỉ chạy có... 6 vòng sân. Vậy là khán giả phải ở lại thêm gần nửa giờ để xem lực sĩ VN xông pha một con đường sạn đạo.

Gương kiền nhẫn bền bỉ tranh đấu đến giây phút cuối cùng của lực sĩ là điều đáng khâm phục. Nhưng không biết lực sĩ VN còn nổi tiếng về đức kiền nhẫn trên thao trường quốc tế đến bao giờ.

Đại tá Lê ngũ Hiệp nghĩ sao ?
(Duy Bình)

SINH VIÊN

Nam nữ sinh viên bình đẳng ?

Cái lo lắng to tát cho các người đẹp trong 2 đại học xã nữ sinh viên Trần qui Cáp và Thanh quan là phải cuốn gói ra đi, sau khi đã được phép cư ngụ ở cư xá ba năm tròn !

Điều 8 trong Tổng qui Đại học xã Saigon đã qui định : « Thời hạn tối đa cho sinh viên lưu trú tại Đại học xã được ấn định là 3 năm ». Nhưng từ 5 năm nay mấy anh ở Đại Học Xã Minh Mạng, mấy chị ở Trần qui Cáp cư phớt tình, coi cái điều lệ trên là lăm càm và lạc hậu mà các vị có thẩm quyền vẫn cứ nhấm nhấm làm ngơ.

ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT

LTS.— Kể từ tuần lễ này, tuần báo Đời sẽ mở một số trang trình bày tin tức về Sinh Hoạt Xã Hội. Từ trước, theo lời yêu cầu của bạn đọc chúng tôi đã thực hiện trang Sinh Hoạt Nghệ Thuật. Nhưng Văn Học Nghệ Thuật vẫn chưa đủ để trình bày cuộc sống muôn mặt của xã hội. Chúng tôi hy vọng mục ĐỜI MUÔN MẶT này sẽ làm quý vị hài lòng hơn. Nhóm ký giả phụ trách phần Sinh Hoạt số này gồm có : Hải Lưu, Huỳnh Trang Tĩnh, Duy Bình; Hạ Quyên và Hữu Quang.

SÁCH

VÒNG ĐAI XANH

TG : Ngô thế Vinh

NXB : Thái Độ

Trong thời chiến buổi chiến tranh này, nhiều đứa con đã ra đời trong lúc người cha còn đang lặn lội ở một chiến trường xa xôi, không kịp về ký tên vào bản khai sinh.

Đứa con tinh thần của Ngô thế Vinh cũng ra đời dưới một ngôi sao xấu. Nhà xuất bản tổ chức một buổi lễ giới thiệu cuốn sách Vòng Đai Xanh tại quán cà phê Hàm Gió vào tối thứ sáu tuần trước, mà trong buổi ra mắt của cuốn sách. Tác giả Ngô thế Vinh còn đang mặc đồ lính phục vụ tại một bệnh viện dã chiến trên cao nguyên.

Tuy vậy, bà con thân hữu cũng đến nhìn mặt đông đủ. Các văn nghệ sĩ như Dương Nghiễm Mậu, Vĩ Ý, Từ công Phụng, Thượng tọa Đức Nhuận, ĐĐ Từ Mậu, Thanh Văn thuộc NXB Lá Bối, và nhà phê bình Cao thế Dung v.v..

Nhà văn Thế Uyên chủ trương tủ sách Văn Nghệ Xám đã long trọng giới thiệu cuốn Vòng Đai Xanh với cử tọa và xin lỗi về sự vắng mặt của tác giả.

Vòng Đai Xanh, một tập truyện kể có tính chất ký sự, là tác phẩm thứ ba của nhà văn quân y Ngô thế Vinh. Thế giới của Vòng Đai Xanh là thế giới mà tác giả đang sống : Cao Nguyên. Nhân vật chính tự kể chuyện mình là một nhà báo làm tin chiến sự. Các nhân vật khác là các ông Tướng ông Tá trần thủ

trên cao nguyên, phần lớn mang tên thật.

Nhưng các nhân vật nổi bật nhất trong tập ký sự này là những ông cổ vấn Mỹ, những toán biệt kích Mỹ và các người thiếu số VN: đồng bào Thượng.

Ngô thế Vinh đã sống ở cao nguyên và làm nhân chứng trong vụ «nổi loạn» của nhóm Fulro, cũng như các trận đánh Dakto thảm khốc. Từ địa hạt tiểu thuyết với các cuốn Mây Bão, Bóng Đêm, bây giờ anh đã quay sang địa hạt ký sự. Chuyện hướng mới này không phải là một sự tình cờ. Phải có những sự thật mạnh và cứng đập vào mắt người nghệ sĩ mới khiến cho anh tạm hy sinh trí tưởng tượng sáng tạo để chuyên lo chụp lấy các hình ảnh của sự thật, như là ống kính của lịch sử.

Không đóng vai trò thuần túy của một chứng nhân, Ngô thế Vinh còn muốn phê phán lịch sử trước mắt. Sự kiện lịch sử đó là âm mưu lập một vòng đai xanh, gồm những người lính mũ xanh trong các đoàn biệt kích Mỹ, gồm các sĩ quan Mỹ và các binh lính Thượng.

Âm mưu lập một vòng đai xanh đã thất bại, nhưng mỗi tranh chấp Kinh Thượng vẫn còn âm ỷ đó «viên ảnh của một vùng đất hứa cao nguyên còn phải trải qua nhiều máu, mồ hôi và nước mắt» (trang 244).

Trong dịp phát hành cuốn Vòng Đai Xanh này, nhà văn Thế Uyên cũng cho biết anh và các văn hữu đang đứng tên kiện bộ Thông Tin về tội vi phạm hiến pháp khi tiếp tục duy trì việc kiểm duyệt sách, với cái sở mang tên Phối Hợp Nghệ Thuật.

Chúng ta nhớ lại rằng Vòng Đai

Xanh đã được thai ghén dễ dàng nhưng sinh nở khó khăn. Cuốn sách đã bị luờ, kéo phối hợp cắt sên tan tành trước khi ra đời. (Hải Lưu)

THiếu NHI

Vườn địa đàng trẻ em

Một khu vườn chơi đầu tiên cho trẻ em rạp theo khuôn mẫu Disneyland đã được thiết lập tại khu «chuồng nai cũ trong Sở thú, phía cổng đường Hồng Thập Tự.

Vườn Địa Đàng Công ty (viết tắt là VUDIDACO), một cơ sở doanh thương của tư nhân muốn thiết lập tại Saigon và mỗi tỉnh ít nhất một khu vườn cho trẻ em chơi vừa giải trí vừa học hỏi. Vườn Địa Đàng trong sở thú là thí điểm đầu tiên của họ.

Với số vốn khoảng 50 triệu, trên khoảng đất rộng 2 mẫu, Vườn Địa Đàng gồm tất cả gần hai chục trò chơi cơ khí. Sau khi lấy vé vào cửa 20đ, mỗi em, nếu muốn tham dự đủ các trò vui trong vườn, sẽ phải mua thêm trên 100đ vé nữa.

Là bạn đồng ngũ cũ của TT Thiệu ông Giám Đốc VUDIDACO cho biết «sẽ dành 1 số ngân khoản để dựng cây đu, cầu trượt v.v... để các em mua vé vào cửa là có thể chơi suốt ngày mà không mất tiền thêm».

Vườn Địa Đàng gồm 3 khu : Bắc, Trung và Nam. Các trò chơi cơ khí mang những cái tên thơ mộng như Đu tiên, Tiên vũ, Tiên xa. Kỳ mã v.v... Các trò chơi cơ khí này, mà phần lớn do sáng kiến của ông Giám Đốc Trần Văn Thương đã được chế tạo tại VN.

Trong vườn, nổi nhất là Mỹ Nhân Đài, xây theo kiểu 1 lâu đài cổ tây phương, với cô «Công chúa» giả nằm thẳng đơ trên lầu cao. Ngoài ra còn hồ tắm ba tầng cao thấp khác nhau. Trên cao là pho tượng Vọng phu mà nước mắt róng róng xuống hồ cho các em có thể ngâm mình tắm mát.

Điểm đặc biệt khác của Vườn Địa Đàng, có lẽ phải kể tới căn nhà để «sở phân bón» tập nập Cảnh sát ra vào ; vẫn nằm «chính lộ» ngay trước cổng ra vào ?

Phải viên báo Đời chỉ muốn đem một rổ táo vào Vườn Địa Đàng mà bán... cho người lớn, vì mỗi quý vị con nít đi chơi, thường kèm theo tới vài ba phụ huynh nom rất ngon lành.

(Hạ Quyên).

GIAO DỤC

Quả là đánh võ rường

Hiện nay các trường trung học đang cho thi Đề nhất lục cá n nguyệt. Bổng đứng ngày 3-12 vừa qua, ông thứ trưởng Nguyễn danh Đàn ban ra một văn thư định rằng từ nay trở đi, hệ số các môn trong kỳ thi lục cá nguyệt sẽ bằng nhau, nghĩa là tất cả đều hệ số một !

Như vậy một học sinh chăm chỉ và có năng khiếu về Toán, Quốc văn, Sinh ngữ sẽ được xếp ngang với học sinh gắng công học nhạc, vẽ, v.v... Học 6 giờ Quốc văn 1 tuần đến kỳ thi may lắm được 13, 14 điểm luận, như vậy sao bằng chăm chỉ học 2 giờ Văn vật với hy vọng được 17, 18 điểm.

Đó là một cuộc cách mạng trong học chế cho bậc Trung học. Tuy nhiên vì nó «quá cách mạng» nên các giáo sư và học sinh toàn quốc đều sững sờ hoang mang.

Nữ sinh trưởng trung học Gia Long đã phản đối bằng cách làm reo không chịu thi lục cá nguyệt nữa.

Đến ngày 18-12 bỗng lại có một

văn thư khác của bộ Giáo dục ban bố rằng hệ số các môn thi được ấn định trở lại như tình trạng cũ.

Nhiều trường trung học ngoan ngoãn tuân hành chỉ thị cấp trên, đã thi xong vài môn, ghi điểm, xếp hạng, nay phải làm lại tất cả.

Ông thứ trưởng phụ trách Trung Tiểu Học đã từng tuyên bố ông đánh võ rường bất cần chính sách. Ông đã vừa cho các nhà mô phạm toàn quốc một tấm gương sáng về châm ngôn «Lời nói đi đôi với việc làm».

(HL)

THỂ THAO

Người hùng Á Vận Hội 1970

Người hùng của Á vận Hội 1970 tổ chức tại Vọng Các (Tuái Lan) không phải là 1 lực sĩ Nhật, quốc gia đã dẫn đầu với 136 huy chương, cũng không phải cô Chi-Cheng người Trung Hoa Quốc gia đã đoạt 5 huy chương vàng ! Người hùng đó là 1 lực sĩ Việt Nam Cộng Hòa. Nhưng đừng tưởng đó là tay súng Hồ minh Thu, người đã mang về cho VN huy chương đồng duy nhất để nước ta chiếm được chỗ đứng chót trong bảng thành tích sau cả Kampuchia. Người hùng chúng tôi định nói đây là lực sĩ chạy bộ Nguyễn Văn Anh, kỷ lục gia quốc gia về môn chạy 1500 và 500 thước. Kỳ này anh Anh là lực sĩ duy nhất đại diện cho ngành điền kinh tham dự Á vận Hội. Không biết anh đã tham dự mấy môn đua và mỗi môn anh được sắp hạng mấy. Nhưng anh đã nổi tiếng khắp nam châu bốn biển vì môn chạy Marathon dài hơn 42km.

Lực sĩ Anh đã bút xa đích thủ, không phải để vượt về mức trước mà anh đã bút xa để ở lại đằng sau. Khi người về nhất, một lực sĩ Nhật bản về đến mức đã hơn 1g10 phút, ban tổ chức, chuyên viên, các tay đua và các

khán giả sửa soạn ra về thì người hùng VN mới lộ dạng. Nguyễn Văn Anh chạy về đến mức giữa tràng pháo tay hoan nghênh của 1 số khán giả... chậm chạp chưa về kịp. Thành tích này làm cho người ta nhớ lại một người hùng điền kinh khác — lực sĩ Trần Văn Lý tại Thế vận hội Helsinki năm 1952. Trong cuộc đua 10.000 thước gồm có 10 vòng sân mỗi vòng 1000m, khi «đầu máy xe lửa» Tiệp Khắc Zatopek chạy hết 10 vòng về gần đến mức thì đang trước anh ta, Trần Văn Lý của Việt Nam đang dẫn đầu. Nhưng Trần Văn Lý mới chỉ chạy có... 6 vòng sân. Vậy là khán giả phải ở lại thêm gần nửa giờ để xem lực sĩ VN xông pha một cơn đường sạn đạo.

Giương kiên nhẫn bền bỉ tranh đấu đến giây phút cuối cùng của lực sĩ là điều đáng khâm phục. Nhưng không biết lực sĩ VN còn nổi tiếng về đức kiên nhẫn trên thao trường quốc tế đến bao giờ.

Đại tá Lê ngũ Hiệp nghĩ sao ? (Duy Bình)

SINH VIÊN

Nam nữ sinh viên bình đẳng ?

Cái lo lắng to tát cho các người đẹp trong 2 đại học xa nữ sinh viên Trần qui Cáp và Thanh quan là phải cuốn gói ra đi, sau khi đã được phép cư ngụ ở cư xá ba năm tròn !

Điều 8 trong Tổng qui Đại học xa Saigon đã qui định : «Thời hạn tối đa cho sinh viên lưu trú tại Đại học xa được ấn định là 3 năm». Nhưng từ 5 năm nay mấy anh ở Đại Học Xa Minh Mạng, mấy chị ở Trần qui Cáp cư phớt tình, coi cái điều lệ trên là lăm càm và lặc hậu mà các vị có thẩm quyền vẫn cứ nhắm mắt làm ngơ.

ĐỜI MUÒN MẶT • ĐỜI MUÒN MẶT • ĐỜI MUÒN MẶT • ĐỜI MUÒN MẶT

Nhưng năm nay, Viện Đại học Sài Gòn vừa có thêm một «đứa con gái» mới tên là cơ sở Thanh Quan ở đường Trương Minh Giảng. Sau năm qua khi còn là cơ sở tư nhân, Thanh Quan vẫn quen áp dụng qui luật «3 năm trên thủ» để ai trên xong 3 năm xin hưởng chỗ cho bạn mới.

Sau khi tiếp thu cơ sở Thanh Quan ông Viện trưởng ĐH Sài Gòn tuyên bố sẽ áp dụng lại điều số 8 Tổng qui đại học xã cho cả các ĐHX kia. Nhưng chị em trong 2 trung tâm nữ sinh viên thì run lên cầm cập vì sợ mất cái đặc ân, còn mấy anh trong ĐHX Minh Mạng vẫn bình thản vì còn đang lo biểu tình chống Mỹ.

(Hữu Quang)

NHẠC

Diệu Thủ Vi Cầm 1971

Giải thưởng hạng nhất Vi Cầm do hãng E so tặng đang giá 1 ngàn đô phở bình dân đã về tay nhạc sĩ Nguyễn Gia Tâm đêm thứ sáu vừa qua tại thính đường trường Quốc gia Âm nhạc Sài Gòn. H.T.T. lên tìm gặp nhà vĩ cầm trẻ tuổi đẹp trai này để xin chút cảm tưởng.

Nhà vĩ cầm đã vui vẻ mời H.T.T. trèo lên căn gác nhỏ của anh nằm gọn phía trên tệm mỹ phẩm Phong Lan thuộc Thương Xá Tam Đa. Anh cho biết hiện đang học năm chót trường Đại Học Văn Khoa Saigon. Năm lên bảy tuổi anh bắt đầu học vĩ cầm, nhưng việc học học đàn không được liên tục. Nhờ năng khiếu trời cho, anh đã rút ngắn thời gian 7 năm trong trường QGÂN thành bốn năm với những chuyển thi nhảy. Năm 1965 anh tốt nghiệp thủ khoa trường Quốc Gia Âm Nhạc Saigon về vĩ cầm. Người có công đầu đặt anh là giáo sư Tạ Văn Toan, nhưng thính thoảng nhạc sĩ còn có dịp học hỏi thêm với các bậc thầy ngoại quốc ghé Việt Nam như Brigitte de Boufford và Danielle Arzur.

Trong suốt ba tháng anh đã dành năm tiếng đồng hồ mỗi ngày cho ban Concerto của Max Bruch soạn cho vĩ cầm và dàn nhạc, để dự cuộc thi vừa qua. Ngoài thủ chơi đàn, nhạc sĩ còn thích cine, bơi lội, và phòng trà thì thính thoảng có lai rai. Hiện thời anh cũng đang dạy đàn tại trường Quốc Gia Âm Nhạc và chỉ dẫn cho một số nhạc sinh học riêng với anh.

Đề cập đến nghệ thuật xử dụng vĩ cầm, Nguyễn Gia Tâm cho rằng kỹ thuật và sự diễn tả hỗn nhạc luôn luôn kết hợp với nhau. Người đàn hay là người có đủ hai điều kiện đó.

Trình tấu một bản nhạc Cổ Điển Tây Phương mình cần phải có tâm hồn, cảm xúc giống người ngoại quốc thì mới đúng. Nếu có đĩa nhạc đàn sẵn những bản nhạc mình đang tập mình biết chỗ nào người ta diễn tả như thế nào.

Tuy nhiên, tôi chủ trương nên nghe nhiều nhạc sĩ khác nhau trình bày cùng một bản nhạc để thấu thập những cái hay của họ làm ngón riêng cho mình. Một người Âu Châu kéo đàn có Việt Nam mà không đúng điệu mình nghe thấy khó chịu. Mình trình diễn nhạc của họ không đúng cách cũng vậy.

— Anh nghĩ gì về Tân Nhạc Việt Nam?

— Xin miễn phê bình vì không đủ thẩm quyền. Tôi ít khi nghe Tân Nhạc Việt Nam vì cảm tưởng chung là quá sơ sài về kỹ thuật. Nếu bảo rằng Tân Nhạc Việt Nam hay, thì chỉ hay về giai điệu (melodie) mà thôi.

Nghệ thuật chơi vĩ cầm có rất nhiều trường phái khác nhau. Chính vì vậy chúng ta thấy cách chỉ dạy của mỗi ông thầy một khác. Nguyễn Gia Tâm cho biết những giao sư vĩ cầm hướng dẫn anh thính thoảng có những quan niệm khác biệt về cách xử dụng nhạc cụ này, mặc dù họ vẫn giống nhau về các nguyên tắc căn bản.

Một số vĩ cầm gia chủ trương dùng cầm va xương đòn gánh, chiếc đàn, một phần ngón cái trái đỡ lấy cần đàn, không để bàn tay trái cả lên vai trái. Ngược lại, đàn đứng một cách tự nhiên, không bị một sự gò bó nào. Nguyễn Gia Tâm rất dễ dãi khi trả lời về vấn đề này. Hầu hết các nhạc sĩ vĩ cầm Việt Nam không thuộc trường phái trên, do ảnh hưởng của qui niệm Pháp. Anh Tâm trả lời một cách dung hòa rằng người đàn phải cấp đàn sao cho các ngón tay trái tự do bấm trên phím một cách dễ dàng. Có lúc anh cấp thật chặt có lúc anh buông lỏng.

Sau một lúc trò chuyện Nguyễn Gia Tâm quay sang phỏng vấn H.T.T. — Tòa soạn báo Đời ở đâu anh?

— Ở... à... ở đường Công Quyền gần trường Học Đạo Doan (H.T.T. định nói gần cái đồng rạc to to to của chợ Tuai Bình nhưng lại thôi).

Âm nhạc đương cầm trên màn ảnh nhỏ truyền hình

Chúng ta thường được xem trên màn ảnh V.T.T.H những buổi trình diễn độc tấu dương cầm và âm nhạc cổ điển Tây Phương. Nhưng lần thứ nhất, khán thính giả các thầy hải long về buổi trình tấu dương cầm trong chương trình N. Cầu ngày 26-12-1970 vừa qua. B. môn dương cầm trong nghệ thuật âm nhạc ta bị môn đòi hỏi một tính thần tế nhị và gần như tuột phũ của người học.

Tuy nhiên, GS Nguyễn Cầu chủ trương Q.G.A.N.K.N. Saigon, một người rất quen biết trong giới âm nhạc và cũng là một nhà mô phạm có nhiều uy tín đã xóa bỏ những thành kiến và những mặc cảm sai lầm đó bằng cách khéo chọn lọc đưa lên màn ảnh V.T.T.H hai nhạc sinh Lam Duy Anh Triết 9 tuổi, và Lê Ngọc Chân 10 tuổi.

Mở đầu chương trình là em Lê Ngọc Chân, độc tấu bản «Sonate» của Bétrung, đoạn 1 của Mozart tiếp theo đó là bản «Six variations

sur le Duo de la Molinara» của Beethoven. Qua lối trình tấu khá vững chắc của em Lê Ngọc Chân, người ta nhận thấy em đã thấu hiểu âm thanh và đã lột được tinh thần của 2 bản nhạc và kết quả là em đã mang lại cho khán thính giả những phút thoải mái.

Nhưng khán thính giả đã đi qua một sự ngạc nhiên lớn : ấy là phần độc tấu của em Lam Duy Anh Triết, 9 tuổi. Với những ngón tay bé nhỏ, vững vàng, và mau lẹ ngoài sức tưởng tượng của người tham dự màn ảnh, Anh Triết đã độc tấu liên tục 6 tác phẩm của các danh cầm Tây phương từ Bach đến Chopin. Em mở đầu với bản «Invention» của La thư của Bach, rồi qua tác phẩm của Handel-Haydn-Koseluch-Mozart Beethoven và Chopin.

Ta phải công nhận đây là 1 kỳ công và cũng là một thanh công của G.S. Nguyễn Cầu vì ở lứa tuổi này trẻ con đâu đã có quan niệm về vấn đề học nhạc. Anh Triết đã làm cho khán thính giả phải cảm phục qua những phút sống động trong lúc trình tấu. Người ta đã chú ý đặc biệt đến kỹ thuật xử dụng bàn tay trái của em. Có thể nói là phi thường. Thanh niên nhiều tuổi học nhạc mà còn phải... lung tung về bàn tay trái ! Huống là ! Ngoài ra, em còn có biệt tài đo lường âm thanh, không lạm dụng bàn đạp (pédales).

Em đã hoàn toàn thành công trong hai tác phẩm của Mozart và 1 của Beethoven. Đặc biệt bản «Ah vous dirai je maman» của Mozart đề mục (thème) đã được trình bày rất hồn nhiên và rõ ràng, tiếp theo đó là 12 biến khúc (variations) liên tục được sống lại qua ngón đàn linh động, tung bùng của Anh Triết. Có thể nói bản «Leltre à Elise» của Beethoven đã tạo ra những âm thanh quyến rũ và thu hút rất đông thính giả nhạc giới. Chương trình được kết thúc bằng một tác phẩm vui tươi, ấy là bản «SONATE» cung FA trưởng, của KOSELUCH

dành cho dương cầm xử dụng 4 tay (piano à 4 mains) lại một lần nữa Ngọc Chân và Anh Triết đã cho thính khán giả thấy rõ thực tại song tấu của hai em. Tuy nhiên người ta ước mong được nghe hai em trong những buổi trình tấu trước công chúng để ta được thưởng thức đúng mức tài nghệ vì trong buổi trình tấu ngày 26-12-70 vừa qua, hai em buộc lòng phải xử

dụng 1 chiếc dương cầm quá cũ của Đại V.T.T.H. Đó là điều đáng tiếc duy nhất của chương trình.

Khán thính giả đủ thỏa mãn hết mực nhờ một trường hợp làm tăng vận mệnh tinh của 2 nhạc sĩ tí hon ấy là, duyên dáng và nhan sắc của cô xương ngón viền giới thiệu rất gọn gàng bằng một giọng nói êm dịu hồn nhiên.

TAM ÍCH

HỘP THƯ TÒA SOẠN

● **TRẦN NHẬT DƯƠNG (SG) :** Rất tiếc không thể đăng một giai thoại sống động vì tính chất riêng rẽ của vấn đề. Mong ông thông cảm và gửi cho bài khác.

● **LÊ DUY HOA HUYỀN (SG) :** Ủng hộ nhiệt thành tức là đã tích cực tham dự rồi. Hy vọng sẽ nhận được thư của HH mãi mãi.

● **PHẠM NGỌC SAO BIÊN (QN) :** Trong dịp đổi mới nội dung của Đời, chắc chắn sẽ có mục SVVN như SB đề nghị. Vậy, ngay từ bây giờ nên chuẩn bị sẵn tài liệu để giới thiệu với bạn đọc đó. Cứ gửi trước về cho tòa soạn.

● **NGUYỄN VĂN NHIÊN (ĐL) :** Tòa soạn sẽ cho đăng nguyên văn lá thư của Nhiên trong TSBD vào một số tới, nếu Nhiên không ngại về những hậu quả có thể có. Nhớ cho biết tin gấp.

● **NGUYỄN ĐĂNG THÂN (Quảng Ngãi) :** Đã nhận được thư nhưng chuyện đó lâu quá rồi nên không thể nhớ được. Nếu thấy cần, xin bạn gửi lại cho tòa soạn những ý kiến mà bạn đã có.

● **PHẠM QUÝ HOÀ (Saigon) :** Chuyện đó có vẻ «kỳ» nhưng phải do một lần lần nào. Tại sao ông không nghĩ rằng đứa con đầu lòng là con của một bà lớn, còn người ông đề cập tới chỉ là bà bé?

● **NHẬT ĐÀN (KBC 4100) :** Mặc nợ nhiều người làm chữ không chỉ riêng Đ.Đ. Nhưng biết làm sao được bây giờ. Thôi, chừng nào về Sài Gòn, g. sẽ còn loạn chơi, sẽ xin trả nợ bằng một châu cả phê tới.

● **Tòa soạn mới nhận được thư về bài của các bạn có tên sau :**

Đinh Xuân Phương (KBC 6206) Đức Ninh (Nhà Trang) Nhật Đ. (KBC 4100) Lê Cung Trường (KB C 3433) Đỗ Phan Xuân (Phủ Nhuận) Lê Duy Hoa Huyền (Sài Gòn) Đỗ Lan Hân (Sài Gòn) Phạm Vũ Đăng Tâm (Gia Định) Nguyễn Long (Sài Gòn) Ngọc Long (Kiến Phong) Trần Ngọc Kim (Phan Thiết)

Xin các bạn chờ rín trong số báo tới. Bài nào không được nhắc trong mục thơ được chọn tức là đã bị loại. Riêng những bài được chọn chỉ được đăng sau khi những bài ối động từ trước đã đăng hết.

● **Các thi bản sau đã được chọn và sẽ lần lượt đăng trên báo Đời trong các số tới :**

Chuẩn Bị Cho Ngày Mai, Giấc Mơ Bão, Người Thấy Gì Không (N.Q. Bông) Ngọn Sầu Đông (P. H. Phương) Mỹ Tho (L.H. Thuyền) Mưa Trắng (N.L. Động) Ng. (Đ. Cầm) Một Chút Nhớ Em, Một Chút Nhớ Ta (N.D. Triết).

TIẾNG NÓI CỦA GIÁO SƯ TRƯỜNG TƯ

Từ cái sa đọa của giáo dục đến tinh thần bệ rạc của một số con buôn trường tư

● bài của GS CAO THẾ DUNG

L.T.S : Trong Đời số trước, lấy trường tư làm chủ đề, mọi giới đã nói lên tiếng nói của mình. Tuy nhiên vẫn còn thiếu tiếng nói của các giáo sư tranh đấu đòi tăng thù lao. Bài dưới đây của giáo sư Cao Thế Dung, bổ khuyết cho sự thiếu sót kể trên.

Cách đây 3 năm, nhóm Nghiên Cứu Giáo Dục qui tụ nhiều giáo chức công tư do Sư huynh Mai Tâm làm trưởng nhóm đã hoàn tất được một bản dự thảo « Qui chế giáo chức tư thục ». Qui chế này dựa theo luật lao động cũng như qui chế của giáo chức công lập (nằm trong Qui chế chung của công chức) cùng những điều kiện tối thiểu có thể thỏa mãn được trong thực tại tư thục VN như hiện nay. Bản dự thảo quay thành 500 bản ronéo và được gửi đến các Hiệu trưởng tư thục cũng như các giới có thẩm quyền về Giáo dục, Luật pháp, Lao động, Nghiệp đoàn, Phụ huynh học sinh... nhưng rồi cuộc 3 năm trôi qua, bản dự thảo qui chế chỉ còn là một bản văn ký niệm mà nhóm NCGD đã mất hơn một năm soạn thảo, 1 năm đi thăm góp ý kiến và thềm bớt cho được tương đối đầy đủ, hợp lý. Nhiều vị Hiệu trưởng tư thục đã không hết lời tán thưởng bản dự thảo qui chế nhưng câu kết luận cuối cùng bao giờ cũng kèm theo cái lắc đầu : « khó lắm... Hợp lý thì hợp lý thiệt thế nhưng... khó lắm, khó lắm ».

Nhưng khó lắm là khó ở chỗ nào ? Trên 100 điều của bản dự thảo qui chế đều có ấn định rõ ràng quan trách nhiệm giữa Nhà Trường và Giáo Chức. Nhà trường có trách nhiệm và bổn phận với giáo chức thì ngược lại giáo chức cũng phải như vậy. Tuy nhiên, cái « khó lắm » đối với một số tư thục là ở chỗ này : Bản dự thảo qui chế có ấn định giáo chức đầu năm phải được tiếp tục hưởng lương, gặp tai nạn nghề nghiệp phải được bồi thường, khi già không dạy nữa sẽ được lương hưu trí, con cái học tại trường phải được miễn phí, giáo chức cộng tác với nhà trường qua một ban cộng đồng kế ước, nhà trường không được sa thải giáo chức nếu không có lý do được Hội đồng Giáo Sư và Ban Giám đốc chấp thuận, nếu nhà trường đơn phương sa thải giáo chức thì phải bồi thường, giáo chức

tư cũng được hưởng phụ cấp sư phạm, phụ cấp gia đình, phụ cấp thâm niên... Bản dự thảo qui chế trên đây dựa trên căn bản « cộng đồng quyền lợi » và tinh thần lương sư hưng quốc ! Thực ra, nếu người làm giáo dục chân chính thì ai cũng nhận thấy qui chế ấy chỉ có lợi cho Nhà Trường — cái lợi lâu dài và sạch sẽ trong khi đó giáo chức vẫn được hưởng một đời sống vật chất bảo đảm, tinh thần thỏa mãn.

Nhưng, khi các vị Giám Đốc tư thục cho rằng « khó lắm... khó thực hiện lắm » các vị ấy cũng có lý do. Lý do giản dị nhất có thể diễn tả nôm na như sau : « Con ăn người ở trong nhà đâu có cần phải qui chế, kế ước. Việc làm trường cũng như vậy, vấn đề quan trọng là thu và chi, làm thế nào « thu rất nhiều mà chi chẳng bao nhiêu ». Việc thuê mướn giáo sư có khác gì con ăn người ở cần gì phải qui chế cho rạch ròi ».

Nhiều Giám đốc tư thục tuy có lòng với anh em giáo chức, tuy tốt bụng, biết nhìn xa trông rộng và thấy việc nâng cao đời sống giáo chức là việc phải làm, một qui chế cho giáo chức là một đòi hỏi cấp thiết. Thế nhưng, các vị này cũng đành bất lực vì cơ cấu tổ chức không cho phép, liên hệ tập thể không cho phép.

Các giáo chức trong nhóm đã thâm cảm thấy rằng, mọi cố gắng của tầng « phấn trắng bầy đen » chẳng qua cũng chỉ là chuyện đã trang xe cát. Giáo chức tư thục trước sau vẫn chỉ là tập thể « dạy thuê nói mướn ».

Nhiều nhà giáo phần nộ trước cái màu đen như « mồm chó » của nghề nghiệp đã phải so sánh nghề thầy giống như nghề của « con em ta ». Một đồng bán tròn nuôi miệng một đồng bán phôi nuôi thân. So sánh như vậy thì quả rằng bất nhân quá, tàn

bạo quá. Nhưng biết nói sao hơn vì thực tế đã như vậy.

Nàng Kiều sau 15 năm lưu lạc nhưng khi tái hồi Kim Trọng thì nhan sắc coi bộ vẫn còn mặn mà.

Nhưng nghề thầy giáo tư nếu ai đã miệt mài theo đuổi 15 năm thì ối thôi, làm sao so được với nàng Kiều !

Thân phận giới thầy giáo tư so với giới « chị em ta » lại thua xa. Ấy vậy mà đời vẫn gán cho chúng tôi cái mào « lương sư » rất tr cao quý.

Mà thực ra, hầu hết giáo chức tư lúc này đã rạc rai rồi. Mọi giới khác làm một tháng lãnh lương trọn 30 ngày. Giáo giới tư thì lại khác, dạy một tháng chỉ được hân hạnh lãnh lương 4 tuần (24 ngày trừ chủ nhật).

Vợ con chúng tôi phải ăn và sống đúng 365 ngày nhưng chúng tôi lại chỉ được lãnh lương một năm chín tháng hay 10 tháng. Danh từ nghỉ hè đồng nghĩa với « treo niền ». Còn bao nhiêu nông nỗi ở nhục khác.

Số giờ mà giáo chức « được » giảng dạy chỉ còn là sự thi ân độ đức của Ban Giám Đốc. Nhà trường có thể thuê hồi giáo chức bất cứ lúc nào, bất cứ trong trường hợp nào. Trong giờ giảng dạy nếu chẳng may gặp cơn gió độc « dẫn đường » thì kể như tôi số. Việc ấy không cần dự gì tới nhà trường. Dĩ chi, con cái giáo chức học tại trường mà cha mình dạy tháng thang vẫn phải ở cổ đóng học phí. Hồi như vậy còn đâu cái nghĩa anh em trong một mái trường ? Còn bao nhiêu cái tàn tệ khác nữa. Trước đây, chúng tôi có hứa với nhà thơ Tú Kếu sẽ công bố trên báo của anh một « Hạc thư của giới bán phôi » nhưng rồi vì chuyện cơm áo gạo đồng cho nên chưa làm được lòng tin yêu của Tú Kếu. Cái Hạc thư ấy bắt nguồn từ những ngôn ngữ : tàn tệ, bỉ ổi, bóc lột, phí giáo dục, gian thương chữ nghĩa, ăn cướp cơm chim, Những ngôn ngữ ấy nếu nói cho phải phép thì không bao giờ nên sử dụng để viết về học đường, nhất là học đường tư thục. Nhưng biết sao hơn vì thực tế đã như vậy, và còn hơn như vậy. Tuy nhiên, Hạc thư ấy cũng có những ngôn ngữ : lương thiện, công bằng, thông cảm, tốt bụng để dành riêng cho các vị Hiệu Trưởng lương thiện, tốt bụng, công bằng...

Phong trào giáo chức đòi tăng lương bùng nổ từ tháng 10 vừa qua chính là kết quả của một thảm cảnh « tràn bờ » như vậy. Đồng thời sự đòi hỏi tăng lương thêm năm bảy chục bạc một giờ cũng chỉ là cách phản ứng hợp lý hợp tình của giáo chức tư trước những bất công và tả, trước những thế lực tai phệt và gian thương giáo dục. Có giun xéo làm cũng quắn, giáo chức tư thục Saigon, Gia Định nhất loạt đứng lên đòi tăng lương — sự đòi hỏi ấy trước hết đã có một ý nghĩa phản kháng — phản kháng cái tinh thần bệ rạc của một số chủ trường, phản kháng những thế lực đang khuynh loát giới tư thục và họ đang làm cái việc « gian nhân hiệp đảng » để hệ thống hóa sự bóc lột giáo chức.

Sự đòi hỏi tăng lương chỉ là đợt pháo đầu. Giáo

chức đòi thì đòi thật, rạch thì đã rạch từ lâu, vì đã có được tăng thêm một vài ngàn mỗi tháng cũng là điều qui hóa nhưng chớ ra quan trọng cho bằng vấn đề phục hồi cái tinh thần lương sư trong giới tư thục, phục hồi những tình nghĩa anh em đã mất giữa Ban Giám đốc và giáo chức.

Sự đòi hỏi tăng lương của giáo chức cũng không có nghĩa như sự tranh đấu giữa hai giới chủ thợ. Sự đòi hỏi ấy trước sau chỉ nhằm đạt được sự biết điều tối thiểu trong tình nghĩa anh em một nhà giữa Ban Giám Đốc và giáo chức. Sự đòi hỏi tăng lương chỉ là bước đầu cho một giai đoạn đầu để tiến đến sự kết hợp nhà giáo trong tinh thần anh em hỗ tương và thân ái bền bỉ rồi từ đó cũng hoàn thành cho bằng được, tranh đấu cho bằng được một qui chế giáo chức tư thục.

Một vài vị chủ trường vì lý do này hay lý do khác đã hoạn loạn lên rằng, cuộc tranh đấu của giáo chức đòi tăng lương có ẩn mưu gây xáo trộn tư thục và ẩn mưu đảo xau bĩ chia rẽ giữa chủ trường và giáo chức trong cái « tinh thần đấu tranh chủ thợ ». Xin các vị cứ tiếp tục theo dõi và hồ hoạn như vậy. Nhưng thực tế đã trả lời, các tư thục có những Ban Giám Đốc lương thiện, thông cảm giáo chức, biết xót thương nghề thầy, coi giáo chức như anh em thì những tư thục ấy tăng hay không tăng lương không thành vấn đề. Một số tư thục đứng đắn, khi phong trào giáo chức tăng lương bùng nổ thì Ban Giám Đốc đã tự ý tìm đến giáo chức trong tinh thần anh em để giải quyết và giải quyết theo chiều hướng anh em như vậy đâu có vấn đề xáo trộn hay chia rẽ giữa chủ nhân với thợ ?

Trước sau sự đòi hỏi tăng lương của giáo chức không mang một màu sắc chính trị nào nếu có chăng thì đó chỉ là màu sắc chính trị của Khổng Phu Tử theo tôn chỉ « có thực mới vực được đạo ». Ủy ban Giáo chức đòi tăng lương (do Đại hội giáo chức tư thục chính thức tin nhiệm với đa số tuyệt đối ngày 15-11) cũng không nằm trong âm mưu của một phe phái nào và nếu có chăng thì đó chỉ là phe phái của đức Khổng Phu Tử với tôn chỉ « độc bất khả hướng tận » làm kim chỉ nam cho cuộc « tranh đấu » ôn hòa chỉ để đòi hỏi Nhà trường nếu « thành » đã cho ăn cơm tây cơm tàu thì cũng phải cho anh em giáo chức hưởng chút cơm chút cháo. Giáo chức vạn bất đắc dĩ mới phải đòi hỏi tăng lương và cũng chỉ là cái cách của kẻ cùng túng trong lời nguyện cầu : « Xin cho chúng tôi hàng ngày được đủ ».

Thế nhưng, giáo chức đòi tăng lương nhà trường lại vội vã thỏa mãn bằng cách buộc học sinh tăng học phí (50đ), để đáp lại sự đòi hỏi của các thầy. Lối giải quyết ấy đau xót cho thân phận của ông thầy thật quá đáng. Thầy lãnh tiền tăng còn mặt mũi nào nhìn trơ ? Cái sa đọa của giáo dục và cái tinh thần bệ rạc của một số con buôn giáo dục là ở cách giải quyết như vậy.

CAO THẾ DUNG

nhân vật thời đại

Giáo chủ đẹp trai nhất nước : LÊ LỘC

Điều tra của L. O. TON

Đạo Ba Hai tức Tôn Giáo Hoàn Cầu thường được các Tin Đồ trong đạo xưng danh như vậy. Trụ sở Trung ương của Giáo Hội đặt tại số 193, Le đường Công Lý S.igon. Trụ sở này tương đương với Tòa Thánh của Giáo Hội tại VN đối với người ngoài đạo, nhưng người trong đạo lại không được coi như vậy, tại sao ? chúng tôi sẽ dần dần trình bày sau.

Trở lại căn nguyên của Đạo Ba Hai tôi được ngài Giáo chủ Lê Lộc cho biết những nội dung như sau : Đạo Ba Hai ra đời tại xứ Ba Tư huyền bí hiện nay tại Ba Tư có khoảng 300.000 tín đồ nhưng cơ sở chính của Đạo Ba Hai tức là nơi tiếp xúc đều hành mỗi đạo toàn thế giới đặt tại Do Thái và Hoa Thịnh Đốn. Nói như vậy để độc giả biết qua mức độ quan trọng của Đạo Ba Hai với những ý đồ quốc tế khi đi nhập vào VN vì Do Thái là cốt lõi của nhân loại, còn Hoa Thịnh Đốn là những nhà Proteo hydralysate cho những con bọ nhện tiền đang hấp hối trên giường bệnh vì Đói Nghèo.

Đạo Ba Hai đi nhập vào VN vào khoảng tháng 7-1954, tháng 7-51 là 1 mẫu chốt chưa sót của lịch sử VN. Trong hoàn cảnh bi hùng đau thương đó Đạo đã đi nhập vào VN qua sự điều hành của Ủy viên truyền giáo quốc tế Jamshed Foz laz người Ấn độ mà quốc tịch Hoa kỳ giám đốc hãng Engisco tại Khánh Hội.

60 phút với Giáo chủ Lê Lộc

Danh từ Giáo chủ là do « nhà báo hiền dân » cho ông Lê Lộc, chứ không phải ông Lê Lộc xưng danh như vậy. Tôi phải nói ngay để phần ảnh hưởng thực được vấn đề. Vì mặc dầu trên thực tế, ông Lê Lộc điều hành Đạo Ba Hai tại VN thì nếu Đạo Ba Hai tổ chức quy mô chặt chẽ như Tòa thánh Vatican thì ông Jamshed Fozdaz « có thể được gọi là » Đức Khâm Mạng còn ông Lê Lộc « có thể được gọi là » Tổng giám mục Ba Hai tại VN. Giáo chủ Lê Lộc gật đầu : có thể coi là như vậy nhưng lại không phải như vậy. Làm tôi diễn cái đầu danh lừng lờ con cá vàng chịu thua.

Đó là những nét độc đáo nhất

của ông Lê Lộc người đang lãnh đạo. Đạo Ba Hai tại VN hiện nay có trên một trăm ngàn tín đồ, trụ sở rải rác khắp 4 vùng chiến thuật, riêng ở Saigon đạo Ba Hai cũng có hàng chục giảng đường như ở Đường Hai bà Trưng là một tiệm vàng, đường Hồng Thập tự là tiệm bán đồ gỗ.

Vài nét về tiểu sử Giáo chủ Lê Lộc

Năm ni van xin mãi Đức Giáo chủ Lê Lộc nhất định không cho biết tiểu sử, chỉ được Giáo chủ dạy : nên hiểu « ta » như sau : « Lê Lộc là 1 người thường như trăm ngàn người khác, không có tiểu sử » mặc dầu là đương kim Chủ tịch Hội Đồng tinh thần Đạo Ba Hai QG VN. To như vậy, quan trọng như vậy, cũng chiếu với các đảng giáo chủ đương kim mà lại quá khiêm tốn khiến tôi ngỡ ngờ và lúng túng muốn khoanh tay cúi đầu tạ lỗi.

Nhưng van xin riết, ngài giáo chủ cũng bật mí cho vài nét tiểu biếu sau đây : Tuổi Đinh Sửu tức năm nay 34 tuổi, có vợ hai con,

đồng quê hương với Tổng Thống VN Cộng Hòa hiện nay ; Gia nhập Đạo Ba Hai năm 1960, được cung nghinh lên làm Chủ tịch Hội đồng tinh thần Đạo Ba Hai Quốc gia VN từ năm 1967. Đã đi hành đi xem các Thánh Tích Ba Hai hoàn cầu tại Ba Tư, Do Thái và Mỹ (tại Mỹ có khoảng 30000 tín hữu Ba Hai).

Chân dung giáo chủ Lê Lộc

Chúng tôi mạn phép nhic lại một lần nữa là danh từ giáo chủ là do Đạo phái viên L. O. TON « hiền dân » cho vui, chứ không phải ông Lê Lộc xưng danh như vậy. Ngài giáo chủ đẹp trai, tôi xin mạn phép lại trăm ngàn lần như vậy « ông mô tả được những nét đẹp trai khôi ngô tuấn tú, đủ 32 tướng tốt của ngài Giáo chủ.

Mô tả cách gì cũng không đủ, mà lại còn mắc tội phạm thượng phủi vế độc giả nào có tâm đạo lại tra chuồng về đẹp chim sa cá lặn của trời đất xin mời đến số 193/le Công Lý Trụ sở Trung ương đạo Ba Hai tìm cách bề kiến ngài. Giáo chủ mới xác nhận những điều tôi mô tả là đúng sự thực. Giáo Chủ Lê Lộc thì như vậy, còn nhị vị Lê Cháu, Lê Cháu cũng họ Lê cả lại cùng ở trong hội đồng tinh thần có đẹp trai như Lê Lộc không ? Vì chưa được bề kiến nhị vị phụ tá.

Đúng theo tinh thần trong cuộc đạo đàm với Giáo chủ Lê Lộc thì trong Hội Đồng tinh thần đạo Ba Hai Quốc gia VN có 9 người trên giấy tờ thì ông Lê Lộc là chủ tịch nhưng trên thực tế (?) 9 vị ấy quyền hạn như nhau. Như vậy tại Việt nam chúng ta có 9 giáo chủ Đạo Ba Hai ? Thứ tự như sau : Lê Lộc, Lê Cháu, Lê Cháu, Trương liên Đông, Nguyễn Hoàng Lộc, Lê duy Thịnh, Ng. văn N. Quang đình Minh và người đẹp xứ Huế Tr. thị Giảng Châu. Ngoài cửu vị trên đây, Đạo Ba Hai còn có nhị bách vị ủy viên truyền giáo trẻ trung mà cần được hoãn dịch dài dài để lo hoàng đơng chánh pháp đó là 10 trung đạo đặc cho Giáo chủ Ba Hai tại Việt Nam Lê Lộc nói riêng và đạo Ba Hai nói chung vậy. Vì nếu không có 200 ủy viên truyền giáo tài hoa mà cần, nhứt là vì đạo thì làm đạo Ba Hai phát triển như ngày hôm nay.

Theo Giáo chủ Lê Lộc thì đạo Ba Hai có khoảng gần một trăm ngàn tín đồ, mà có 200 ủy viên truyền giáo trẻ trung được hoãn dịch để chăm sóc con chiên không kể đến những vị ủy viên truyền giáo ngoài hạng tuổi quân dịch. Cứ lấy tỷ số một trăm ngàn trên hai trăm thì cứ 500 tín đồ có một tang sĩ Ba Hai. Thiết nghĩ như vậy thì so với các tôn giáo khác như Thiên Chúa giáo thì quê đạo Ba Hai đang lạm phát tang sĩ đó.

VN chúng ta nghèo khổ cơm không có mà ăn mà cái gì cũng lạm phát : Lạm phát lương lương, lạm phát tiền bạc lạm phát báo chí, lạm phát giáo chủ, lạm phát lãnh tụ, đến nay nếu có lạm phát thêm vài chục ủy viên truyền giáo Ba Hai cũng là lẽ thường.

Gọi là một chút tâm đạo tôi xin báo động với Giáo chủ Lê Lộc rằng, cần thận nhé ! thái quá bất cập, với 200 ủy viên truyền giáo trẻ tuổi thừa hưởng xông lên, lại quá trị một giảng đường là một căn phòng đầy đủ tiện nghi, bên ngoài treo hình bằng là một cơ sở tôn giáo điều đó nguy hiểm lắm đó. Ta sợ các vị ủy viên truyền giáo sẽ tung hoành, đại khái vào dịp tết mở đại một sông si phê giải trí «bổ» mà tà linh kin đâm đụng vào. Quá khứ chánh quyền đã phải vào chiêu ra Tòa án dự luận vì Đạo Ba Hai rồi. Tôn giáo Ba Hai không có đẳng cấp Tu sĩ, Tăng sĩ nhưng lại có đẳng cấp tương đương với hai đẳng

cấp trên gọi là đẳng cấp Ủy viên truyền giáo. Tôi không thấy một trường huấn luyện, một tu viện nào huấn luyện cho các Ủy viên truyền giáo này mà Giáo chủ Lê Lộc đã có ngay hai trăm Ủy viên trong hạng tuổi quân dịch, thân thể cường tráng đầy nhựa sống hết lòng việc đạo vì được Giáo chủ Lê Lộc lo cho giấy hoãn dịch. Một cái bùa hộ mạng, nên Ủy viên truyền giáo cũng phải háng say hoạt động, hoạt động lơ lơ tắc trách chực chờ sẽ bị phủ nhận là Ủy viên truyền giáo. Giấy hoãn dịch sẽ bị thu lại từ khi c. Thở cũng đủ rồi. Tại VN này cứ lo được như vậy cũng xứng đáng là giáo chủ rồi chứ cần gì phải lo những việc hồ phong hoán vũ mới được nhận làm giáo chủ.

Nói thêm rằng đời sống riêng tư các vị ủy viên truyền giáo cũng như trăm ngàn các thanh niên khác nghĩa là vẫn tha hồ kiếm kế sinh nhai và lấy vợ ăn mặc sao cũng được, miễn làm sao đừng để linh b. t là được.

Đạo Ba Hai rất dễ dung hợp với người VN. Đạo Ba Hai không ngăn cấm gì hết : Thờ phật, thờ chúa, thờ ông bà, lấy vợ, đi làm, thờ ai cũng được. Đạo Ba Hai không cấm lại còn khuyến khích là khác, M. t. tôn giáo rất hay là, Lão Tôn xin trần trọng mời độc giả đến đường Công lý tìm hiểu. Về giáo lý thì như vậy đó.

Chiến tranh đang tàn và Hòa Bình sẽ tới thật lộng lẫy trên quê nhà cho dù Điều hầu, Bồ câu hay là phè có can cũng không nổi.

Mọi người sẽ cùng nhìn sự tàn tạ của bạo lực bằng truyện dài **CHIẾN TRƯỜNG TÔI TỆ** do Chiêu Dương ấn hành vào mùa đông này.

- «...những bấp thịch nơi cánh tay hần cuộn cuộn chuyển động, chắc ở nhà con vợ hần mệt dữ, phải rên lên vì khoái lạc... nhưng bây giờ hần đang dùng cả sức lực ôm ba trái đạn súng cối, đạn lạnh ngắt, biết rên mẹ gì...»
- «... em có nghe tiếng lá bay xạc xào, gió đêm đã lang thang trên muôn vòm đỉnh cây, hạnh phúc nào không tả tôi, không đành cay...»

Đọc trong **CHIẾN TRƯỜNG TÔI TỆ** truyện dài của Ngô Đình Vạt đã phát hành khắp nước.

HÒA BÌNH
TRÊN QUÊ NHÀ

TÍNH SỐ ĐỜI

HÒA ĐÀM CÓ GIỌNG MỚI

Cuộc hòa đàm về Việt Nam đã bước qua tuần thứ 96. Trong phiên họp ngày thứ tư 23-12 vừa qua, phái đoàn CS đã cho thấy một giọng điệu tương đối mới mẻ, mặc dù chưa có sự thay đổi về những yêu sách. Xuân Thủy cũng như Nguyễn thị Bình đã thay thế một phần lớn những lời lẽ tuyên truyền bằng sự phát biểu một số ý kiến về vấn đề từ binh là vấn đề mà Mỹ và VNCH đã đưa ra từ khi có cuộc đổ bộ bất thần xuống Sơn Tây. Sau phiên họp, Xuân Thủy còn tuyên bố với các phóng viên báo chí rằng Hà Nội sẵn sàng giúp Mỹ vượt các khó khăn nếu Mỹ đồng ý rút hết quân đội khỏi Việt Nam trước ngày 30 tháng 6 năm 1971. Tuy nhiên, tương thuật về viện ảnh hòa bình Việt Nam qua cuộc hòa đàm Ba Lê, sau phiên họp thứ 96, một số báo xuất bản tại Sài Gòn lại tỏ ra thất vọng. Sự thất vọng bắt nguồn từ những ý kiến nhận xét do các viên chức Mỹ đưa ra. Trong một cuộc họp báo tại Hoa Thịnh Đốn, ngoại trưởng Rogers đã tuyên bố những lời lẽ bày tỏ thiện chí của Xuân Thủy đúng ra chỉ là một thủ đoạn vật. Trước đó, Bộ Trưởng Quốc Phòng Mỹ, Melvin Laird đã quả quyết rằng Mỹ dùng những biện pháp trả đũa mạnh mẽ đối với BV, nếu BV cứ tiếp tục lợi dụng thiện chí của phe đồng minh để theo đuổi các mục tiêu quân sự tại VNCH cũng như không chịu đáp ứng về vấn đề từ binh. Dựa vào các ý kiến trên, nhiều nhà báo cho rằng hòa bình vẫn còn là một hình bóng xa vời. Trong khi đó, tại Luân Đôn, nhiều dư luận báo chí cho rằng năm 1971 có thể là năm tái phát dữ dội chiến tranh tại VN. Qua sự ghi nhận của phóng viên đài BBC thì một tờ báo lớn tại Luân Đôn đã dự đoán rằng sang năm 1971, các phe đối chiến tại Việt Nam nói riêng và Đông Dương nói chung có thể mở các trận đánh dữ dội hơn, do đó, chiến cuộc sẽ không kết thúc như mọi người mong mỏi mà rất có thể sẽ bùng nổ một cách rộng lớn hơn. Nhưng dù sao thì vào những ngày cuối năm 1970 này, cả hai phe đã đồng ý với nhau được về một điều: ngưng chiến ngắn hạn trong các dịp Giáng Sinh và đầu năm dương lịch. Thời hạn ngưng chiến do hai phe đưa ra tuy không giống nhau, nhưng ít nhất vẫn có ngưng chiến.

DỰ ÁN 71 CỦA SÀI GÒN VÀ HÀ NỘI

Một số dữ kiện đã được các quan sát viên ghi nhận là các dữ kiện khá quan trọng đề trước đôi bên về công việc văn hồi hòa bình VN cũng đã xảy ra trong tuần qua. Trong dịp chủ tọa lễ mừng khóa 23 Sĩ quan Hiện Dịch tại trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt, Tổng Thống Thiệu đã nhắc tới một sự chuyển mình cần thiết của VNCH từ tình trạng chiến tranh sang tình trạng xây dựng một nền kinh tế vững chắc bằng một loạt các chương trình dài hạn. Trong dịp này, Tổng Thống Thiệu cũng nhắc lại thái độ ngoan cố của CS và xác định không chấp nhận bất kỳ một giải pháp liên hiệp nào, tuy nhiên, theo nhiều người thì việc đề cập tới sự chuyển mình của VNCH có thể coi là một dấu hiệu chứng tỏ đang có những thay đổi lớn lao trong tình hình Việt Nam. Những người này cho rằng rất có thể trong một tương lai không xa sự giải quyết cuộc chiến hiện nay sẽ được thực hiện và việc Tổng Thống Thiệu báo trước về giai đoạn chuyển mình chính là một chuẩn bị trên dư luận. Những người trên cũng căn cứ thêm vào thông cáo của Hội Đồng chính phủ CSBV nói về kế hoạch Nhà Nước năm 1971. Theo bản thông cáo này thì BV đã xác nhận rằng sản xuất nông nghiệp và xây dựng cơ bản sẽ là công tác trọng yếu của miền Bắc trong năm tới. Tinh thần bản thông cáo có vẻ trái ngược khá nhiều với những lời tuyên bố quyết liệt của một vài yếu nhân CS tại Hà Nội, và bắt buộc người ta phải nghĩ rằng những lời tuyên bố quyết liệt trên cũng chỉ là những lời nói suông. Bởi dù sao thông cáo cũng phản ánh quan điểm chính thức của Hội Đồng chính phủ BV và sự đặt nhẹ việc đẩy mạnh các nỗ lực chiến tranh đã cho thấy BV không dự trù dành cho thời gian tới những hành động quân sự lớn lao. Tuy vậy, một số người đề đặt vấn đề nghĩ rằng rất có thể đây cũng chỉ là một đòn phép vi trong chính trường, sự che đậy dụng ý thực của mình đã trở thành một việc cần thiết. Rút lại, những sự kiện được ghi nhận có vẻ vẫn ngấm chứa nhiều tiếng nói khác biệt mà những người theo dõi chưa dám quả quyết hoàn toàn nghiêng về phía tiếng nói nào. 1971 sẽ là năm chấm dứt chiến tranh hay mở rộng chiến tranh? Câu trả lời lại phải chờ thời gian.

manh tới. Tuy nhiên, chiếu theo thực tế tình hình thì có vẻ những dự đoán cho rằng chiến tranh mở rộng không chắc sẽ đứng vững. Nhiều người cho rằng nếu chiến tranh có mở rộng thì cũng chỉ có tác dụng đủ để biến cuộc chiến VN hiện nay thành một cuộc chiến Đông Dương để toàn bộ vấn đề có thể được giải quyết.

DỰ LUẬT BẦU CỬ TT.

Đối riêng với miền Nam VN thì tuần qua cũng là tuần mở đầu cho một sự việc mới: chuẩn bị tranh cử Tổng Thống vào tháng 9 năm 1971. Hạ viện trong phiên họp ngày 22-12-70 đã chấp thuận trên nguyên tắc dự luật bầu cử Tổng Thống, Phó Tổng Thống được trù liệu tổ chức vào ngày 3-9-1971. Một trong những điều khoản của dự luật này đã được dư luận đặc biệt lưu ý là điều khoản 7, ấn định ứng cử viên TT và PTT phải được sự giới thiệu của 40 dân biểu, nghị sĩ hoặc 100 đại diện dân cử cấp Tỉnh, Thị. Những người đứng trong hàng ngũ đối lập cho rằng điều khoản này nhằm gây khó khăn cho các lãnh tụ đối lập và có tính cách vi hiến. Tuy nhiên, Hạ Viện đã thông qua điều khoản này bất chấp mọi ý kiến chống đối. Trước đó một nhân vật được nhắc nhủ đến khá nhiều là đại tướng Dương Văn Minh đã tuyên bố rằng ông sẽ không ra tranh cử Tổng Thống vào tháng 10 năm 1971 nếu luật bầu lại là một luật vi hiến. Sau quyết định của Hạ Viện, người ta chưa rõ thái độ của Đại tướng Dương Văn Minh ra sao, nhưng hết thấy đều vẫn nghĩ rằng tướng D. v Minh sẽ có mặt trong cuộc tranh cử sắp tới. Nhưng, tướng Dương Văn Minh sẽ có mặt như thế nào là điều mà dư luận đang thắc mắc. Một nguồn tin đã cho biết rằng rất có thể sẽ có sự phối hợp giữa tướng Dương Văn Minh và Tổng thống Thiệu vào phút chót. Nguồn tin này dựa vào những ý kiến khuyến cáo của một lãnh tụ Phật giáo thuộc phe Ấn Quang và đã được các quan sát viên phê phán rằng: đó là một hình thức liên hiệp tuyệt hảo nhất. Bởi, cho tới nay, theo nhận định chung, tướng Dương Văn Minh vẫn được coi như một nhân vật đã được chọn lựa bởi phe bên kia. Nhưng, hình thức liên hiệp trên có lẽ chỉ có thể xảy ra trong những điều kiện bảo đảm được sự thẳng thắn tuyệt đối của Mỹ. Vì, dù sao thì người ta cũng khó lòng biện bác nỗi cho sự xuất hiện trở lại của tướng Dương Văn Minh, nếu không dựa vào những ý muốn nào đó của người Mỹ đặt vào trong vấn đề Việt Nam. Như thế, Minh Thiệu hay Thiệu Minh sẽ là một liên danh có tính cách liên hiệp kiểu Mỹ.

PTT KỲ VÂN CHƯA HẾT CAY

Cũng trong khuôn khổ chuẩn bị cho các cuộc tranh cử vào cuối năm tới, người ta đã ghi nhận được sự tái xuất giang hồ của Phó Tổng Thống Kỳ. Nhân vật được kể là tiêu biểu cho hàng ngũ những người chống Cộng tới nay đã đột nhiên từ bỏ hẳn thái độ im lặng và trở nên hoạt động hơn. Sau khi chính thức viếng thăm nước Mỹ trở về, PPT

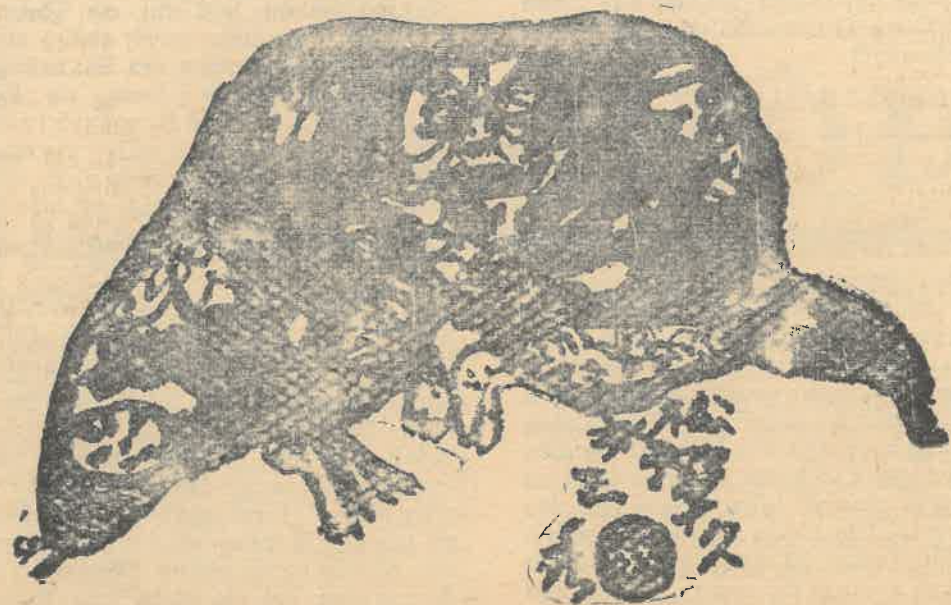
Kỳ đã xuất hiện trong nhiều dịp, xen vào nhiều công việc và tuyên bố nhiều về các vấn đề chính trị. Sự hoạt động của PTT Nguyễn Cao Kỳ đã khiến một tờ báo đặt nghi vấn rằng có thể dự luật bầu cử Tổng Thống đang được Hạ Viện biểu quyết thông qua nhằm vào ông nhiều hơn là nhằm vào Đại tướng Dương Văn Minh. Điều 10 khoản 7 trong dự luật trên khi được thông qua có thể là một trở lực đáng kể nếu PTT Kỳ quả có ý định nhảy vào vòng tranh cử. Theo tờ báo trên thì sự ngăn chặn việc PTT Kỳ nhập cuộc có thể xuất phát từ một ý định là duy trì những điều kiện tốt đẹp tối đa cho hàng ngũ những người chống Cộng mà tờ báo coi TT Thiệu là tiêu biểu. Tờ báo lập luận rằng sự nhập cuộc của PTT Kỳ sẽ khiến TT Thiệu bị chia phiếu và như thế, Đại tướng Dương Văn Minh, tiêu biểu cho khuynh hướng liên hiệp hay trung lập có nhiều hy vọng thắng cuộc hơn. Vậy, ngăn chặn PTT Kỳ nhập cuộc tức là ngăn chặn sự thành công của phe chủ trương liên hiệp và trung lập. Nhưng, dầu cho lập luận của tờ báo trên là hữu lý thì người ta vẫn nhìn thấy ngay từ bây giờ là trong cuộc tranh cử vào cuối năm tới, những người chống Cộng chắc chắn sẽ phải đương đầu với rất nhiều khó khăn, khó khăn không những do kẻ địch mà còn do chính đồng đội nữa.

MỘT LÃNH TỰ KỲ CỰU BỊ LẬT ĐỔ

Một trong số những biến cố không kém quan trọng là biến cố tại Ba Lan. Một cuộc nổi dậy của hàng trăm ngàn dân chúng gồm đủ mọi thành phần đề phản đối việc tăng giá thực phẩm đã xảy ra tại nhiều tỉnh thuộc quốc gia Cộng sản trên đề dẫn đến sự mất chức của lãnh tụ Gomulka, một lãnh tụ thuộc hàng ngũ kỳ cựu. Khi cuộc nổi dậy khởi sự, nhiều người đã nghĩ rằng rất có thể đây là một ngọn đóm mới mà Mỹ đã tung ra được sau nhiều thời gian xâm nhập Đông Âu, hầu buộc Nga phải tích cực hơn trong việc giúp Mỹ đánh xong vấn đề Đông Dương. Nhưng, sau khi Gomulka bị lật đổ, chính những người trên lại thay đổi ý kiến, nhận định rằng cuộc nổi dậy có thể chỉ phản ánh một mưu toan mới của Nga Xô, nhằm nắm chặt quốc gia trên trong sự kiểm soát của Mạc Tư Khoa. Dầu sao thì sự thay đổi người lãnh đạo của Ba Lan cũng phải được ghi nhận là một biến cố quan trọng mà ảnh hưởng của nó sẽ được soi sáng trong những ngày tới đây. Song song với biến cố trên, người ta cũng không quên lưu ý tới những lời tuyên bố một số yếu nhân Mỹ về quan niệm bang giao với Trung Cộng. Ngoại trưởng Rogers đã chính thức cho biết rằng Mỹ có thể sẽ thiết lập bang giao thân thiện với Hoa Lục tức là có thể tiến tới công nhận hai quốc gia Trung Hoa, một điều mà từ nhiều năm nay Mỹ nhất định không làm. Thực ra, không phải đợi tới khi ngoại trưởng Rogers tuyên bố người ta mới nhận ra khuynh hướng trên của Mỹ. Tuy nhiên,

(Xem tiếp trang 49)

✧ ký sự của Hà Túc Đạo ✧

35 KIỂU «BỤI ĐỜI»

Thời gian gần đây hai chữ «bụi đời» bỗng được khá nhiều tờ báo ở Saigon nhắc nhở. Nào là tin đại nhạc hội «bụi đời» do «hippie chúa» Trường Kỳ đứng ra tổ chức. Nào là tin đã có mấy người Mỹ thành lập những «trung tâm bụi đời» cho các trẻ đánh giầy ở VN. Mới đây nhất là tại hội chợ từ thiện Đồng Tâm đã có hẳn một gian hàng lấy tên là «gian hàng bụi đời» trông nom.

Danh từ «bụi đời» thure ra không phải là một tiếng mới mẻ đối với người VN, nhất là giới trẻ. Nói tới bụi đời người ta thường nghĩ ngay tới hình ảnh phong trần của những kẻ không nhà không cửa, lang thang hết nơi này tới chỗ khác, và làm đủ thứ nghề để mưu sinh. Đại đa số dân bụi đời đều giống nhau ở điểm là rất «chịu chơi». Không bao giờ họ để dành tiền. Có đồng nào trong túi là họ vung ra xài cho bằng hết mới thôi.

Nhưng ý nghĩa đích thực của «bụi đời» là gì? Tại sao họ lại thích bụi đời? Có bao nhiêu kiểu bụi đời ở VN? Những kẻ bụi đời có giây phút nào mơ ước được trở về mái nhà ấm cúng của gia đình không? Đó là những thắc mắc mà cho tới đây giờ đây còn rất nhiều người bạn tâm tâm tìm hiểu.

Bụi đời có nghĩa là hư hỏng?

Có nhiều người, nhất là những bậc làm cha mẹ đã nghĩ rằng đa số dân bụi đời đều là những kẻ

hư hỏng. Kể viết bài này, có lần đã được chứng kiến những lời than thở của hai người bạn lớn tuổi nói về con cái trong nhà. Sau những câu chào hỏi thân mật thương lệ, một đấng làm cha mẹ bỗng xoay sang đề tài «bụi đời»:

— Chán quá anh ạ. Thành con tôi nó vừa bỏ nhà đi «bụi đời» xong.

— Ấy chết, ông bạn kia đây này. Anh đã cho người đi tìm bắt nó về nhà chưa.

— Tìm gì nữa anh, ông bạn này thờ dài. Nó đã muốn hư hỏng thì cho nó hư hỏng luôn.

Đối với những người làm cha mẹ, hai chữ bụi đời thường gây cho họ một ấn tượng xấu như thế đó. Nhiều đấng làm cha mẹ đã lý luận: «nó đã không thêm nghĩ gì đến tôi, lại cậy tú bỏ nhà đi hoang như thế thì làm sao mà tốt được». Một đấng khác đã lên án: «Nếu thằng con tôi mà bụi đời tôi sẽ từ nó luôn». Vì đó là một thằng con bất hiếu.

Ngoài ra, nhiều đấng làm cha mẹ cũng đã nghĩ rằng đứa con bụi đời của họ, sau khi bỏ nhà ra đi, sẽ tiến đến những hành vi phạm pháp, vì «đẩy tiền đầu mà nó sống đây, nếu không phải là ăn cắp ăn trộm».

Bà Nguyễn Thị V, nhà ở đường Pasteur đã cho kể viết bài này biết nỗi lo lắng vì có một thằng con

vừa mới bụi đời của bà: Tôi lo quá anh ạ. Thằng B nhà tôi thực ra không phải là nó xấu, hư hỏng mà chỉ vì ham vui, chung vui bạn nên nó đã bỏ nhà ra đi cả tuần nay. Có người vừa bảo với tôi hiện thằng B đang ở chung với một bang ăn cắp xe Nhật. Tôi sợ con tôi nó cũng tập ăn cắp xe thôi chết.

Theo nhiều đấng cha mẹ, thì những đứa con của họ thích bụi đời ngoài lý do bạn bè rủ rê cũng còn vì lý do sau: «chắc chắn nó ăn cắp tiền trong túi, sợ tôi biết sẽ đánh, nên bỏ nhà đi luôn không dám về nữa». Hoặc: Tính nó vốn thích lêu lổng như vậy từ hồi nhỏ, lại lười học nên nó đã bụi đời để được sống phóng túng tự do.

Đặc biệt hơn cả, là có một bà mẹ ở Tân Định đã cho biết con gái của bà «bụi đời» chỉ vì «nó muốn chạy theo tiếng gọi của tình yêu». Theo bà thì cô gái bụi đời này mới có 16 tuổi nhưng đã say mê một anh chàng hippy bằng tuổi ở cùng xóm. Dĩ nhiên bà mẹ ngăn cản kịch liệt và đã nhiều lần áp dụng hình phạt roi vọt để cảnh cáo. Một bữa kia bỗng đứng trước con gái của bà biệt tích, không tới về nhà trước bữa cơm chiều nữa. Cô nàng đã chạy theo tiếng gọi tình yêu. Sau cùng có người đã mách với bà mẹ là họ đã bắt gặp cặp tình nhân «mới» này đang du dương mí nhau ở ngoài Cáp!

Bụi đời là một hành động can đảm..

Nhưng đối với dân bụi đời chính cống bà lang troc thì bụi đời lại là hành vi can đảm. Một đấng bụi đời đến đó «giờ muốn quay về với gia đình cũng không biết nhà cha mẹ ở đâu nữa» đã phát biểu ý nghĩa của bụi đời với nhà báo:

— Theo tôi, bụi đời «le lói» lắm chứ. Ai nhất gan, không có tinh thần tự lập đầu có thể bụi đời được. Chỉ có những kẻ can đảm, thích tự do sống lang bạt kỷ hồ mới có thể bụi đời vì «bụi đời là bỏ nhà đi luôn không thêm về nữa. Tất cả những dân bụi đời đều phải là những người tự mình nuôi sống lấy mình, không cần nhờ cậy tiền bạc của gia đình đã mang theo.

Vấn theo lời đấng bụi đời này thì những người bụi đời chính hiệu ở VN ít lắm. Phần lớn đều là «bụi đời giai đoạn» và «bất đắc dĩ» không à. Anh chàng tự xưng mình là bụi đời chính hiệu giải thích: bụi đời giai đoạn là những dân con nhà giàu ăn cắp tiền của cha mẹ đi chơi cho đã một thời gian rồi lại quay về nhà năn nỉ xin cha mẹ tha thứ. Cũng được kể là «bụi đời giai đoạn» đối với những người bỏ nhà ra đi chỉ vì một phút nóng giận hay một hành vi lỗi lầm nào đó. Sau khi nóng giận đã qua cũng như hành vi lỗi lầm đã được gia đình tha thứ, những dân «bụi đời giai đoạn» này lại «tùng cách chim chim về tổ ấm», vì chịu cực hơn đau có nỗi.

Bản vẽ «bụi đời bất đắc dĩ», một công chức lúng lúng tại bộ Xã hội đã cho biết phần lớn là những nạn nhân của chiến tranh. Đây là những đứa trẻ mồ côi không nhà không cửa từ toàn quê hương tị nạn

và thường làm đủ nghề để sống: giữ xe, đánh giầy ăn xin, móc túi v.v.. như những dân bụi đời chính hiệu.

Tại sao chúng bụi đời

Ngoài những lý do «bụi đời giai đoạn» và «bất đắc dĩ» mà chúng ta vừa đề cập ở trên, một số dân bụi đời chính hiệu đã cho biết sở dĩ họ bụi đời chỉ vì họ không chịu đựng nổi bầu không khí tù túng và khó thở của gia đình.

Em Nguyễn Văn H một dân bụi đời đang sống ở khu Dân sinh đã thốt lên: sống chung với gia đình tôi chịu không nổi. Ngày nào ông bà ấy cũng cãi nhau vì tiền bạc, và vì mèo mổ suốt ngày.

Trường hợp em H cũng là trường hợp thường thấy nơi các em sống bụi đời khác. Đây là 1 hiện tượng thể thảm bất nguồn từ hoàn cảnh chiến tranh, loạn lạc mà xã hội VN đã và đang gánh chịu hơn 10 năm nay.

Vì chìm đắm trong lo âu chiến tranh và hàng ngày phải vật lộn với nhau để mưu sinh, nhiều gia đình đã quên cả việc giáo dục dạy dỗ con cái. Trong khi người cha mãi mê kiếm tiền chạy ap phe thì người mẹ ở nhà chỉ biết bài bạc, hội hè, phó mặc việc giáo dục con cái cho các thầy ở trường hoặc cho các người giúp việc.

Sống trong hoàn cảnh như vậy thử hỏi sao đứa trẻ không có những giây phút chán ngán. Từ chỗ ngao ngán này ý tưởng thoát ly gia đình bỗng dưng nhen nhúm. Và rồi chúng bụi đời.

Một lý do khác nữa để cắt nghĩa tại sao có những đứa trẻ thích bụi đời là vì gia đình của chúng qua nghèo khổ. Trong khi đời sống xa hoa bên ngoài lại quá hấp dẫn. Em Đỗ Văn C. 16t đã cho biết em bụi đời chỉ vì nhà em ở mãi trong một cái hóc ở khu phường Củi của N. Trạng quá chật chội và ở nhà ngày nào cũng thấy ông bà đó cãi nhau nhau vì tiền bạc hoài thấy chán quá. Ra đi như thế này

Mỹ viện sắc đẹp

102 Trương Công Định SG (gần Vườn Tao Đàn)

12 NĂM DANH TIẾNG TẠI THỦ ĐÔ

do cô **CHU THỊ PHƯỚC**

tốt nghiệp tại Ba Lê điều khiển

Sửa vết sẹo, trừ tuyệt mụn, tàn nhang. Làm da mặt mịn màng xinh đẹp. Làm ngực nở, bụng nhỏ mấy phân cũng được. Với nhiều máy Pháp, Đức, Thụy Sĩ Robot Marsor Haute Frequencie, Colibris Sohs, Brawa, Désincrustation galvanique máy HERISON bảo đảm làm mất vết nhăn.

Bảo đảm kết quả — Có giá học sinh
Nhận dạy học trò

em C. thấy cuộc sống thật hạnh phúc. «Ngày kiểm được tới ba, bốn trăm lạng. Kiểm được đồng nào mặc sức mà ăn tiêu không phải nộp tiền cho ai cả.»

Đôi khi phim ảnh, sách báo nói về những cuộc phiêu lưu đầy hứng thú của những người hùng bụi đời cũng là một động lực thúc đẩy đưa trẻ bụi đời. Những em này đã cho rằng phải bỏ nhà ra đi mới có cơ hội trở thành những Trần Đại, Loan mất Nhung, Batman, hoặc Lucky Lucke. Các em nói «ở nhà với mẹ biết ngày nào khen anh nhỉ».

Có bao nhiêu kiểu bụi đời?

Bụi đời có nhiều kiểu lắm. Bụi đời kiểu công tử con nhà giàu khác với bụi đời con nhà nghèo. Bụi đời kiểu hippie khác với bụi đời kiểu học sinh. Bụi đời già khác với bụi đời nhóc tí. Bụi đời «con trai khác với bụi đời «con gái»...

Tùy theo những kiểu này, người ta đã thấy nhiều lối sống khác biệt của dân bụi đời.

Dân bụi đời con nhà giàu có một lối sống thật chiến. Họ có cả nhà riêng để ở, xe hơi riêng để đi và gái để ấp. Thường thì những dân bụi đời này bỏ nhà ra đi vì nhiều lý do: chán cảnh bất hòa trong gia đình, mẹ gái, và nhất là muốn trở thành một thứ người hùng.

Khi bỏ nhà ra đi như vậy, họ không quên «địa» của ông già bà già một số tiền lớn để mặc sức ăn tiêu phung phí trong một thời gian. Sau khi hết tiền, họ thường sống bằng hai cách: lập băng ăn cướp, hoặc xé nếu tính sẵn gan lì hoặc lại quay về với gia đình một thời gian, rình cơ hội cuôm một số tiền khác để tiếp tục bụi đời nữa.

Bụi đời «con nhà nghèo» có vẻ gian nan hơn nhiều. Trước hết đại đa số dân bụi đời nghèo đều là những kẻ không nhà không cửa. Đây là những kẻ có cuộc sống ngoài vỉa hè lấy trời làm màn, đất làm chiếu. Để mưu sinh, chúng sống bằng đủ thứ nghề ăn cắp vặt, móc túi, giữ xe, nhất là đánh giày. Khi

nào kiếm được tiền, chúng tiêu không tiếc tay vào những cuộc vui giải trí tầm thường như xem hát bóng, coi cải lương, đánh bi da, banh tay, và ăn cho khoai khoai. Một số lớn như em bé đánh gậy còn cho biết nhiều khi ham coi xi nê quá, chúng đã không ngần ngại bán luôn cả thùng đồ nghề để lấy vài trăm mua vé.

Bụi đời kiểu hippie cũng tương tự với bụi đời kiểu nhà giàu nghĩa là thường có nhà riêng và sống thành một băng. Lý do bụi đời của loại này phần lớn cũng vì hoàn cảnh gia đình và «vì lười thích đi chơi hơn học» Cuộc sống bụi đời của những băng hippie này gần đây đã được báo chí nhắc nhở đến rất nhiều qua các cây bút của Nguyễn Hoàng Đoan, Trường Kỳ, Huyền Anh... Khẩu hiệu của hippie bụi đời dĩ nhiên là «make love, not war». Vì thế trong mỗi băng hippie bụi đời, người ta thường thấy sự xuất hiện của những hippie giống cái. Những cảnh bắt địa hoặc làm tình tập thể là những cảnh rất thường xảy ra trong cuộc sống của những dân bụi đời kiểu này.

Trong các hội bụi đời có lẽ bụi đời kiểu học sinh là khó tìm hiểu nhất. Đây có thể là những cô cậu ngày hai buổi vẫn ngoan ngoãn cắp sách tới trường, dưới cặp mắt chứng kiến của cha mẹ, nhưng chẳng bao giờ các cô cậu này đi học thật sự cả. Thường khi các cô cậu tụ tập nhau ở một địa điểm để đàn ca hát xướng, làm ái tình lãng mạn hoặc kéo cả bọn đi chơi lang thang trong suốt giờ học. Để có tiền bụi đời, các cô cậu này đã không ngần ngại ăn cắp tiền của cha mẹ hoặc dùng tiền đóng học phí để vui chơi.

Cũng có thể đây là những học sinh từ tỉnh lên Saigon học. Vì một lý do nào đó, gia đình bỗng dưng không thể tiếp tục gửi tiền trợ cấp được nữa và các cô cậu học sinh này bỗng dưng biến thành những dân bụi đời.

Vì cốt cách vốn là hạng «dại lưng tốn vải ăn no lại nằm» nên các cô cậu bụi đời loại này đã sống thật vất vả. Một cậu học sinh bụi đời đã kể với nhà báo: «Có ngày hai đứa tụi em chỉ có mỗi 10đ. để đủ ăn chung một bữa cơm xã hội và ra máy nước uống giải khát. Để có tiền kiếm miếng ăn thôi — chứ chưa nói tới việc học — nhiều người đã phải chạy toát mồ hôi xin các chằn dạy học tư gia, thư ký và cả lao công nữa. Dĩ nhiên chỗ ở của mấy cậu học trò bụi đời đó đây không thể tả. Đã có lần, kể viết bài này đã suýt ngộp thở khi phải đắp chùng chung với một chú học sinh bụi đời học đệ nhị ở Đà Lạt. Giảng sơn của chú chỉ gồm vốn vẹn một chiếc ghế bô cũ, một chiếc chăn, một chiếc ghế (không có bàn học vì bà chủ nhà lấy lại) và một số dụng cụ bếp núc gồm nồi niêu, bát đĩa và bếp dầu. Cậu học sinh bụi đời đã kể lại có những buổi cậu đã đợi tới xanh xao cả người vì không đào đâu ra gạo để nấu cơm. Cố gắng chờ tới đến cậu mới lên ra vườn rau của những nhà lân cận nhỏ dại vài ba củ khoai tây về luộc ăn cầm hơi. Lăn khác, đang đợi tới mở cửa mắt, một cô bạn gái lại thắm thía hai hộp sữa, cậu mừng quá suýt nữa thì bất tỉnh vì cảm động.

Dân bụi đời, đa số giống được chiếm đại đa số vì giống cái ít khi sống bụi đời lắm. Vài cô đã từng sống bụi đời cũng kể lại họ bỏ nhà đi không phần lớn là vì bị gia đình rầy la, cấm cản trong vấn đề tình yêu! Một cô nữ sinh học trường dân hiện đã có bầu ở một hẻm đường Pasteur đã cho biết: ở nhà bị mẹ em rầy la vì em yêu anh H hoài cho nên em bực quá bỏ nhà theo anh ấy đi luôn. Bây giờ tụi em đang sống chung với nhau. Những lý do như cha mẹ bất hòa, gia đình nghèo túng hình như chưa đủ là động lực thúc đẩy giống cái bụi đời! và nếu họ bụi đời, thì họ cũng phải tìm trước được 1 điểm tựa tinh thần và vật chất khác.

Dân bụi đời nghĩ gì về tương lai

Trường Kỳ, một dân hippy bụi đời khét tiếng ở Saigon đã nói: có nhiều đêm tôi cũng chưa biết mình sẽ ngủ ở nơi nào nữa. Câu nói này đã phản ánh phần nào nỗi khốc khổ của những người đang có cuộc sống bụi đời. Đa số họ là những người ít khi nghĩ đến tương lai.

Một số các em bụi đời ở khu dân sinh đã từng mơ ước chỉ mong sống mãi như thế này là đủ. Vì hiện nay các em đang có chỗ ăn chỗ ngủ đang hoang, do một nhóm tư nhân người Mỹ điều khiển (xem có những «Trung tâm Bụi đời», Đời số 50) Một em khác cũng đã nói: ước mơ lớn nhất bây giờ của tôi là sau này thành một người thợ sửa vô tuyến điện. Ngoài ra không có mơ ước gì khác cả.

Đa số những em bụi đời khác thuộc loại nghèo đều trả lời câu hỏi sau này em sẽ làm gì là «tôi sẽ đi lính nhảy dù». Một em nhỏ chừng sáu tuổi thì thốt lên một câu cảm động: «em chỉ mong lớn lên được làm nghề giữ xe vì mấy anh làm nghề này cho em biết mấy anh kiếm được nhiều tiền lắm.»

Khi đề cập tới tương lai của dân bụi đời một trong số ba tay bụi đời thuộc loại nhà giàu hiện

đang sống chung ở đường TQR đã cho biết họ chỉ đi đến hiện tại mà không cần nghĩ đến tương lai. Hai người kia thì «phải chờ hết cuộc chiến này đã thì mới có quyền nghĩ đến tương lai chứ». Được biết cả ba tay bụi đời này đều thuộc loại gia đình khá giả. Có một người cho biết anh là con của một công chức khá cao cấp ở bộ Ngoại giao?

Rất ít tay bụi đời khi được nhà báo phỏng vấn đã nghĩ đến việc quay trở về với gia đình. Phần lớn đều cho rằng sống như vậy hào hứng hơn ở nhà. Chỉ có một nữ sinh bụi đời hiện đang sống chung với người yêu đã cho biết: cô sẽ trở về với bà mẹ nếu bà này không còn ngăn cấm cô sống chung với người cô đang yêu. Lúc đó hai đứa sẽ chính thức cưới hỏi nhau đang hoang.

Phải chăng hoàn cảnh chiến tranh hiện nay, với nhan nhản những cảnh tham nhũng, cướp của, giết người, hiếp dâm tập thể và nhất là cảnh hai đảng cha mẹ trong một gia đình lục đục tới ngày vì vấn đề tiền tiền, đã khiến cho tuổi trẻ không còn tìm thấy gia đình như một điểm tựa tinh thần nữa. Trong sự thiếu thốn điểm tựa này, nếu tuổi trẻ có bỏ nhà bụi đời để phá phách xã hội như nhiều người đã than phiền thì lỗi đó do ai chịu trách nhiệm? Theo nhà báo, nhà nước, học đường, gia đình, mỗi nơi đều có thể tự tìm cho mình một câu trả lời thích hợp.

Noel!!! quà tặng tuổi thơ

Dù chiến tranh, dù kiếm ước, dù có tham những hay phải đồ bộ ra Bắc. Chúng ta phải dành phần cho tuổi thơ bằng cách tìm đọc:

CÁNH BƯỚM

truyện dài TỪ KỂ TƯỜNG

Mô tả những Tiên Đồng và Ngọc Nữ trong một thế giới Thần Tiên của Tuổi Thơ giữa những cơn bão tố

SÔNG HỒNG xuất bản

Đã phát hành khắp nơi trên toàn quốc

THUỐC ĐIỀU KINH

GYNOPAUSINE

VIỆN BÀO-CHẾ: ODILIA PARIS

(DO HADZER BÀO-CHẾ TẠI V.N)

Trị bệnh: — THẦY KINH CHẬM.
— KINH NGUYỆT ÍT.
— TUỔI HỒI XUÂN VÀ DÂY THÌ.
— KINH NGUYỆT KHÔNG ĐỀU.
— ĐAU LƯC KINH KỶ.

BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

ĐALAT SAU CƠN BIẾN ĐỘNG

TÔN THẤT PHÚ ghi

Tiếng súng nổ dồn trong đêm, tiếng đạn đại bác rít lên trong đêm tối, tiếng nhạc phản chiến từ trong những tiệm café mờ ảo vọng ra giữa những tiếng than ế ẩm của các bạn hàng khu Hoa bình, Chợ mới cùng với những mẩu chuyện thời cuộc hàn qua tán lại của dân chúng trên đường phố đã phản ánh nếp sinh hoạt của Dalat sau cơn biến động! Dalat bây giờ là như vậy, phò xa kém vui, kém tao nhã, mất phần nào về lịch sự và linh động của một thành phố nổi tiếng đẹp và có những thú giải trí quý phái nhất nước. Người dân Dalat trở nên ưu tư, lo nghĩ vì giá sinh hoạt nhảy vọt, vì những biến chuyển chính trị, vì nạn tham nhũng lộng hành, biến Đà Lạt, từ một thành phố lý tưởng nhất, một thành phố thích hợp và thoải mái đối với những người nhiều tiền, thành một nơi dường như «bỏ ngõ» với những biệt thự sang trọng khép kín.

Sau vụ Việt cộng chặn xe chở hành khách Hãng không VN dẫn vào rừng «thuyết trình», thác

Prenn, cách thành phố Dalat sáu cây số trên đường từ Dalat đến phi trường Liên Khương, có tiếng đẹp và thơ mộng đã bớt tập nập. Dalat trở nên xa lạ đối với du khách. Chủ nhật và ngày nghỉ dân chúng đổ dồn vào những nơi quen thuộc quanh thành phố như nhà Thủy tạ, vườn Hoa, bờ hồ Xuân Hương...

Đêm Dalat

Giới nghiêm bắt đầu từ 22g đến 6g sáng, đó là một nguyên nhân làm cho Dalat giảm bớt vẻ linh động của một thành phố từ xưa tới nay đứng đầu về ăn chơi! Nguyên nhân thứ hai là Công quân đã tung vào thành phố những toán đặc công để chờ cơ hội thuận tiện sẽ hoạt động với những vụ khủng bố và phá hoại... Từ sự yên tĩnh giả tạo trước đây, Dalat bây giờ đã biến mất nếp sống phồn hoa. Thời tiết trường Lệ công Danh dân chúng biết rằng có những song bạc ăn thua lớn, có những ô cửa gái do quan đầu Tỉnh và dân em yểm trợ nhưng không dám tiết lộ

vì sợ chạm đến danh dự Quân đội. Đến lúc chính quyền trung ương biết được những lỗi lầm của ông Tỉnh Trưởng thì đã quá muộn, và mặc dầu ông Tỉnh Lộ mất chức, đường công danh tiêu tan, người kế tiếp cuộc lấy sự khó khăn trong nhiệm vụ bảo vệ an ninh thành phố Một nguyên nhân nữa khiến đêm Dalat trở nên hoang vắng là vai giá leo thang, đồng tiền như giấy loại... Dân chúng giới hạn ăn nhậu, may sơm Nhều đêm, đèn đường chưa thắp sáng, một số tiệm ăn tiệm buôn hai bên phố đã rủ nhau đóng cửa. Nhất là những tiệm vàng đóng cửa sớm hơn để tránh cướp giật.

Tiếng còi hụ báo giờ giới nghiêm vừa dứt, từng loạt đạn từ thị xã nhà vào những nơi nghi ngờ có địch xuất hiện. Cảnh sát chìm, cảnh sát nổi, lính thành phố bắt đầu làm việc từ đó, thỉnh thoảng những xe tuần tra chạy lơ lửng trên đường nhựa tạo cho Dalat bầu không khí chiến tranh thật sự. Đêm Dalat là như vậy! Tại một

vai quán cóc bên đường Yersin gần trường Tham mưu cao cấp, năm bảy «dinh rùa» ngồi nhậu nhẹt vài chủ nhân dân tự vệ vác súng đi lau nghề trong suốt khoảng thời gian từ chiều tối đến cận giờ giới nghiêm. Những hàng báp nưng trên lề đường cũng được lính chiếu cố, những cô hàng trẻ, da mặt ửng hồng là đối tượng của lính, của những quan tư, quan năm đang theo học khóa tham mưu cao cấp. Dưới những quan che lều vài nhữg chiến sĩ thành phố đi tuần tiêu ngang qua ghé lại uống café, uống rượu đế...

Trong giờ phút này, phố xá thật vắng vẻ, các tiệm café được nghe toàn những bản nhạc phản chiến và trong ánh đèn màu mờ ảo, khách ngồi yên lặng suy nghĩ...

Đọc bờ hồ Xuân Hương, đèn đường không đủ chiếu sáng, xe cộ ít lui tới, vùng này chìm đắm trong bóng tối và yên lặng. Một vài anh lính đi vội vã đi theo những cô gái bán hàng quanh hồ...

Ăn mày và thương phế binh

Trên vỉa hè dẫn vào chợ Mới, hàng chục ăn mày hoạt động dữ dội, tiếng van xin kẻ lẽ tạo nên một thứ âm thanh khó nghe, ăn mày nằm, ngồi, bò lê lét trên hành lang xin tiền người qua đường, những con người phở phai như đui què, phong, hủi, được hỗ trợ bởi những đứa con nít dơ dáy bẩn thỉu, tha hồ kêu gào lòng từ thiện của mọi người!

Khắp nơi, lợi dụng phong trào cảm dùi, thương phế binh đã tự động xây cất nhà ào ạt, hàng trăm căn nhà gỗ mọc lên trên các ngọn đồi, dưới thung lũng, thành phần này không coi chính quyền địa phương ra gì cả! Chỗ nào có đất trống là tự ý cảm dùi. Mời đây, có lần một số nhân viên công lực và vài nhân viên hữu trách tỉnh đến xem xét một khu đất trống mà tưong phế binh đang cất nhà thì một số vợ con thương phế binh đã gây gộc, dao búa chờ đợi phần ửng nếu có sự triệt hạ nhà khu này. Những hàng quán đã xuất hiện bên trong và ngoài nhà của thương phế binh, hằng ngày mỗi gia đình có thể sống thoải mái hơn trước. Theo sự tìm hiểu của chúng tôi, trong tương lai, nhiều trại thương

phế binh sẽ được chính quyền địa phương hợp thức hóa vì áp lực của thành phần này khá mạnh. Hiện tượng lính què lùn cục còm dùi ở Dalat đã làm cho thành phố giảm nhiều vẻ đẹp và gây nhiều trở ngại cho chính quyền tỉnh do một số người lợi dụng chiếm đất, chiếm nhà bất hợp pháp. Trong số những người cảm dùi có một số người mạnh khỏe và nguyên vẹn, chẳng thấy đui què mẻ sức chút nào cả, đó là một trong những nguyên nhân khiến phong trào thương phế binh tan rã và mất giá trị của cuộc tranh đấu từ trước tới nay.

Hai thành phần ăn mày và thương phế binh ở Dalat đã quá tự do, tuy nhiên không hẳn do họ tất cả, mà một phần lớn là bởi chính quyền địa phương không có biện pháp ngăn ngừa, như ăn mày chẳng hạn, giới hữu trách không lo giúp đỡ họ, để họ tập trung và xin tiền ở một nơi có đông người đi lại phát,

thậm chí có những người mắc bệnh phong hủi được đi lại tự do trong thành phố, riêng vấn đề TPB khó giải quyết ngay cả chánh quyền trung ương vẫn chưa tìm được 1 giải pháp thỏa đáng để đến nay phong trào này vẫn còn cháy âm ỉ, và lại «hiện tượng» này có nhiều uẩn khúc bên trong nên không thể kết luận ngay là chính quyền địa phương bất lực.

Gái Dalat

«Đa thịt mát, đôi má ửng hồng tình cảm dễ san sẻ, lịch sự và hiền lành». Gái Dalat là như vậy. Đa số gái Dalat mang giống máu miền Trung nhất là giống máu của người Huế vì trước kia Dalat là

đất sống của vua chúa quan lại Huế. Ngay trước trước vào Dalat phải có sự chấp thuận của triều đình Huế. Đa số, đa số những người lập nghiệp ở Dalat lâu năm là người Huế, con cháu nhà vua, hay thân nhân xa gần... Người con gái Dalat có tính tình dễ chịu như thế, phần do khí hậu quanh năm mát mẻ, thuộc vào thành phần con nhà chịu ảnh hưởng sâu xa của gia đình và phần đông là con nhà khá giả. Không những thế, những cô gái thuộc giới lao động ở Dalat cũng có những đức tính dễ mến, ít so sánh với mọi người, ngay cả đối với những thanh niên theo tân lĩnh đạo đường.

Về tính cảm, gái Dalat khá dạt dào, tuy nhiên, dễ nên được khi gặp trở ngại gia đình, tình cảm kho xóa nhòa trong tâm trí con gái, tình yêu cũng mãnh liệt nhưng không qua trớn. Họ dễ dãi nhưng không quá tự do, dễ gây tình cảm trước những người mới quen, nói chuyện tư tế, và thành thật. Tình cảm bộc phát cũng gần giống gái Huế nhưng không kín đáo bằng gái Huế. Phần đông gái Dalat có tâm hồn văn nghệ, thích nhạc, thơ, văn nghệ thuật, ăn mặc giản dị nhưng dễ coi, khi hậu lúc nào cũng lạnh uoa một váy ngắn, cùn cùn không được thịnh hành ở Dalat các cô gái ăn mặc kín đáo, và lúc nào cũng mặc áo lạnh, dường như đó là một thói quen.

Ngay chủ nhật các cô con nhà giàu từ các nơi đổ về thành phố hưởng một ngày nghỉ trọn vẹn, các cô hóng mát ở nhà Thủy tạ, ngồi chơi bên bờ hồ Xuân hương, hay dạo phố...

Lính được một số gái thuộc thành phần trung lưu ở Đà Lạt dành mọi sự dễ dàng, dễ gần gũi họ qua những lời tán tỉnh ngoài phố, và từ đó tình bạn, tình yêu bắt đầu... Tất cả sự thành công của đưa con trai một phần nhờ sự «thông cảm» của những cô gái dễ tính, gái Dalat không sợ sang nóng nảy như gái Saigon và cũng không khó khăn như gái Huế. Tuy nhiên trai Dalat cũng thừa lịch sự, rất ít có trường hợp lẻo đẻo theo sau người con gái hoặc cỡi xe Honda trượt theo những

Bóng hồng như trên một vài con đường phố giữa Thủ đô Saigon. Trai cũng như gái Đalat mặc áo quần sạch sẽ, hợp thời trang và ít có những hình bóng lố lằng, chường tai gai mắt như những cô cậu choai choai Saigon thường ăn mặc. Một điểm đáng ghi nhận ở người con gái Đalat là bình tĩnh và tự nhiên trước những lời chọc ngoe của con trai. Họ lúc nào cũng tỏ ra sẵn sàng trả lời khi con trai hỏi đến. Nếu không bằng lòng thì họ im lặng.

Café và nhạc phản chiến

Trời lạnh, giới trẻ thường hay ghé Đalat, một thành phố quy tụ người giàu, thành phần có một cuộc sống tương đối dễ chịu, công việc làm ăn không bận rộn... Lại thêm mấy phân khoa đại học tấp nập nữa, một số nguyên nhân đó đã khiến cho phong trào «Café và nhạc phản chiến» khó chết! Ngồi trong quán café, nghe nhạc, nhìn qua cửa kính ra đường hay tùm nập ba tán đoc, đó là một thú giải trí khá thịnh hành vào một buổi chiều khi mà khí lạnh bắt đầu bao trùm khung trời Đalat. Bên những tách café, tách trà nóng những tâm hồn thời chiến hình như quên hẳn rằng quê hương đang bị tàn phá, một số người kém may mắn đang ngã gục vì chiến đấu... chiến đấu đã hằng chục năm rồi vẫn chưa thấy ánh bình minh!

Trong mỗi quán café, một vài cô gái «quen thuộc» và dạn dĩ ngồi làm cảnh để câu những tâm hồn trống trải của những chàng con trai thời loạn, café cũng không ngon và nhạc cũng chẳng hay mấy nhưng khách vẫn có, nhưng đa số khách thuộc lớp trẻ tuổi, lính và sinh viên học sinh. Thỉnh thoảng một vài sự xô xát vì «người đẹp» bán quán xảy ra, rồi cũng được giải quyết ổn thỏa. Những vụ lộn xộn như vậy thường do lính gây ra, mới đây chiến dịch Vì dân đã viếng thành phố Đalat, những vụ «đụng độ» có phần giảm bớt.

Những bài ca do cặp Lê Uyên và Phương trình bày được nghe nhiều ở những quán café vì cuộc đời và sự nghiệp của đôi song ca này được giới trẻ ở Đalat tìm hiểu. Lê Uyên và Phương hiện sống ở Đalat và con bệnh ngặt nghèo của

Phương thỉnh thoảng được các cô ca sĩ mà cô lan một số phòng trà đã quảng cáo rất nhiều, nào là vẻ đẹp của nàng lam nhũ tỷ phú Hy Lạp Oassiss, chồng của góa phụ Kennedy say mê, một số báo chí đã quá giàu tưởng tượng nói rằng Oassiss sẽ đến Việt Nam để tìm gặp Lê Uyên! Thật ra thì Lê Uyên cũng như trăm ngàn ca sĩ khác, sở dĩ được thời phong như thế là vì một số đồng nghiệp đã thông cảm được nỗi khổ tâm của cặp vợ chồng trẻ nay đang sống trong một hoàn cảnh đang thương, có tài nhưng phải một câu bệnh kha nguy hiểm theo dư luận ở Đalat. Giọng hát của hai người nữ nữ buồn và đau thương cũng như tiếng đàn tây ban cầm của Phương cũng khá độc đáo! Sự thành công của cặp Lê Uyên Phương nhờ vậy chứ không hẳn nhờ sắc đẹp của người nữ ca sĩ như những lời đồn đãi trước đây.

Một điểm đáng ghi nhớ là nhạc Trịnh công Sơn không còn thịnh hành ở các quán café nữa, dường như đã nhường chỗ cho một số nhạc phẩm tình cảm ủy mị đang lên. Đồng thời giọng ca Khanh Ly cũng ít được nghe!

Trong thành phố có lối năm sáu quán café, và có một quán mà có cậu thương đến vì quán này biết nghệ thuật ánh sáng, thích hợp cho những cặp nhân tình ngồi với nhau. Những quán café mang tên nghe cũng hợp thời, nào Tùng, nào Mây nào Trúc...

Thành phố của chiến tranh

Trong những ngày gần đây, Đalat chìm đắm trong bầu không khí chiến tranh, nhất là ào ạt, súng nổ, sự sinh hoạt kém linh động, đêm càng khuya phố xá càng vắng vẻ. Lực lượng phòng thủ thành phố bắt đầu hoạt động để ngăn chặn những toán đặc công xâm nhập, những ngôi biệt thự dành cho những nhân vật quan trọng như Dinh 1, 2 và 3... đã trở thành những tiền đồn, nơi đóng quân của sư đoàn 23BB để phòng Cộng quân tấn công vào thành phố.

An ninh thành phố Đalat hiện đã tốt đẹp nhờ sự hiện diện của Lực lượng Đặc nhiệm Năm, sư đoàn 23 dưới quyền điều động trực tiếp

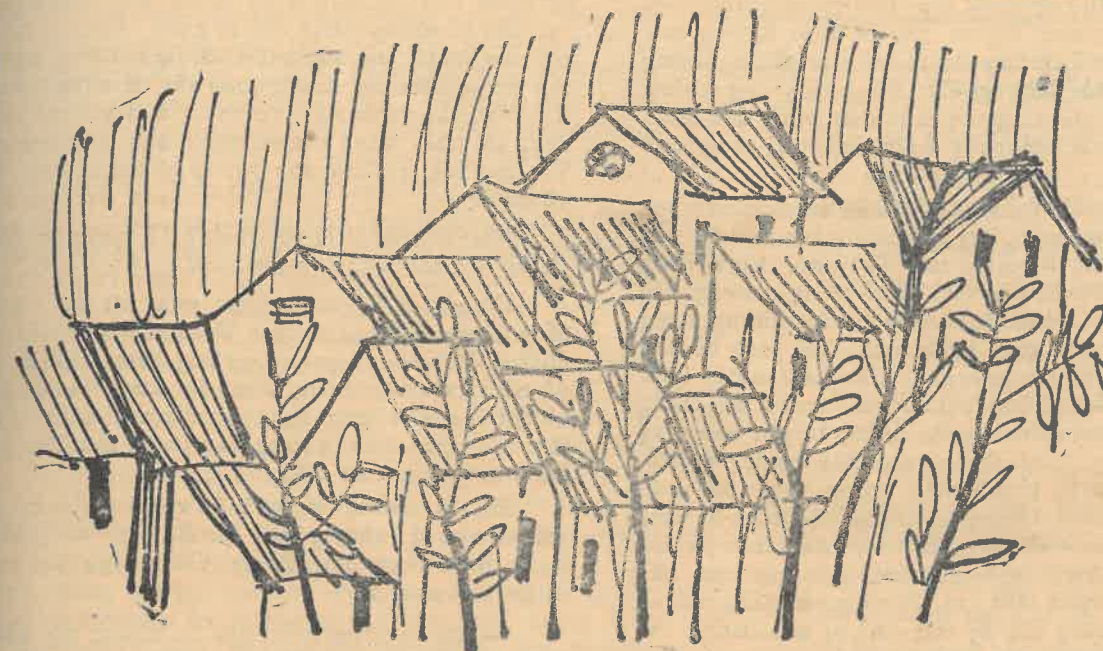
của Đại tá Phan văn Khoa, ngày đêm hành quân trong vùng rừng núi ngoài thành phố Đalat để tiêu diệt những lực lượng Cộng quân mưu toan đánh vào Thủ xã. Không những thế Lực lượng Đặc nhiệm Năm, sư đoàn 23BB còn giữ an ninh cho một lãnh thổ khá rộng lớn gồm các tỉnh Tuyên Đức, Lâm Đồng, Ninh Thuận và Bình Thuận. Tháng trước Trung đoàn 44BB thuộc Lực lượng này đã chiến thắng vẻ vang, hàng trăm cộng quân bỏ xác, nhiều súng cộng đồng và cả nhàu của địch bị lực lượng hành quân tịch thu. Song song, các đơn vị địa phương quân cũng hoạt động liên tục. Theo một giới chức thẩm quyền, trong một ngày gần đây, hơn 100 đặc công nông cốt xâm nhập thành phố bị bắt sẽ được mang ra trình diện báo chí. Theo Đại tá tỉnh Trưởng Tuyên Đức kiêm Thị Trưởng Đalat, Đalat là một đồng rạc mà ông và các cộng sự viên đang phải dọn dẹp, nào nạn đặc công khủng bố phá hoại, nào nạn cơ bặc... do chính quyền địa phương trước để lại.

Đalat bây giờ đã mất vẻ thanh nhã, xe cộ lưu hành đông hơn, xe jeep nhà binh, xe GMC chạy qua thành phố mỗi ngày, đủ thứ linh đi lại, các quan ăn, các nơi giải trí đều có sự hiện diện của lính. Vào những ngày Chủ nhật, lính mới ăn mặc chỉnh tề từ hai trường Võ Bị, Chiến tranh chính trị đổ dồn ra phố làm Đalat sống động hơn ngày thường.

«Chị em» và tắm nước nóng

«Chị em» ở Đalat hành nghề đường như công khai, những ổ chứa rất dễ kiếm, bất cứ đứa con trai nào viếng Đalat đều biết nơi làm ăn của «chị em» đa số gái điểm từ Nha Trang lên Saigon sinh sống, gái trong tỉnh rất hiếm, gái trẻ đẹp khá nhiều. Hằng ngày, lính viếng thăm «chị em» đông nhất đã chiếm 90% của khách. Một số chủ chứa phải công nhận trong những ngày lính cấm quân hoặc cấm trại, họ làm ăn ế ẩm lam. Ngoài ra, một số «chị em» hạng sang dành cho các nhà giàu cũng có mặt trong những ngày lễ, thứ bảy, chủ nhật, số gái cung từ Saigon phóng lên Đalat làm ăn khi đã được khạc «thông báo»

(Xem tiếp trang 48)

LUÔNG CÁI VẮNG

truyện dài CUNG TÍCH BIÊN

Nỗi buồn lớn lao nhất của Cửu Bồng là không làm sao gặp được gã con trai yêu dấu. Những ngày mùa đông lạnh lẽo, ra đầu làng, dưới lũy tre xanh, nhìn màu trời xám xịt, thấy hàng dương rủ cánh phía kia, lòng Cửu Bồng man mác; tưởng nghĩ tới những bước chân lang thang lạc loài, những bước chân mà sẽ một thời sau đó bước lên đất Bắc xa lạ. Nơi nào cũng là quê hương ta nhưng gã con trai không thể sống nơi đất Bắc trong cái hoàn cảnh phân ly như vậy được. Cửu Bồng nghĩ tới những hạnh phúc thật gần, vọng tưởng tới những đoàn tụ có thật; vì thế gã con trai ra đi là một mất mát quá lớn đối với ông.

Có người nói với Cửu Bồng rằng hãy yên tâm, thầy Cửu ạ, hãy yên chí đi, năm mười năm nữa cậu ấy trở thành một nhà lãnh đạo, dù là cộng sản hay quốc gia, kể có quyền thế cũng ắt trên ngôi trước; Cửu Bồng không nghĩ thế. Ông đã có một ý niệm về cách mạng và một tình thân yêu nước ngay từ thuở còn là một cậu học sinh, trong phong trào bãi khóa đòi đề tang cho nhà cách mạng họ Phan. Ông không chịu được một cuộc đâm máu quá lớn và cuộc vĩnh biệt quá dân vật, đến nỗi, làm sao chúng ta sẽ còn tìm nhau ở một kiếp người khác nơi một tình - cầu khác.

Cửu Bồng sức khỏe yếu hẳn đi. Ngày ngày ông tiếp những người lính mới, lòng nhớ kẻ cũ, sống trong một hoàn cảnh xã hội hoàn toàn lột xác nhưng kỷ niệm xưa chưa nguôi. Tiếng hát đầu làng trong những đêm trăng tắt lịm đi, cái keng được đám lính tảo mộ, những hăm hố lấp cạn, những đoạn đường phá vỡ đã lần lượt đắp lại. Những chiếc cầu gãy đổ vẫn còn nằm nguyên dưới vực sâu, nhưng nghe đâu người ta sẽ làm lại những chiếc cầu mới; trên dòng sông mờ bên cạnh đó nạt một thời. Những tiếng cồng tiếng búa, cái cảnh phá nhà đào đường đêm trăng chưa xóa mờ trong trí óc Cửu Bồng nó hãy còn rực rỡ một cách bùi ngùi. Nó như là một thứ tình cảm của ăn năn nữa là khác.

Đầu làng có một ngôi đình. Ngôi đình bị máy bay oanh tạc cách đây bốn năm, để lại một bờ tường trơ vơ. Trên bờ tường một số khẩu hiệu của Kháng chiến. Ngày hôm nay, một lớp sơn trắng được quét lên, một câu khẩu hiệu khác thật chói mắt và rõ ràng. Hôm kia trời đổ cơn mưa lớn, nước chảy nhòa nhạt trên bờ tường; từ xa người ta thấy hai câu khẩu hiệu nằm chen chúc nhau, ý nghĩa thật là đối chọi nhau: «Hồ chí Minh muôn năm» và Quốc trưởng Bảo Đại muôn năm!» Nào hay cái tư ngôn ngữ mơ hồ kia đã lôi kéo mấy mươi triệu dân vào một cuộc tương tàn thế lương.

Trên những cành cây trơ vơ mùa thu hẻo lánh, nay lộc non đã bắt đầu lộ nhô. Không bao nhiêu ngày nữa mùa xuân sẽ tới, đất sẽ ấm, những lộc kia sẽ nở. Nhưng Cửu Bồng thấy ông không còn gì để có thể sống với mùa xuân mới, đón nhận tất cả đời mới, để trùng tu lại một đời sống quá mùa.

Những đứa trẻ vừa hát bài kháng chiến trong mùa thu rằm ngái, bây giờ chúng bắt đầu ăn vụn quần áo mới, theo lên núi Tuân với Vinh cùng đám lính. Có đứa ở qua đêm trong những căn trại màu ô liu kia. Buổi sáng trở lại chúng mang theo lá cờ nhỏ cắm trước nhà. Xe Jeep bỏ lên lối qua những đoạn đường đất, vào tận các xóm hẻo lánh. Nơi những bãi đất, mà trước đó chẳng bao lâu, hằng đêm có cuộc tụ tập huyền ảo, nay bãi đất vắng, thỉnh thoảng một vài chiếc xe đồ, xa lạ. Một vài thanh niên trong làng đã tình nguyện đi lính. Chúng nó trong bộ đồ ka-ki vàng mang súng trở về làng. Buổi trưa đám lính trẻ kia mang la de ra uống, ngồi dưới gốc cây tập bắn những trái chín trên cao. Trời thanh bình, những chim non cùng những trái chín bị bắn bắt tử vì những viên đạn như thế.

Trong không khí rộn ràng mà quạnh hiu này, người ta còn nghe hằng đêm tiếng giầy đinh. Bước chân thật là bí mật. Sáng hôm sau đó, trong làng đã mất đi một vài «anh em». Đám thiếu niên thấy những nạn nhân kia bị tra tấn trong những căn trại nhỏ có kẽm gai bao quanh. Một vài người bị tra tấn bằng điện đã rụng mất ngón tay ngón chân. Một vài người vì chịu đựng không nổi đã chết vào lúc về sáng, mặt trời có thể mọc sau đó. Có khi một sớm mai, lính trên đồn đã theo chân một người «anh em» về làng tìm căn hầm bí mật. Người «anh em» đó bị tra tấn quá nên đã khai ra những điều đáng ra họ không được tiết lộ.

Trong lịch sử cách mạng, mà họ đã từng học tập, có những anh hùng đã chịu chết chứ không chịu khai cung. Nhưng giờ đây những nạn nhân này không làm thế được. Đâu phải mỗi cán bộ là một anh hùng. Đâu phải mỗi cái chết đều được cách mạng nêu đích danh để tôn thờ. Và lại, dù

tự nhận là một chiến sĩ vô danh góp phần vào cái tiền đồ móng mệnh của tổ quốc, cán bộ chính trị nào lại không từng bồi hồi tự hỏi khi bị tra tấn trong đêm mịt mùng bóng tối. Nơi hoi vọng linh hồn sâu thẳm, kẻ yêu nước nào không muốn đem cái chết mình trải ra ngoài ánh sáng lịch sử. Và như thế, thì làm sao gọi là vô danh, cái chết vô danh.

Như thế cái gì là vô danh? Tổ quốc vô danh chăng? Cách mạng vô danh chăng?

Có người đã vượt ngục ngay từ khi được tổng giam nơi trại giam núi Tuân. Có người bị bắn chết khi trốn chạy qua vùng rừng dương. Có người đã trốn về miệt biển, nơi đó được xem như vô chính quyền, càng ngày bắt được liền lạc đảng lên núi theo đường rừng vào trung tâm liên khu Năm mà tập kết ra Bắc.

Họ tin tưởng nước Liên xô vĩ đại giúp họ một số tàu bè, những tàu bè đó còn đang chạy ngoài biển Nam hải. Riêng Giáo Ngộ thì luôn miệng nói rằng:

— Cái tội đảng viên đầu óc chúng nó chẳng khác gì một cục cứt. Tại sao thượng cấp nói gì thì chúng lại nghe cái ấy. Làm quái gì mà Liên xô nó giúp cho chúng ta tàu thuyền để chở quân ra Bắc. Nhiều lần là chúng chỉ giúp bằng mồm thôi. Tội Paáp này tội Nga tội Tàu cũng cái là cái tội ngoại bang để quốc tội. Tại sao người Việt nam mà chẳng tin người Việt nam. Làm quái gì có tàu thủy mà chở.

Có lúc Giáo Ngộ đã nói với Cửu Bồng:

— Lão Cửu thay đồ không? Nán 1946 nói rằng để giúp chúng ta đánh nên độc lập cái tội Tướng giới Thạc đã cho một bọn lính ăn hạt qua đây. Cái thứ lính đói chỉ từ từ mười mấy năm, cái thứ lính chảy rận đầu heo đầu bò đó đã làm dân ta gặp bao nhiêu là tai nạn.

Lính của tội Lư Hán đó, chúng nó ăn cắp ăn cướp, chúng nó lết ở chợ búa ăn vụng ăn trộm, đến nỗi vì nó bụng quá mà ngã dưng ra chết như một con chó bệnh. Anh em đó. Bạn bè đó. Tao chẳng bao giờ tin được cái sự hô hào ngon ngọt của tội ngoại quốc.

Tội Nhật nữa. Chúng nó thu lúa thu tiền. Độc lập cái cóc khô gì đâu, chỉ tội nghiệp cao cụ Trần trọng Kim đến nỗi tiết ra mà chịu trận.

Cửu Bồng yên lặng. Ông có niềm xao xuyến riêng: Cửu Bồng nghĩ tới những tan tác và sau khi vài ba năm, gã con dâu sẽ mang quần và. Biết đâu những thằng em lại chẳng tìm cách giết thằng anh kia đi, vì bây giờ những đứa em đã là những người có quyền lợi địa vị, trong một xã hội mới.

Cửu Bồng không bán khoản chỉ nữa về cách mạng hay chủ nghĩa, bởi ông đã sống và đã thấy. Ông chỉ tải hồ cho một tương lai. Ở trong lòng thời gian hun hút sẽ tới kia chỉ được tươi bằng máu.

Những ý niệm chấp chùng xao xác, như bọt biển một ngày nắng và gió, làm bệnh tình Cửu Bồng mỗi ngày một gia tăng. Ông dần dà thu vào một thế giới tinh thần âm u, mặc dù một vài sĩ quan đã thường tới thăm viếng; nhất là ngày hôm kia ông được một cái thiệp của vị tỉnh trưởng. Trên cái thiệp nhỏ có vài lời thăm hỏi.

Mùa cấy lúa vẫn tới. Nơi những khoảng ruộng xám xấp nước, những mạ được cấy xuống đất. Dưới nắng vàng, từng đồng lấp lánh, mùi thơm tỏa ra. Mùi thơm của đêm lại càng man mác hơn. Trên những bờ ruộng, người thôn quê có thể nhìn thấy những con cua nhỏ bò lên lối trong vực nước trong. Con dê phía kia sông đã vừa đắp, nước trong vắt càng cao, tới cả chân đồi. từ xa rừng dương đổi màu. Cát vàng đổi màu. Những bãi cát vàng bắt đầu hoang vu vì không còn hằng triệu dấu chân đi của một thời kháng chiến.

Bây giờ Cửu Bồng thấy người vợ mang những hạt cải nhỏ ra tía trên luống đất mới. Bà Cửu Bồng không bao giờ nghĩ tới những gì xa xôi, trước mặt bà cũng như trong giấc mộng lạnh tẻ lạnh tình, vào những ngày xập xệ, những luống cải xanh bên lá. Hàng lối lá xanh. Hàng hàng những khoảng đất khô sẽ thơm ngát. Phải chăng chỉ có mùi đất quê hương là mùi thơm tuyệt diệu nhất, lâu đời nhất, nhẹ nhàng nhất, chẳng bao giờ phai tàn. Mùi thơm của Đất, ôi mùi thơm quê hương. Bà Cửu Bồng thấy ngày Tết sẽ tới, một số cải xanh được nấu lên mang đi. Số còn lại sẽ sống với những ngày tháng giêng nằng nịu. Nhưng lá cải già bắt đầu vàng, nắng đông cái sẽ vươn cao. Một ngày rằm tháng hai nào đó bông cải sẽ vàng những nụ hoa và phấn. Ngày đó, ba Cửu Bồng sẽ nhìn thấy nắng thật nạt lòng nhưng nhờ không đau. Có thể bà nhớ con nhớ cái, nhớ một thời xuân sắc. Có thể bà nhớ một giải mã y nào đó bay qua trong đêm, nhân lúc bà hên hò cùng người tình mà nay là người chồng chung thủy...

(CÒN NỮA)

THƯ KHÔNG GỬI

Thư viết rồi nhưng em chưa kịp gửi
lời dịu dàng đẹp ý của người yêu
cuối thư em ghi chữ «nhớ anh nhiều»
và mong lắm thư này anh sớm nhận
bỗng dưng em được tin anh tử trận
em thét lên, không nói được câu nào
em ngỡ mình đang ở giấc chiêm bao
thương anh quá, bàng hoàng em chết lặng
sao thời gian mình yêu nhau quá ngắn?
phút cuối cùng không đối diện cùng em
xa anh rồi em thao thức từng đêm
vẫn chờ đợi cho đầu anh đã mất
xưa em mộng thấy cảnh hoa gầy nát
em lo thầm hai đứa sẽ dở dang
và bây giờ em đã vắt khăn tang
ôi! tất cả an bài do định mệnh;
bạn đã khuyên em đừng nên yêu lính
lỡ yêu rồi là chấp nhận đau thương
nếu người yếu ngã gục chốn sa trường
bao sầu khổ làm sao mình tránh được?
hai đứa mình có duyên từ kiếp trước
nên kiếp này quen biết để yêu anh
em đọc mãi lá thư tình không gửi.

(T.Th)

BUỒN

Buồn mang tôi nặng kiếp người
Nhốt trong ngày tháng làm mồi tử vong
Quần quanh tằm mức đạn đồng
Tôi luôn ảo tưởng máu hồng lụy chân.

SAY

Mất nhìn rồi cả thiên nhiên
Khởi tôi đang bồng bềnh điên bồng bềnh
Xác hồn thêm giấc mê chung
Đất trời biến mất đi đừng quấy tôi.

KHÓC

Lười chổng thêm xác một ngày
Là lên bước nữa chỗ bầy huyết tòi
Ngoài môi còn sót nụ cười
Mà trong hồn đã khóc đời thiên thu.

DIỄN NGUYÊN

Lénine đã tuyên bố:

«Nghệ thuật cai trị không phải là một nghệ thuật bẩm sinh mà được tạo nên do kinh nghiệm.»

HÃY ĐÓN ĐỌC:

Thuật trị nước tại Liên Xô

do ĐẢNG TÂM DỊCH

Đề hiểu rõ thuật trị nước của Staline, Khrushchev cùng các nhà lãnh đạo Nga.

In đẹp, chữ mới, sách dày 600 trang, giá rẻ
Phát hành tháng 12-1970.

BẠN ĐỜI VIẾT VỀ HÀ THỨC NHƠN

Trang bị tư tưởng HTN cho Kỷ Nguyên Mới

Trước sự quay lưng, bội ước trắng trợn của «Chánh phủ của dân nghèo» bao nhiêu cao trào vì quyền lợi tối thượng của dân tộc đã nổi dậy đòi hỏi, khuyến cáo: «Quốc gia lâm nguy vì nạn tham nhũng bành trướng hoành hành» Nghị sĩ Chức: «Thời đại chúng ta thối nát lẫn lộn nhất trong lịch sử VN». Hùng hồn đứng liệt hơn, HTN đã đơn thương độc mã gây sấm sét nổ tung hệ thống bất công tham nhũng. HTN đã đi vào lịch sử và phải được tôn tại mãi đến nghìn sau.

Nhưng cảnh tình kia vẫn chưa được các cơ cấu Chánh quyền từ Trung Ương đến hạ tầng cơ sở đem làm cảm nang cho chính sách cải thiện guồng máy lãnh đạo ngộ hầu tạo dựng một cơ chế vững mạnh để đấu tranh trên muôn mặt với CS và ngăn chặn sự thao túng của ngoại bang.

Hậu quả của bất công tham nhũng trong một Quốc gia là biến Quốc gia đó thành miếng đất mầu mỡ gieo tang tóc của thảm họa chiến tranh triền miên đó. Không muốn nói bọn tham nhũng kia chính là những kẻ nổi dậy cho giặc, bọn buôn bán bán nước.

Căn nguyên của những thối nát, ung nhọt trong guồng máy làm lũng đoạn mọi sinh hoạt Quốc gia là đặt người không đúng chỗ, những kẻ vô tương bất tài a dua siểm nịnh được trọng dụng. Bọn ấy luôn luôn gây bè đảng, dùng từng che chở cho nhau bằng phương pháp tham nhũng để cung phụng. Những nhiều lương dân, o bế, quý lụy thượng cấp đã là một hệ thống truyền nhiễm có tổ chức từ trên xuống, từ dưới lên. Chuyện truyền khẩu thời tại: Chủ mầy muốn đi Ty Trưởng, Quận Trưởng hay Tỉnh, Thị Trưởng chỉ cần hàng tháng gửi về vài ba rằm nem, vài ba trăm cây chà gai bằng giấy Trần Hưng Đạo — Long rồi — còn trăm ngàn câu

chuyện đang trở thành thói quen trong nhân dân nữa.

Những lễ ấy đã khai tử nền Đệ 1 Cộng Hòa một cách thâm nhục. Cho đến bây giờ vết xe kia đang tiếp diễn làm cho tiềm lực Quốc gia quá suy tàn, chỉ còn là con bệnh trong cơn hấp hối vô phương cứu chữa. Mấy ai biết được thảm trạng này chính là đoạn đường ta đang sa vào quỹ để tự hủy diệt của bọn ngoại lai trước sự bất khuất ngàn năm oai hùng của dân tộc Việt Nam không sao đồng hóa được ấy.

Kể viết bày này vẫn còn có mỷ ý đối với những vị đang giữ guồng máy lãnh đạo quốc gia. Vì rằng mỗi bước vào đời ai cũng mang hoài bão tạo dựng cho bản thân, cho gia đình cho Quốc gia dân tộc thái hòa thịnh vượng. Những nét son của những danh nhân liệt sĩ vẫn còn nằm im trong tiềm thức của họ. Nhưng chỉ vì các vị kia đã không biết tự chế mà cũng không có quyền lực nào cấm vi pháp luật lại là luật pháp của những khát vọng và đang quyền. Thành thử không biết rằng: «Áp chế được sự khát vọng đã khó mà thỏa mãn được sự ước vọng lại càng khó hơn (Il est difficile de vaincre ses passions, mais il est impossible de les satisfaire). Chính vì vậy trong khi mang danh nghĩa lãnh đạo nhưng lại là phá hoại. Không có gì làm lẫn đáng tiếc hơn sự thể trái ngược thống hối ấy. Câu trả lời trước Quốc dân làm than là: Chiến tranh, hậu quả của chiến tranh. Chính đương kim TT cũng đã nói: «đuổi hết bọn nhà giàu đi tôi biết làm việc với ai» Thủ thi biết trông cậy vào ai, vào quyền lực nào của Quốc gia để tạo sự công bằng, nhân đạo, tiêu diệt được bọn tài phiệt tham quan ô lại để hy vọng một ngày mai no ấm sáng lạn hơn.

Trước tiên đồ Tổ quốc, suy vong tồn thịnh của dân tộc, tôi hoàn toàn đồng ý với bạn Đời Vũ Minh Tân «Ý tưởng của Bà t Nhơn phải

là linh hồn của bất cứ đảng phái, một tổ chức, một phong trào nào hiện tại» và tôi thêm: «Hãy trang bị tư tưởng Hà thức Nhơn vào Kỷ Nguyên Mới».

Kỷ Nguyên Hà thức Nhơn lấy Kinh dịch đề tổ chức chánh trị, nhìn vào thất bại, lục tặc đề chiêu hiền đãi sĩ tuyển chọn kẻ thanh người trụt để đặt đề phẩm trật. Mà đối tượng phục vụ chỉ là DÂN. Sẽ không có mị dân (chính phủ của dân nghèo) không có những danh từ rỗng tuếch (đoàn kết Dân Tộc) sẽ không có thông tin 2 chiều (chiều hồi là sinh lộ, vì ai chiều và ai hồi?) Sẽ không có cải tổ ấm ở hội tề như nền Hành Chánh đã đổi từ Chủ tịch xã thành Xã trưởng, nền Giáo dục đổi tên lớp thành: lớp 1 đến lớp 9. Thật là vô nghĩa và ấu trĩ một khi không có đường lối cải tiến nền tảng của toàn bộ chính sách và giáo dục nhân sự.

Hy vọng rằng, nhóm HTN hãy tập hợp tất cả những tâm hồn thiện lành, đừng phân biệt Tôn Giáo, đẳng cấp, những ý chí HTN còn rải rác lạc loài giữa những ao lầy, xô xấp của xã hội mà họ đang phải âm thầm sống chứa trước những bất công đang ngày đêm rình rập bóp nghẹt đời sống họ.

Nhóm HTN được tập hợp và hãy thấp được đi tìm những viên ngọc dưới đáy bùn, thấp được gọi dậy những tiềm ẩn thiện lành trong lòng người của những người đang bị những phù phiếm làm tối mắt.

Và ngay từ bây giờ hãy trang bị Tư Tưởng HTN không những cho những ai đang sửa soạn đầu phiếu Tổng Thống 1971 mà còn cho toàn thể con dân nước Việt, những người quyết tâm bảo vệ quê hương, tha thiết với sự canh tân xứ sở. Được như thế, khi giới của Tư Tưởng HÀ THỨC NHƠN sẽ là khí giới sắc bén linh diệu nhất để làm một cuộc Cách Mạng Xã Hội cho Dân tộc Độc lập, Dân sinh Hạnh phúc. Người viết, viết đến đây lòng

trần đầy niềm tin về nhóm Hà thức Nhơn sẽ vươn trên con đường đầy hoa nở để đáp ứng với những hoài mong của những người đang hoan hỉ đón chờ hành động của nhóm HTN, trong ấy có hàng trăm bạn của PNT.

Vân Trai
PHAN NHƯ THUẬN

Mau xúc tiến sớm Nhóm HTN

Nếu Nhóm HTN hoạt động, xin đề nghị điều tra lại vụ này, và xử những kẻ dính líu, hầu cho kẻ đã khuất được phần nào «toại nguyện» Xong vụ này rồi hãy tới những ông tướng, ông tá. Nếu có đụng tới họ phải làm cho kỳ được mới thôi.

Muốn viết nhiều, nhưng không biết những ý kiến thô thiển của kẻ vô danh này có đi tới thế giới nào không đây? Cũng như những người viết phải thư khuya suy nghĩ nhiều viết vài trang cho người đọc, khi xong bị bỏ quên trong giấy lát. Đó có phải là «Đờ. Là Thế» không?

Nhưng khi đọc HTN, máu trong người nóng lên. Tuổi trẻ tự bắt mẫn rồi, muốn đập phá cho thỏa

Kinh
D.V.K

mẫn sống cuộc sống bơ vơ quá, vô nghĩa chẳng biết làm gì cho đời cả, bất lực, nên cố gắng để có tí xây dựng.

Tất cả những giọng chữ trên có phần nào cộc lốc, cứng nhắc phải chăng đã tự tiềm nhiễm bởi những ý tưởng của báo Đời. Nếu đã bị tiềm nhiễm chắc cũng khỏi cần giới thiệu là độc giả trung thành của Đời.

Tôi là Trung sĩ nhất, phải viết cho rõ vì TSI đã gần 7 năm lính rồi, chẳng được giải ngũ, chẳng được hưởng một qui chế gì cả nên đã bất mẫn lâu rồi và rất được hạnh mạng trên vai ba lần trắng.

Không biết ba tờ giấy này là thư, thơ hay là gì. Không đầu đề, không mào đầu, không gửi cho ai cả. Vậy mong ông Chu Tử thông cảm cho, cầu mong ông xúc tiến nhóm HTN càng mau càng tốt cho giới thanh niên, tuổi trẻ, người non, người già, lính trẻ lấy HTN là FAN trong tâm hồn họ.

Hộp thư Ban vận động lập nhóm H.TN.

● NGÔ XUÂN LÃY (NT):
Đã nhận được thư. Cứ tiến hành công việc mà bạn đang làm. Đừng gọi nhau bằng «quí vị» nữa. Nhất định sẽ phải gặp.

● PHAN NHƯ THUẬN (?):
Bài viết đã đăng trong số này. Gửi gấp địa chỉ về để có thể liên lạc bàn chuyện gia nhập Nhóm.

● THẠCH TRUNG GIẢ (NT):
Thơ đã đăng. Chúc anh mau lành để có thể góp sức với anh em.

● HỒ DIỆM ĐÌNH (ĐL):
Sẽ

có người tới tiếp xúc để nói kỹ hơn về vấn đề được đề cập trong thư.

● BVD mới nhận được thư của các bạn có tên sau:

Lê Văn Sơn, Một Quân Nhân Dấu Tên, Bài Lạc (Đà Lạt) Nguyễn Huy (Cam Ranh) Vũ Minh Tân (Quảng Ngãi) Lê Tất Hữu (Phan Rang).

Tất cả những điều các bạn đề cập trong thư đều sẽ được nghiên cứu kỹ lưỡng và trong một thời gian gần đây, BVD sẽ liên lạc thẳng với các bạn.

Hãy đọc 2 tập truyện hay nhất thế giới
trong rừng truyện SUSPENSE
TRUYỆN KINH DỊ HITCHCOCK
và **NGƯỜI THIẾU NỮ MỘT ĐÊM**

do HOÀNG HẢI THỦY tuyển và phóng tác
CHIẾU DƯƠNG ấn hành

GIẾT MỘT NGƯỜI

Người ta là tất cả

Đề giết một người

Người ta là tất cả

Sập xuống riêng ai

Chờ công lý mấy đêm dài thiên cổ
Nghe từ thần quanh quất dưới
hiên kia

Lầu quân y một bước đã phân kỳ
Củ lao ấy giữa trùng dương sóng
thét

Diệt tham nhũng đưa mình tham
nhưng diệt

Guồng bạo tàn san sát bóng yêu ma
Ấn máu xương kẻ gục với sơn hà
Ấn chiến tích, chiến tàn và chiến tử
Ấn ăn hết cho đời riêng rặng rờ
Ném tung tiền ngàn vạn phút giây
bay

Mua tiếng cười dân tộc lúc thân
gầy

Bao chiến sĩ liệt xô này y viện
Anh đứng lên, Hà Thức Nhơn
quyết biến

Lật tan tành thực trạng núi hồi
tanh

Nó tan tành hay anh phải tan tành
Kinh Kha ấy lại hai lần sông Dịch
Lầu quân y đứng trông về kinh
khuyết

Vọng Hải Đài dâng đặc mây muốn
thu

Dưới chân lầu hừng hực lửa cầm
thù

Ai trách nhiệm? Mà có ai trách
nhiệm?

Người ta là tất cả

Đề giết một người

Người ta là tất cả

Sập xuống riêng ai.

THẠCH TRUNG GIẢ

Thợ máy lạnh tủ lạnh

Giáo Sư tốt nghiệp tại Mỹ và Nhật hướng dẫn. Khóa thực hành nẹp ga máy lạnh. Bện tay làm lấy cát xà và hàn bằng giố đá. Sạc ga với đồng hồ sọc Amprobe. Sửa dụng máy bơm và hút cùng hóa chất trừ nghẹt. Đại Nam 80b Trần Hưng Đạo 239 Nguyễn tri Phương, Cholon.

- ✱ Nội trú 4.500đ một tháng.
- ✱ Học phí 8.000 đồng.
- ✱ Lớp cấp tốc 20 ngày.
- ✱ Lớp cuốn dây «Bobinage» trọn khóa 5.500đ.

Trường thợ điện

Muốn trở thành thợ chuyên môn:

☐ SỬA ĐIỆN NHÀ, ĐIỆN XE HƠI

Học phí trọn khóa 3.500đ.

● LỚP ĐIỆN LẠNH

Thực tập sửa chữa tủ Pan các loại tủ lạnh, máy điều hòa không khí, trọn khóa 2 tháng 8.000đ (lớp cấp tốc 1 tháng).

● LỚP VẮN DÂY (Bobinage)

Thực tập vắn lại các đồ điện như Transfo (survolteur, dévolteur) các loại động cơ: quạt, máy bơm nước, compresseur, tủ lạnh, máy điều hòa không khí, Dynamo xe hơi và các loại máy phát điện v.v... trọn khóa 5.500đ. Ghi tên xem chương trình tại Đại Nam 2-9 Ng. tri Phương Ngã Sáu Cholon ở Saigon Đại Nam 80b và 1081 Trần Hưng Đạo gần rạp Oscar, Mẫu khóa cấp chứng chỉ. Các bạn muốn tự lập hãy chọn 1 trong 3 ngành về nghề điện đề được trọng dụng khi nhập ngũ. Không thất nghiệp khi hòa bình. Học viện ở xa. Học lớp cấp tốc 1 tháng. Nội trú ở 4.500b.

Đalat sau cơn biến động

(TIẾP THEO TRANG 42)

ngày giờ du lịch, họ thường lưu lại Đalat trong một thời gian ngắn. Thử gài này dành riêng cho các ông bự, các quan lớn.

Sau khi vui với «chị em», khách thường đi tắm nước nóng vì khí hậu Đalat luôn luôn lạnh và nhò đo, các phòng tắm hơi bạc, thanh bình trung lưu, lao động đều có thể đến các phòng tắm nước nóng trong thành phố vì giá chỉ 40 đồng 1 người. Riêng những người có địa vị, những nhà giàu không bao giờ họ tới những phòng tắm vì trong nhà của giới này đã có đầy đủ tiện nghi, máy nước nóng tới tận được trang bị giống như những ngôi nhà ở Saigon có máy lạnh vậy! Saigon cần máy lạnh thế nào thì Đalat cần máy nóng như thế! Hầu hết các biệt thự ở Đalat đều có máy nước nóng.

Qua những lần Cộng quân đột nhập vào thị xã Đalat, mức sinh hoạt trở nên đắt đỏ, sự đi lại bị hạn chế, một số nhà cửa bỏ trống, có nhiều biệt thự lúc nào cũng khép kín, chủ nhân đã đi mất, giao cho một hay hai người hầu coi nhà! Tuy thế, Đalat vẫn trong tình trạng khan hiếm nhà nhưng chỉ khan hiếm đối với giới đối rạch hay đủ sống ngày 2 bữa mà thôi!

THUỐC SẤU RĂNG VIỆT NAM

NAM KÝ

(Cửa giồng họ Nguyễn Quang gia truyền ở Bắc Việt)

Có bán nhiều nơi tại Hải Ngoại của người giồng họ. Cũng được kế nghiệp phát triển tại các quốc gia cư trú Quốc ngoại.

— Được liệu Sứ Xơ (VN). Dời đào kỹ lực «nguyên khí tạo hóa vũ trụ», khí thiêng Sóng Núi (VN). Được liệu sơn hà bảo vệ tiềm lực, gốc tính, Quê Hương Dân Tộc. Linh diệu phi thường.

— «Bí Pháp» gia truyền đặc biệt của giồng họ Nguyễn Quang ở BV.

— Dụng diệu khoa học, Âm Dương Lý, đồng phương linh động giữa: Vũ Trụ — Nhân Sinh (của Y giới VN phục vụ Nhân Sinh) (Vũ Trụ, Nhân Sinh, Gia Đình, Tổ Quốc, Nhân Loại)

Nổi danh tại Nội Quốc năm 1965 (KS 1.387)

Tiểu trừ tận gốc mọi căn bệnh đau răng. Bồi sinh lực răng. Già chưa rụng răng. (Coi toa rõ)

THUỐC HAY GIÁ RẺ: Phụng sự Quê Hương (VN), Phục hưng kinh tế Xứ sở — Phục vụ đồng bào Quốc Nội.

PHÁT HÀNH TẠI NỘI QUỐC: NAM KÝ 1083A Đại lộ Hậu Giang và 270 Rạch Cát. Quận (cua) Hậu Giang Rạch Cát, Ngã Năm, Mũi Tàu Phú Lâm Cholon. Thuốc Cao 50\$. Nước 35\$ sắp lên...

tính số đời

(TIẾP THEO TRANG 35)

lời tuyên bố của ngoại tr ởng Rogers có thể coi được là bằng chứng cho một mức độ thành tựu nào đó của những cuộc vận động ngầm giữa các quốc gia đương sự. Và, câu hỏi được nêu ra sau những lời tuyên bố trên là: phải chăng nhịp cầu nối liền Bắc Kinh—Hoa Thịnh Đốn đã bắc xong rồi?

Nếu sự việc xảy ra đúng như dự đoán thì ảnh hưởng của nó sẽ ra sao? Liệu thế giới trong những năm cuối của thế kỷ 20 này có thể sống trong một kỷ nguyên hòa bình thực sự chăng? Tất nhiên, không ai có thể trả lời một cách dứt khoát ngay từ lúc này, nhưng từ đó, người ta có thể liên tưởng tới một tình trạng là dù kỷ nguyên hòa bình có được mở ra thì những thân phận nhược tiểu sẽ vẫn tiếp tục phải sống trọn kiếp nhục nhã, tức là vẫn bị đặt ra bên ngoài lề những quyết định liên hệ tới chính quyền sống của bản thân mình. Và, riêng những quốc gia bị chia cắt đang mong mỏi thống nhất có thể đã nhìn thấy trướcrang nguyện vọng của mình còn phải gặp không ít khó khăn, ít nhất là trong vòng vài chục năm nữa.

Đầu - bộ óc
cứng - cường
trí - nhớ

Neurotonic

VIÊN THUỐC HỒNG
CÓ SINH TỐ C

THUỐC MỚI
VIÊN BỌC ĐƯỜNG

midol

Có bán tại các nhà thuốc Tây

trị các chứng đau nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CÀM, CÚM, ĐAU LÚC CÓ KINH

Pub. Tân-Tân

me ơi,
con nhức răng!

VN EXPRESS

“ Bà nên dạy con em đánh răng
sau mỗi bữa ăn và mỗi tối trước
khi đi ngủ, để tránh cho con em
bệnh sâu răng. ”

Một lời nhắn nhủ

của **Hynos** PHOSPHATÉ

Yellow Submarine

By
JOHN LENNON and
PAUL McCARTNEY

March Tempo

G D C G Em Am Cmaj7 D G

In the town where I was born lived a man who sailed to sea. And he

D C G Em Am Cmaj7 D G

told us of his life in the land of sub-ma-rines. So we

D C G Em Am Cmaj7 D7

sailed up to the sun till we found the sea of green. And we

D C G Em Am Cmaj7 D7

lived be-neath the waves in our yel-low sub-ma-rine.

CHORUS G D

We all live in a yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine.

G

We all live in a yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine And our

D C G Em Am Cmaj7 D G

As we friends are all on board, man-y more of them live next door. And the

D C G Em Am7 D7 G

live a life of ease ev-'ry one of us has all we need. Sky of

1. band be-gins to play. blue and sea of

G Em Am Cmaj7 D7

2. green in our yel-low sub-ma-rine.

Repeat Chorus from the D. S. and fade

